

Α. Α. ΨΗΦΙΔΗΣ

Η

ΑΣΤΡΑΦΗ

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΝ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΤΙΚΟΝ

ΚΑΙ ΥΠΟ

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΚΟΣΜΟΥΜΕΝΩΝ ΕΙΚΟΝΩΝ

1917

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ
ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Ν. Γ. ΚΕΦΑΛΙΔΟΥ
Γαλατῆ. Παλ. Πασά, Κουρσοῦ Χάν, ἀρ. 27 — 29.

1916

2446
1107
Α. Α. ΨΗΦΙΔΗΣ

Η

ΑΣΤΡΑΦΗ

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΝ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΤΙΚΟΝ

ΚΑΙ ΥΠΟ

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΚΟΣΜΟΥΜΕΝΩΝ ΕΙΚΟΝΩΝ

1917

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ
ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Ν. Γ. ΚΕΦΑΛΙΔΟΥ
Γαλατᾶ, Παλὸνκ - Παζάρ, Κουρσοῦμ Χάν, ἀρ. 27 — 29.

1916

ΤΩ, ΣΟΦΩΤΑΤΩ,

ΚΑΙ

ΔΙΑΠΡΕΠΕΙ ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΗ,

ΤΟΥ ΕΝ ΠΕΡΑΝ

ΕΘΝΙΚΟΥ ΕΛΛΗΝΟΓΑΛΛΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΚΥΡΙΩ ΚΥΡΙΩ

A. ΖΑΜΑΡΙΑ,

ΕΥΓΝΩΜΟΣΥΝΗΣ ΕΝΕΚΕΝ

Ο ΠΟΝΗΣΑΣ

ΑΠΡΙΑΙΟΣ

Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 13 και ἡ νύξ 11. Ἀραβ. Ραδξέπ.

Ἰθ. Νισάν.

Table with 30 rows (A-N) and 30 columns (Π-Π) containing feast names and dates for the month of April.

ΜΑΡΤΙΟΣ

Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 12 και ἡ νύξ 12. Ἀραβ. Δζεμαξι-οὐλ-αχγή. Ἰθ. Μάρτ.

Ἰθ. Μάρτ.

Table with 30 rows (A-N) and 30 columns (Π-Π) containing feast names and dates for the month of March.

ΙΟΥΝΙΟΣ

Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 15 και ἡ νύξ 9. Ἀραβ. Ραμαζάν. Ἰθωμ Χαζιζάν.

Ἰθωμ Χαζιζάν.

Table with 30 rows (A-N) and 30 columns (Π-Π) containing feast names and dates for the month of June.

ΜΑΪΟΣ

Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 14 και ἡ νύξ 10. Ἀραβ. Σαμπάν. Ἰθωμ Μάις.

Ἰθωμ Μάις.

Table with 30 rows (A-N) and 30 columns (Π-Π) containing feast names and dates for the month of May.

SIEMANGLIO

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 9 καὶ ἡ νύξ 15.
 Ἀ. Ρεβι-ὀδλ-ἔββελ. Ὁ. Κιανού-ι-ἔβ.

Α	Ν	Π	Τ	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ					
29	14	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
Ναοὺμ προφ. Φιλαρέτου ὁσίου.																																
Ἀββακούμ προφήτου.																																
Σοφονίου προφ. Ἀγγελοῦ ἡ νεομ.																																
Βαρθολομαίου μεγάλου ἀρχιεπίσκοπου.																																
Σάββα τοῦ ἡγιασμένου. Διογ.																																
Νικολάου ἐπισκόπου Μύρων.																																
Ἀμβροσίου ἐπισκ. Μεδιολάνων.																																
Παταπίου ὁσ. Σωφθένους ἀποστ.																																
Ἡ σύλληψις τῆς ἁγίας Ἀννης.																																
Μηνῆ, Ἐρμιόνηος, Εὐγόρφου μ.																																
Δανιὴλ τοῦ Στυλίου.																																
Σπυρίδωνος τοῦ θιαματουργοῦ.																																
Εὐστάθιου καὶ Λουκίας μ.																																
Θύσου μάρτυρος.																																
Ἐλευθερίου ἱερομάρτυρος.																																
Ἀγγαίου προφήτου. Θεοφανοῦς.																																
Τῶν ἁγ. Προζα. Δανιὴλ προφ.																																
Σεβαστ. ἡ. καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.																																
Βονιφάτιου μ. Ἀγλαίας ὁσίας.																																
Γρηγορίου ἱερομ. τοῦ φεοφ.																																
Ἰουλιανῆς καὶ Θεοδοτολέους μ.																																
Ἐδμείστου μ. καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.																																
Ἀναστασίας τῆς Φαριμαχολυτῆ.																																
Ἀβραάμ ἀρχιμ. ἡσ. Ἐγγεν. μ.																																
Ἡ ΓΕΝΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ἸΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ																																
Ἡ σὺννάσις τῆς Θεοτόκου.																																
Στεφάνου ἡερομάρτυρος.																																
Δώρας τῆς ἁγίας.																																
Τῶν ἁγ. Βηρόλαριμ νηπίων.																																
Ἀνθ. τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ.																																
Μελάριου τῆς ἁγίας. Ζωτταίου μ.																																

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 10 καὶ ἡ νύξ 14.
 Ἀρ. Σεφέρ. Ὁθ. Τεορίν-ι-σανί

Α	Ν	Π	Τ	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ					
28	14	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
Κοσμά καὶ Δαμιανοῦ Ἀναργῶν.																																
Ἐκωνδύνου μ. καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.																																
Ἀλεξάνδρου, Ἰωσήφ. Ἀειθάλα μ.																																
Ἰωάννου τοῦ Μεγ. Νικαίου.																																
Γαλακτίωνος καὶ Ἐπιστήμης μ.																																
Παύλου ἀρχιεπ. Κίλεως ὁ.																																
Τῶν ἐν Μελιτινῇ 33 μ. Δαδάρου.																																
Τῶν Ταπεινῶν. Μιχ. καὶ Γαβρ.																																
Ὀνησιφόρου καὶ Πορφύριου μ.																																
Ἐφάστου ἀποστ. Ὀρέστου μάρτ.																																
Μηνῆ, Βίττωρος, Βιζαντ. μ.																																
Ἰωάννου Ἐλεήμονος, Νεὶλ. ὁσ.																																
Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου.																																
Φιλίππου τοῦ ἀποστόλου.																																
Γουρία, Σεμιονῆ, Ἀβίδου μάρτ.																																
(* Ἀρχ. ἡ νηστ. τῶν Χριστουγ.).																																
Ματθαίου τοῦ Ἐθαγγελιστοῦ.																																
Γρηγορίου ἐπ. Νεοκαισαρείας.																																
Πλάτωνος καὶ Ρωμανοῦ μάρτ.																																
Ἀβδίου προφ. Βαβυλῶν μάρτ.																																
Προδίου Κίλεως. Γρηγορ. Ἀσκ.																																
ΤΑ ΕΙΣΟΔΙΑ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ																																
Φιλημονος καὶ Ἀρχιπύου ἀποστ.																																
Ἀμφιλοχίου ἐπισκόπου. Ἰκωνίου.																																
Κλήμεντος Πάπα Ρώμης.																																
Ἀκατοῦνης μεγαλομάρτυρος.																																
Στυλιανῶν. Ἀλφ. τοῦ Κιοντί.																																
Ἰσαΐου τοῦ Πέρσου μεγαλ.																																
Στεφάνου τοῦ νέου. Εὐφρ. ἐπ. νη.																																
Παρμενίου καὶ Φιλωνίου μ.																																
Ἀνθρόκου Ἀποστ. τοῦ πρωτοεπίτ.																																

SISMANOGLIO

Ἀπαντες οἱ τελειόφοιτοι τοῦ Ἑθνικοῦ Ἑλληνογαλλικοῦ Λυκείου 1916.

ΥΜΝΟΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟΝ ΛΥΚΕΙΟΝ

Ὁ Λύκειόν μου φίλτατον, σχολὴ πεφιλημένη,
 καὶ ἀπ' τοὺς ἰδίους μαθητὰς μόνον ἐστηρικμένη,
 εἶσαι τὸ καύχημα πολλῶν ἀπ' τὰ παλιὰ τὰ ἔτη,
 καὶ ἔβγαλες καθηγητὰς μὲ τὴν τρανήν μελέτη.

Πόσοι, ὦ Λύκειον τρανόν, ἐφοίτησαν σ' ἐσένα!
θαρρῶ πῶς μοιάζεις τὸν Χριστὸν τὸν ἔκτακτον ποιμένα
διότι ἔσπειρας παντοῦ, τὰ φῶτα τὴν σοφίαν,
καὶ ἔπραξας ἐνάρετον, ὡραίαν ἐργασίαν.

Εἶπον πῶς ἔσπειρας παντοῦ, τὰ φῶτα τὴν σοφίαν,
κι' ἀκόμη σπείρεις καὶ ἰδού, εἰς ἔδραν Ζαμαρίαν,
ὅπου αὐτὸς τὴν μόρφωσιν καὶ τάξιν ἐπιφέρων
θὰ ἀναδείξῃ τὴν σχολὴν ἐκ τῶν κυριωτέρων.

Καλλίστους τῶν καθηγητῶν, πάντα ἐσὺ τοὺς ἔχεις,
καὶ εἶθε νᾶ'σαι ἰσχυρὸν καὶ δόξαν νὰ κατέχῃς;
εἶθε ἡμέραν δέ τινα κορυφωθῆς σχολή μου
διὰ νὰ δείξῃς ἄψευστον, σχολὴ τὴν ποίησίν μου.

Καὶ εἶθε ὁ σεπτὸς ἡμῶν, ὁ ἄρχων Ζαμαρίας,
νὰ ζῆ καὶ νὰ τὸ κυβερνᾷ ἐν μέσῳ εὐτυχίας.

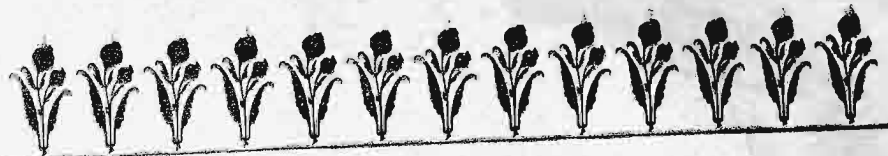
Κ. ΚΑΖΕΠΗΣ

Η ΑΠΙΣΤΙΑ ΚΑΙ Η ΕΞ ΑΥΤΗΣ ΚΑΚΟΔΑΙΜΟΝΙΑ

Ὁ φέρων τὸ ὄνομα τοῦ Χριστιανοῦ καὶ μὴ ἔχων ἀκραδάντους πε-
ποιθήσεις περὶ τῆς θεότητος τῆς θρησκείας του καὶ τῆς ἀληθείας
τῶν ἐπαγγελιῶν αὐτῆς κυμαίνεται εἰς τὸ πολυτάραχον πέλαγος τοῦ
βίου ὡς πλοῖον κλυδωνιζόμενον ἄνευ πυξίδος καὶ ἰστιῶν, βασανιζό-
μενος ὑπὸ τῆς ἀβεβαιότητος καὶ ἀμφιβολίας ἄνευ σταθερᾶς ἐλπίδος,
μὴ δυνάμενος νὰ πράξῃ τι φιλόφρονον καὶ γενναῖον, εὐκόλως δὲ
παρασυρόμενος καὶ δελεαζόμενος ὑπὸ τῶν ἀπατηλῶν θελγήτρων τοῦ
κακοῦ. Ἐνὶ λόγῳ ὁ στερούμενος πίστεως εἶναι κάλαμος ὑπὸ ἀνέμου
σαλευόμενος, εἶναι τὸ ἐλεεινότερον θέαμα καὶ ὁ δυστυχέστερος τῶν
θνητῶν.

Ὁ ἐκ τῶν θεολογούντων.

Κ. Α.

ΑΓΑΠΑΤΕ ΑΛΛΗΛΟΥΣ

Ἡ πρωτίστη ἐντολὴ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ
εἶναι ν' ἀγαπῶμεν ἀλλήλους. Ἡ πρὸς ἀλλήλους ἀγάπη φέ-
ρει τὴν συναναστροφὴν, ἡ συναναστροφή γεννᾷ τὴν χαρὰν,
ἡ χαρὰ ἐλαφρύνει τὸ βάρος τῆς ζωῆς καὶ ἡ ζωὴ γίνεται ἀ-
γαπητοτέρα. Οἱ δὲ διὰ τῆς ἀληθοῦς ἀγάπης ἠνωμένοι ἄν-
θρωποι ἐπιχειροῦσι καὶ φέρουσιν εἰς πέρας πᾶσαν ἀγαθὴν
καὶ φιλόφρονον πράξιν, ὑπομένουσιν εὐκολώτερον τὰς θλί-
ψεις τοῦ βίου καὶ ἀντιπαλαίουσι γενναιώτερον κατὰ τῶν
περιπετειῶν τῆς τύχης. Ἡ πρὸς ἀλλήλους λοιπὸν ἀγάπη εἶ-
ναι ἡ ῥίζα ἀπάντων τῶν ἀγαθῶν. Ἐξ αὐτῆς, ὡς κλάδοι,
ἀναφύονται αἱ ἄλλαι ἀρεταί, ὡς ἄνθη εὐωδιάζουσιν αἱ ἀγα-
θαὶ πράξεις καὶ ὡς καρποὶ τρέφουσιν τὴν ψυχὴν ἢ γλυκύ-
θυμος συνείδησις, ἢ ἐνδόμυχος χαρὰ καὶ ὁ ἐξωτερικὸς ἔπαι-
νος τῶν ἀνθρώπων. Τοῦναντίον δὲ ἐκριζωθεῖσης τῆς πρὸς
ἀλλήλους ἀγάπης, βλαστάνουσι πανταχοῦ ὡς ἄκανθοι καὶ
τριβόλοι τὰ πάθη καὶ αἱ κάκισται τούτου συνέπειαι. Ἡ διὰ
τῆς ἀγάπης γινομένη ἔνωσις ἢ ὁμόνοια, ὠφελεῖ κατὰ πά-
σας τὰς περιστάσεις τοῦ βίου ἡμῶν. Διότι, καθὼς τὸ μεμο-
νωμένον δένδρον, τὸ προσβαλλόμενον ἀκαταπαύστως ὑπὸ
ἀντιπνόων ἀνέμων, γυμνοῦται, ἀποβάλλει προαίμως τοὺς
καρπούς, συντριβεται περὶ τοὺς κλάδους καὶ κατασειόμενον
μέχρι τῆς ῥίζης ἐξασθενεῖ καὶ τελευταῖον πίπτει, ὁ δὲ τοῖχος,
ὁ μὴ συνδεόμενος μετ' ἄλλων, σαλεύεται ὑπὸ τῶν σφοδρῶν
καταιγίδων καὶ μετ' ὀλίγον κρημνίζεται, οὕτω καὶ ὁ μονή-
ρης καὶ ἔρημος ἄνθρωπος, ὁ μὴ ἔχων τὴν ἀγάπην καὶ βοή-
θειαν τῶν ἄλλων, ἀποβαίνει μελαγχολικὸς καὶ κατὰ πάντα
ἀδύνατος. Ὡστε καθῆκον ἔχομεν ἐπιβαλλόμενον ν' ἀγαπῶ-
μεν τοὺς συμπολίτας ἡμῶν, βοηθοῦντες αὐτοὺς νὰ καθι-
στῶνται βελτίους, νὰ ὑπέικωμεν εἰς τοὺς νόμους τῆς πολι-

τείας, νὰ πειθώμεθα εἰς τοὺς ἄρχοντας, καὶ ὑπὲρ τῆς πολι-
 τείας νὰ θυσιάσωμεν πολλάκις, πλὴν τῆς περιουσίας καὶ αὐ-
 τὴν ἔτι τὴν ζωὴν ἡμῶν. Διὰ τῆς πρὸς ἀλλήλους ἀγάπης καὶ
 τῆς ἀλληλοβοηθείας, οὐ μόνον τῷ Θεῷ εὐαρεστοῦμεν καὶ
 ἀποβαίνομεν « ὅμοιοι », ὡς λέγει ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, « Αὐτοῦ,
 ὃς τὸν ἥλιον ἀνατέλλει ἐπὶ πονηροὺς καὶ ἀγαθοὺς καὶ βρέ-
 χει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους », ἀλλὰ καὶ πλείστας ἄλλας ἀγα-
 θεοργίας δυνάμεθα νὰ πράξωμεν. Ἐὰν δὲ ἡ ἐξ ἐνωτικῆς ἀ-
 γάπης ἀγαθοεργία, ἡ θεραπεύουσα ὑλικὰς ἀνάγκας εἶναι τὰ
 μέγιστα τῷ Κυρίῳ ἀρεστή, πόσῳ θεαρεστοτέρα καθίσταται,
 ὅταν διὰ ταύτης ὁ ἄνθρωπος ἀπαλλάσσηται τῆς ζφώδους
 φύσεως, ἐξευγενίζῃ καὶ ἐπιτυγχάνῃ τοῦ ἐπὶ γῆς αὐτοῦ προο-
 ρισμού, ὅταν ἡ εὐεργεσία γίνηται εἰς ἱερὰ καὶ παιδευτικὰ
 κοθιδρύματα; Τότε ὁ ἐλεῶν προσδοκᾷ χάριν καὶ μισθὸν
 πλείονα παρὰ τοῦ μισθαποδότου Θεοῦ διότι ὁ ἐργαζόμενος
 πρὸς ὑπεράσπισιν καὶ προαγωγὴν τοῦ κοινου συμφέροντος
 καὶ συντρέχων εἰς κοινὰ καταστήματα, καὶ ἑαυτὸν καὶ τὸν
 πλησίον βοηθεῖ καὶ τοὺς μεταγενεστέρους ὑπηρετεῖ. Τὸ ὄνο-
 μα δὲ αὐτοῦ διαμένει εὐλογητὸν καὶ μακαριστὸν ἐν τῇ μνή-
 μη τῶν ἐπερχομένων γενεῶν καὶ ἐγγεγραμμένον εἰς τὰς δέλ-
 τούς τῆς θείας δικαιοσύνης.

ΔΙΑΦΟΡΑ ΡΗΤΑ

Ἐν χορῷ, ἢ μουσικῇ, τᾶσματα καὶ αἱ πανηγύρεις, εἶνε οἱ καλλίτε-
 ροὶ καθρέπται, οἱ ἐξεικονίζοντες τὴν τύχην ἑνὸς λαοῦ λέγει ὁ Μέγας
 Ἱστοριογράφος Βὸν Χάμερ.

Φίλου πιστοῦ οὐκ ἔστιν ἀντάλλαγμα
 καὶ οὐκ ἔστι σταθμὸς τῆς καλλονῆς αὐτοῦ.

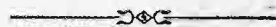
Σειράχ.

Οὐδὲν ὄφελος, οὔτε χρημάτων, οὔτε σώματος,
 οὔτε ἄλλου οὐδενὸς ἄτερ ὑγιείης.

Ἰπποκράτης.

ΤΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ ΤΟΥ ΞΕΝΙΤΕΜΜΕΝΟΥ

Εἶναι ἡ πρώτη ἡ χρονιά, εἶναι ὁ πρῶτος χρόνος
 Π' ὁ Νίκος τὰ Χριστούγεννα περνᾷ εἰς τὰ ξένα μόνος.
 Ἡ ἐκκλησία ἀπέλυσε καὶ ὁ καθέννας βγαίνει,
 Σιγὰ σιγὰ εἰς τὸ σπίτι του χαρούμενος πηγαίνει
 Βγαίνει κι' ὁ Νίκος ἀπ' ἐκεῖ, βγαίνει σὰν λυπημένος,
 Γυρμένο τὸ κεφάλι του σκέπτεται ὁ καῦμένος,
 Πῶς τὴν χρυσὴ τὴν μέρ' αὐτὴ ἐκεῖνος θὰ περνοῦσε
 Καὶ εἰς τὴν καρδιὰ τὸν πόνο του νὰ παύσῃ δὲν μπορούσε.
 Ἐκεῖ μέσ' εἰς τὸν αὐλόγυρο μονάχος του γυρνοῦσε
 Κ' ἡ μαύρη σκέψη ἀπ' τὸ νοῦ του πάντα ἐπερνοῦσε.
 Ὡς ὅτου πῆρ' ἀπόφαση κ' ἐκεῖνος νὰ κινήσῃ
 Στὸ σπίτι καὶ τὴν πίκρα του ἐκεῖ νὰ τῆνε σβύσῃ,
 Χωρὶς κανέναν νὰ τὸν διῆ, κανεὶς νὰ τὸν κυττάξῃ
 Ἄν ἴσως χύσῃ δάκρυα ἢ ἂν ἀναστενάξῃ.
 Γιατ' εἶναι μαῦρος ὁ καῦμός καὶ μαύρη εἶν' ἡ λύπη.
 Γιατ' ἐκεῖνον ποῦ πρωτόχρονα ἀπ' τὴν πατρίδα λείπει.

Ὁ Νίκος πῆγε κλεισθῆκε μέσα εἰς τὴν κάμαρά του
 Καὶ γὰρ νὰ φύγ' ἢ πίκρα του μέσ' ἀπ' τὰ σωτικά του,
 Ἄναψε λάμπα κι' ἄρχισε εἰς τὸ φῶς τῆς νὰ διαβάξῃ.
 Ἐκεῖ ὅπου ἐδιάβαζε, ἐκεῖ ποῦ μελετοῦσε
 Καὶ τοῦ βιβλίου κάποτε τὰ φύλλα ἐγυρνοῦσε,
 Ἐπάρτηκε σιγὰ σιγὰ σὲ μιὰ ἐνθύμησίν του
 Θυμήθηκε τὰ παιδικά, τὴν πρωτεῖνὴν ζωὴν του.
 Καὶ μέσ' τὰ χρόνια τὰ τρελλά, ἐκεῖ ποῦ ἐπετοῦσε,
 Παρηγοριὰ εἰς τὴν θλίψιν του ὁ Νίκος ἐζητοῦσε.
 Σὲ λίγο λίγο ἄρχεψε νὰ φέγγῃ ἡ ἡμέρα.
 Ὁ νοῦς του τότε εἰς τὴν καλὴν του πέταξε μητέρα.

Εἰς τὸ τραπέζι ὀλόγυρα τὴν εἶδε νὰ καθίζη
 Κι' αὐτὰ τὰ λόγια μέσ' ἔς τὸ νοῦ γιὰ κείνη ψιθυρίζει:
 « Ἄς ἤξευρες μητέρα μου, ἄς ἤξευρες μητέρα,
 Ὁ Νίκος τί Χριστούγεννα περνάει ἐδῶ πέρα.
 Πόσο καλὸ θὰ ἦτανε, νάμουν κ' ἐγὼ κοντά σας
 Νὰ κάθουμουν ὀλόγυρα ἐκεῖ ἔς τὴν τράπεζά σας
 Μὰ τώρα πῶς τὸ Πάσχα μου ἔς τὰ ξένα νὰ περάσω
 Πῶς μέσα ἔς τὴν καρδιά μου τὴν πίκρα μου νὰ παύσω;»
 Ἐκεῖ ποῦ ἡ μητέρα του με' ἄλλα τὰ παιδιὰ της
 Ἐκάθητο ὀλόγυρα ἐκεῖ ἔς τὴν τράπεζά της,
 Αἰσθάνθηκε πῶς βόιζαν ἔς τ' αὐτιά της μυριολόγια.
 Τῆς φάνηκε πῶς ἤκουσε κοντά της ἠχολόγια.
 Σὰν νάκλαιγε ὁ Νίκος της, νάκλαιγε τὸ παιδί της.
 Συγχίζεται πικρένεται ἀπὸ μέσα ἡ ψυχὴ της.
 Καὶ γιὰ νὰ κρύψη τοὺς λυγμοὺς τὰ πικρὰ δάκρυά της
 Ἀπὸ τὰ ἄλλα τὰ μικρὰ, τὰ ἄλλα τὰ παιδιὰ της
 Ἀπὸ τὴν ἄλλη τὴν μεριά γυρίζει καὶ πηγαίνει
 Ἐκεῖ, τὰ εἰκονίσματα ποῦ εἶχανε, ἐμπαίνει,
 Στὴν Παναγία ἀντικρὺ μακρὰ λαμπάδ' ἀνάβει
 Γιὰ μιὰ στιγμή τὸν πόνο της ἐκεῖ κοντά της παύει.
 Τὰ χέρια της ἔς τὴν Παναγιά ἐπάνω τὰ καρφώνει
 Τὰ μάτια της ἔς τ' εἰκόνισμα ἐπάνω τὰ καρφώνει
 Κι' αὐτὰ τῆς λέγει ἡ φτωχὴ με' μάτια δακρυσμένα:
 « Λυπήσου, Παναγία μου, λυπήσου με' ἐμένα.
 Ἐσὺ ἀπ' ὅλους ποιὸ καλὰ ἤξεύρεις τὸν καῦμό μας
 Ἐσὺ ἀπ' ὅλους ποιὸ καλὰ ἀκούεις τὸν παλμό μας.
 Ἄκουσε, Παναγία μου, ἄκουσε τὴν εὐχὴ μου
 Καὶ δόσε μου παρηγοριὰ ἐδῶ μέσ' ἔς τὴν ψυχὴ μου
 Τὸν γυιὸ ποῦ ἔχω ξενιτειά, πῶχω ξενιτεμμένο
 Βοήθησε νὰ χαίρεται κ' ἐκείνο τὸ καῦμένο
 Ἐσὺ αὐτὴ τὴν μέρα τὴν Χρυσή, τῆς Γέννας σου τὴν μέρα,
 Μὴν τὸν ἀφήσης μοναχὸ ἔς τὰ ξένα ἐκεῖ πέρα.»
 Ἡ Παναγία ἄκουσε τὴν μάννα καὶ σπλαχνίσθη
 Κ' ἡ μάννα τότε ἔνωσε χαρὰ μέσα ἔς τὰ στήθη.

Ὁ Νίκος ἐκεῖ ποῦτανε μέσα ἔς τὴν κάμαρά του
 Σὰν μιὰ χαρὰ νὰ ἔνωσε μέσα εἰς τὴν καρδιά του.
 Σὰν νάνωσε φτερούγισμα ἐπὶ ἀπ' τὸ κεφάλι
 Κι' αὐτὰ τὰ λόγια ἄκουσε ἔστ' αὐτί του γάλι γάλι:
 « Νίκο, παιδί μου ἄκουσε: καθόλου μὴ λυπᾶσαι
 Γιατί σὲ λίγο εὐτυχής, μ' ὅλους καὶ σὺ θὲ νᾶσαι.
 Ἐμέν' αὐτὸ με' πρόσταξαν ἔς τὸν Οὐρανὸ ἐπάνω
 Καὶ ἦλθα κάτω δῶ ἔς τὴ Γῆ, τὸ πρόσταγμα νὰ κάνω.
 Αὐτὸ ἠθέλησ ὁ Θεὸς αὐτὸ κ' ἡ Παναγία
 Γιὰ νὰ περάσης με' χαρὰ τὴν μέρα τὴν Ἁγία.
 Μέγε ἐσὺ τώρα ἐδῶ ποῦ ἕως τώρα ἦσο
 Κ' ἐγὼ ἐκεῖ ἔς τὸν φίλο σου τὸν Σπίρο θὰ κινήσω.»
 Ἦτανε λόγι' ἀγγελικά, λόγια φτερουγισμένα.
 Ἐπάνω ἀπ' τὸν οὐρανὸ κάτω ἔς τὴ Γῆ σταλμένα,
 Καὶ ρίγος τότε χύθηκεν εἰς ὅλο τὸ κορμί του
 Ὁ Νίκος ὅταν ἄκουσε τὰ λόγι' αὐτὰ ἔστ' αὐτί του
 Ἄνοιγει τότε ὁ ἄγγελος, ἀνοίγει τὰ φτερά του
 Κοντὰ ἔς τὸν Σπίρο ἔρχεται με' ἓνα πέταγμά του
 Ὅπισω του ἐστάθηκε κι' αὐτὰ τοῦ λέ' ἔστ' αὐτί του,
 Χωρὶς νὰ τότε βλέπουνε γονεῖς καὶ ἀδελφοὶ του:
 « Σπίρο ἐσένα χαίρει' ἀπὸ μέσα ἡ καρδιά σου
 Γιατὶ εἰρίσκεσαι ἐδῶ κοντὰ ἔς τὰ γονικά σου
 Γιὰ σκέψου καὶ τὸν φίλο σου μονάχος ὁποῦ μένει
 Κι' ὁ νοῦς του πάντα ἔς τὴν γλυκεῖα Πατρίδα του πηγαίνει;
 Σκέψου πῶς πάντα καὶ ἐσὺ μέσα ἐδῶ δὲν θᾶσαι
 Μόνο μιὰ μέρα καὶ ἐσὺ ἔς τὰ ξένα θὰ πλανᾶσαι
 Σὰν τ' εἶδους φίλους θὰ ζητᾶς τότε ξενιτεμμένος
 Μακρὰ ἀπὸ τὸ σπίτι σου, μακρὰ ἐκεῖ ριμμένος;»
 Ἐσὺ ἄκουσε τὰγγελικά τὰ λόγια ἔλυπηθη
 Κι' αὐτὰ ὁ Σπίρος μόνος του ἐκεῖ ἐσυλλογίσθη:
 « Τί κρῖμα εἶναι κι' ἄδικο ὁ Νίκος μου νὰ μένη
 Μονάχος ὀλομόναχος με' τὴν καρδιά καμμένη.»

ΣΙΣΜΑΝΟΓΛΟ
ΑΡΧΑΙΟ

Τὸ λέγει ἔς τὴν μητέρα του καὶ τότε ξεκινάει
 Ἐς τὸν φίλον του, ἔς τὸν Νίκο του ἀμέσως γιὰ νὰ πάη
 Χαρά εἰς τὴν μητέρα του, χαρὰ ἔς τὴν Παναγία
 Χαρὰ κ' εἰς τοῦ ἀγγέλου του τὴν τόση προθυμία.
 Ὁ Νίκος τὰ Χριστούγεννα περνᾷ εὐτυχισμένος
 Χωρὶς νὰ μένη μόνος του ἔς τὸ σπίτι λυπημένος.

Ταταῦλα, Νοέμβριος 1916

ΣΤ. ΠΑΠΑΣΥΜΕΩΝ

ΓΝΟΜΙΚΑ

«Τὸ πολὺ ἐκ τοῦ ἐλαχίστου γίνεται».

Ὁ μὲν βίος βραχύς, ἡ δὲ τέχνη μακρὴ, ὁ δὲ καιρὸς ὀξύς, ἡ δὲ πείρα σαφερέα, ἡ δὲ κρίσις χαλεπὴ.

Ἰπποκράτης.

Ὁ χεῖριστος ἐχθρὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐμφωλεύει ἐν τῇ ἰδίᾳ του καρδίᾳ

Σενέκας.

Πολλάκις ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἡμεῖς ἀποκαλοῦμεν κακὸν δὲν εἶναι ἄλλο παρὰ καλὸν τοῦ ὁποίου ἡμεῖς ἐποίησαμεν ἢ κακὴν χρῆσιν ἢ κατάχρησιν.

Ἡ ὑπερβολικὴ γενναιότης καταντᾷ ἀπερισκεψία, ἡ στοργὴ ἀδυναμία, ἡ οἰκονομία φιλαργυρία.

Ὅ,τι μανθάνομεν μόνον καὶ ἰδίαν ἀποτελεῖ μέρος τῆς ἡμετέρας ὑπάρξεως πολὺ οὐσιωδέστερον παρ' ὅ,τι διδάσκουσιν ἡμᾶς οἱ ἄλλοι.

Ἡ ἀνατροφή ἡμῶν δὲν περατοῦται τὴν στιγμὴν καθ' ἣν ἐγκαταλείπομεν τὰ θρανία τοῦ ἐκπαιδευτηρίου, ἀλλ' ἀπ' ἐναντίας, τότε μόνον ἄρχεται. Διαρκεῖ δὲ δι' ἅπαντος τοῦ βίου.

Ὅποια ἀφέλεια θὰ προέκυπτε, λέγει ὁ Σενέκας, ἐὰν οἱ ἀνθρώποι ἐγύμναζον τὸν νοῦν αὐτῶν, ὅπως γυμνάζωσι καὶ τὸ σῶμα, καὶ ἐὰν ἐκοπίαζον πρὸς κτήσιν τῆς ἀρετῆς ὅσον κοπιᾶσι χάριν τῆς ἡδονῆς!

ΗΘΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

Ἔργον τῶν δυσκολωτάτων ἀλλὰ καὶ εὐγενεστάτων θεωρεῖται τὸ νὰ ἐπιδρῶσιν οἱ ἐνήλικες ἐπὶ τῶν ἀνιλήκων ἀναπτύσσοντες καὶ μορφοῦντες τό τε σῶμα καὶ τὰς ψυχικὰς αὐτῶν λειτουργίας. Οὕτω δὲ ἡ παιδείσις καθόλου ἦτοι ἡ ἀρμονικὴ ἀνάπτυξις καὶ μόρφωσις τοῦ σώματος καὶ τοῦ πνεύματος τοῦ ἀνιλήκου καθιστᾷ τοῦτον ἱκανὸν ὥστε νὰ δύναται ποτε αὐτεξούσιος γενόμενος νὰ ἐκδιώκῃ τὴν ἐπίτευξιν τοῦ ἰδίου προορισμοῦ, τῆς πραγματώσεως δηλ. τοῦ ἀγαθοῦ, ἣτις ἀποτελεῖ τὸν κοινὸν προορισμὸν τοῦ βίου, ἀπάσης τῆς ἀνθρωπότητος.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἀξία τοῦ ἀνθρώπου κρίνεται μᾶλλον ἐκ τῆς βουλήσεως καὶ τῶν πράξεων αὐτοῦ, ἢ ἐπιμέλεια τῆς γνωστικῆς λειτουργίας πρέπει νὰ συνοδεύηται καὶ ὑπὸ τῆς μορφώσεως τῆς καρδίας· καθότι κατὰ τὴν ἔκφρασιν ἐξοχωτάτου παιδαγωγικοῦ τῆς ἀρχαιότητος ἀνδρός, τοῦ Πλάτωνος, «πᾶσα ἐπιστήμη χωριζομένη δικαιοσύνης καὶ τῆς ἄλλης ἀρετῆς πανουργία οὐ σοφία φαίνεται». Εἶναι δὲ ἡ ἠθικὴ ἀγωγή δυσχερέστατον καὶ χαλεπώτατον ἔργον, καθ' ὅσον δὲν προτίθεται τις νὰ μορφώσῃ νεκρὰν καὶ ἀψυχον ὕλην, ἀλλὰ ψυχὴν ζῶσαν καὶ διηνεκῶς ἀναπτυσσομένην καὶ ἐλευθέραν. Χρόνος δὲ κατάλληλος εἶναι ἰδίως ἡ παιδικὴ καὶ νεανικὴ ἡλικία, καθ' ἣν ὁ ἀνθρώπος εἶναι εὐάγωγος καὶ εὐπλαστος ὡς ὁ πηλὸς καὶ δυνάμεθα νὰ δάσωμεν εἰς αὐτὸν οἷονδῆποτε τύπον καὶ πλάσωμεν αὐτὸν ὅπως θέλομεν. Τοὺς γονεῖς δὲ ἐν τῇ ἀγωγῇ ὑποβοηθεῖ ἕτερον πρόσωπον, ὁ διδάσκαλος, ὅστις τὴν ἐν τῷ οἴκῳ ἀρχομένην μόρφωσιν συμπληροῖ καὶ τελειοποιεῖ ἐν τῇ σχολῇ. Ἐν γένει δὲ εἴτε οἱ γονεῖς παιδαγωγοῦσιν εἴτε οἱ διδάσκαλοι ὀφείλουσι νὰ καταστή-

σωσι τὸν παῖδα ἠθικὸν ἦτοι πράττοντες συμφώνως τοῖς τὰς ἠθικὰς ἀρχάς. Ἀνάγκη νὰ καλλιεργῶσι τὰς συμπαθητικὰς καὶ κοινωνικὰς τοῦ παιδὸς κλίσεις, καταδεικνύοντες τὴν ἀγάπην πρὸς τὴν οἰκογένειαν, τοὺς πολίτας καὶ τὴν κοινωνίαν, τὴν δικαιοσύνην καὶ τὴν φιλανθρωπίαν πρὸς πάντας τοὺς ἀνθρώπους ἀνεξαρτήτως φυλῆς καὶ θρησκείματος. Πρέπει νὰ ἀναπτύσσωμεν προσηκόντως τὸν πρὸς τε τὸ αἰσθητικὸν καὶ τὸ διανοητικὸν καὶ τὸ ἠθικὸν καλὸν ἔρωτα, ὁπότε καὶ τροφή ὑγιῆς εἰς τὴν φαντασίαν παρέχεται καὶ ἀριστουργήματα ἐνίοτε παράγονται ἀθάνατα τιμῶντά τὴν ἀνθρωπότητα καὶ χρησιμεύοντα εἰς ψυχαγωγίαν τῶν ἐπερομένων γενεῶν. Ἐπειδὴ δὲ φύσει ὁ ἄνθρωπος τοῦ εἶδεναι ὀρέγεται, εὐκόλως δυνάμεθα νὰ καλλιεργήσωμεν ἐν τῇ εὐπλάστῳ τοῦ παιδὸς καρδίᾳ τὸν πρὸς τὴν ἀλήθειαν ἔρωτα καὶ τὴν πρὸς τὸ ψεῦδος ἀποστροφὴν, διδάσκοντες καταλλήλως ὅτι ὁ Θεὸς εἶνε ἡ ἀλήθεια καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν τὴν ἀλήθειαν ἀγαπᾷ αὐτὸν τὸν Θεόν.

Ὁ ἄνθρωπος ἔχει ἔμφυτον τὴν πρὸς μίμησιν κλίσιν. Ἡ τοιαύτη δὲ τοῦ παιδὸς ὄρεξις καταλλήλως ὀυθμιζομένη ἐμποιεῖ ἐν τῇ παιδικῇ ψυχῇ τὴν ἐπιθυμίαν καὶ τὸν ζῆλον πρὸς πάντα τὰ καλὰ, τὰ προάγοντα καὶ τελειοποιῶντα τὸν ἄνθρωπον, καὶ τὴν ἀποστροφὴν καὶ τὸ μῖσος πρὸς πάντα τὰ κακὰ τὰ παραβλάπτοντα καὶ ἀποκωλύοντα τὴν τοῦ ἀνθρώπου προαγωγὴν καὶ τελειοποίησιν. Ἄλλ' ὁ μὲν λόγος νοουθετεῖ, τὸ δὲ παράδειγμα, τὸ ἔμφυχον τοῦτο δεῖγμα τῆς ἀρετῆς, ἔχει μεγίστην ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς καθόλου ἀγωγῆς τοῦ παιδός, ὅστις μὴ ἔχων ἀνεπτυγμένον τὸν νοῦν πλάττει ὅτι βλέπει κατὰ τὸ παράδειγμα τῶν παιδαγωγούντων.

Χ. Γ. ΠΑΝΤΑΖΙΑΔΗΣ
διδάκτωρ φιλολογίας.

ΑΠΟΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΕΚΤΟΡΟΣ ΚΑΙ ΑΝΔΡΟΜΑΧΗΣ

(Μετὰφρασις ἐκ τῆς Ἰλιάδος).

Αὐτὰ τὸν εἶπεν ἡ γυνή, καὶ ἐξώρμησεν ὁ Ἔκτορ
πατῶν ἐπὶ τὰ ἵχνη του καὶ ρύμας διασχίζων.
Ὡς ἔφθασεν εἰς τὰς Σκαιάς, τὴν πόλιν προσπεράσας
ὀλίγον, ὅθεν ἔμελλε νὰ ἔβγ' εἰς τὸ πεδίον,
Ἐκεῖ μ' ἐν βῆμα ἡ καλὴ εὐρέθη συζυγὸς του,
ἡ Ἀνδρομάχη, προσφιλῆς θυγάτηρ βασιλέως
τοῦ Ἡεῖωνος· αὐτὸς τὴν δασωμένην Θήβην
κατεῖχεν εἰς τὸ Πλάκιον καὶ ἦρχε τῶν Κιλικίων.
Αὐτοῦ ἡ κόρη ἔλαβε τὸν Ἔκτορα τὸν μέγαν.
Καὶ τὸν συνήνητησεν ἐκεῖ τὴν ἠκολούθ' ἡ δούλη,
ἐπὶ τοῦ κόλπου ἀπαλὸν θηλάζουσα παιδίον,
τὸν Ἐκτορίδην, τὸν γλυκύν, ὡς ἄστρον τῆς πρωίας.
Ὁ Ἔκτορ τὸν ὠνόμαζε Σκαμάνδριον, οἱ ἄλλοι
τὸν ἐκάλουν Ἀστυάνακτα· ὁ Ἔκτορ ἦτο Τροία·
Ἐχαμογέλασεν ἰδὼν σιωπηλὰ τὸ βρέφος,
κ' ἡ Ἀνδρομάχ' ὑπόδακρυς ἐπέταξεν ἔμπρὸς του
ἐκ τῆς χειρὸς τὸν ἤρπασε, τὸν ἔκραζε κ' ἐλάλει·
«Δαιμόνιε, τὸ θάρρος σου αὐτὸ θὰ σ' ἀφανίσῃ!
»Τὸ νῆπιόν μας, τὴν πτωχὴν ἐμένα δὲν λυπεῖσαι,
»ὅπου θ' ἀφήσης ὀρφανήν; Ἐπάνω σου θὰ πέσουν
»ὄλ' οἱ Ἀργεῖοι νὰ χαθῆς. ὦ, κάλλιον ν' ἀνοίξῃ
»προτοῦ σὲ χάσω δι' ἐμὲ τὸ μνήμα· τέρψις ἄλλη
»δὲν θὰ μὲ μείνῃ ἂν χαθῆς, πλὴν θλίψις, θλίψις μόνον
»καὶ πάθη· μ' ἔμεινε πατήρ; ἐλπίζω εἰς μητέρα;

» Τὸν Ἡετίωνα νεκρὸν ἐπάτησεν ὁ μέγας
 » Πηλεΐδης, τὴν πολυκληθὴ καθέδραν του χαλάσας,
 » τὴν Θήβην τὴν ὑπίπυλον, κ' ἐφόνευσεν ἐκεῖνον.
 » Ἄλλὰ δὲν τὸν ἐγύμνωσεν εἰς τοῦτο ἐκρατήθη.
 » Μὲ τ' ἄρματα του τὰ καλὰ τὸν ἔκαυσε, μνημεῖον
 » ὑψώσας καὶ περὶ αὐτὸ ἐφύτευσαν πελέας
 » αἱ θυγατέρες τοῦ Διός, αἱ νύμφαι τῶν ὀρέων.
 » Οἱ δὲ καλοὶ μου ἀδελφοί, ὁ εἷς μετὰ τὸν ἄλλον,
 » ἑπτὰ, εἰς μίαν ἔπεσον καὶ ὄραν καὶ ἡμέραν
 » φεῦ, ὅλους τοὺς ἐφόνευσεν ὁ ἄγριος Πηλεΐδης,
 » τοὺς βόας τῶν καὶ τὰ λευκὰ ποιμαίνοντας ἄρνια
 » τὴν δὲ μητέρα μου, σεπτὴν βασιλίσσαν τῆς Θήβης,
 » ἐδῶ μὲ ἄλλας ἔφευραν αἱματηράς του κτήσεις,
 » καὶ πάλιν τὴν ἀπέλυσε, λαβὼν γενναῖα λύτρα
 » κατόπιν ἢ τοξοχαρῆς τὴν ἐπληξε θεότης.
 » Ἐκτωρ· σὺ τῶρα δι' ἐμὲ πατὴρ καὶ μήτηρ εἶσαι,
 » σὺ ἀδελφός μου, σὺ δμοῦ καὶ σύντροφος καὶ φίλος.
 » Πλὴν οἴκτειρέ με καὶ αὐτοῦ παρὰ τὸν πύργον μείνει
 » μὴ μ' ὀρφανεύσης τὸ μικρὸν κ' ἐμὲ ἀφήσης χήραν.
 » Τὰ πλήθ' εἰς τὸν ἔρινθον σταμάτησε, ὀπόθεν
 » ἢ πόλις εἶν' ἀναβατὴ κ' ἐπίδρομον τὸ τεῖχος
 » Τρεῖς ἦλθον μάτην ὡς ἐδῶ οἱ πρόωτοι τῶν Ἀργείων
 » ὁ ἀκουστός Ἴδομενεύς, οἱ Αἴαντες οἱ δύο,
 » ἢ ἔπαρσις τῶν Ἀτρεΐδων κ' ὁ ἰσχυρὸς Τυδείδης
 » εἴτε διότι χρησμοφδὸς τοῖς ἔδειξε τὸ μέρος,
 » εἴτε διότ' ἠθέλησαν καὶ ἦλθον μοναχοὶ τῶν.»
 Καὶ ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὴν ὁ θυελλώδης Ἐκτωρ·
 «Κ' ἐμέν' ἀπασχολεῖ συχνὰ τὸ μέλλον, Ἀνδρομάχη·
 » τοὺς Τρωῶτας πλὴν ἐντρέπομαι καὶ τὰς καλὰς Τροφάδας,
 » ἂν ἐκ τῆς μάχης ὡς δειλὸς μακρύνωμαι καὶ φεύγω.
 » Μοῦ φέρει κόπον ἔμαθα νὰ εἶμαι στρατιώτης
 » καὶ πρόωτος πάντα μεταξὺ νὰ μάχωμαι τῶν Τρωῶν.
 » Αὐτὸ μὲ λέγ' ἢ δόξα μου κ' ἢ φήμη τοῦ πατρὸς μου·
 » ἐγὼ γνωρίζω κάλλιστα κ' αἰσθάνομ' ἐνδομύχως,

» πῶς φθαίνει ὄρα, ἢ καλὴ δόξα πίπτει Τροία,
 » ὁ Πριάμος καὶ ὁ λαὸς τοῦ αἰχμητοῦ Πριάμου.
 » Πλὴν, οὔτε βαλλῶ κατὰ νοῦν τοὺς Τροφάδας τάσων,
 » ἢ τὴν Ἐκάβην, ἢ αὐτὸν τὸν Πριάμον, ἢ ὅλους
 » τοὺς ἀδελφούς μου, σωρηδὸν ὀπότεν ἕνας κ' ἕνας
 » θὰ κυλισθοῦν 'ς τὸ ἔδαφος ὑπὸ ἐχθρῶν ἀγρίων,
 » ὀπόσον σέ, ὅταν ἐχθρὸς ἐπάνω σου ἀπλώνη
 » καὶ δακρυσμένην, ἔντρομον σὲ σύρ' εἰς τὴν δουλείαν.
 » Κατὰ τὸ Ἄργος θὰ ριφθῆς, δι' ἄλλην θὰ ὑφαίνης,
 » καὶ ἀπὸ τὴν Ὑπέρειαν ἢ Μεσσηίδα κρήνην
 » νερὸν θὰ φέρης· θλιβερὰ θὰ σὲ κινή ἀνάγκη.
 » Καὶ θὰ εἰπῆ τις βλέπων σε εἰς θρήνους λυομένην,
 » εἶν' ἢ γυνὴ τοῦ Ἐκτορος, ποῦ μεταξὺ τῶν Τρωῶν
 » ἀρίστευεν, ὀπότ' ἐκεῖ ὁ πόλεμος ἐλύσσα.
 » Αὐτὰ θὰ κραῖξη τις, καὶ σὺ πικρότερα θὰ κλαύσῃς
 » τὸν ἄνδρα, ποῦ δὲν φαίνεται νὰ παύσῃ τὰ δεινὰ σου.
 » Πλὴν χῶμα, χῶμα κάλλιον χυτὸν νὰ μὲ καλύπτῃ
 » πρὶν αἰσθανθῶ τοὺς θρήνους σου καὶ τὴν ἀπαγωγὴν σου.»
 Εἶπε καὶ πρὸς τὸ τέκνον του ἐξέτεινε τὰς χεῖρας
 κ' ἐκεῖνο μ' ἔντρομον φωνὴν ἐχώθ' εἰς τῆς τροφῆς του
 τοὺς κόλπους· τὸ ἐτρόμαξεν ἢ ὄπισ τοῦ πατρὸς του,
 τοῦ κράνους τὸ σελάγισμα κ' ἢ δασωμένη χαίτη,
 ἦν εἶδεν ἐκ τῆς λοφιᾶς ἐκπληκτικῶς νὰ πίπτῃ.
 Κ' ἐγέλασ' ὁ καλὸς πατὴρ, κ' ἢ πότνια τοῦ μήτηρ.
 Τὸ κράνος ἐκ τῆς κεφαλῆς ἀφήρσεν ὁ Ἐκτωρ,
 κ' ἐπὶ τῆς γῆς τὸ ἄρῃσε νὰ κεῖται φωτοβόλον.
 Κ' ἐφίλησε τὸ τέκνον του, τὸ ὑψώσεν εἰς χεῖρας
 κ' ἠύχῃθ' εἰς τὸν Αἰγίοχον καὶ τοὺς θεοὺς τοὺς ἄλλους·
 «Ζεῦ κ' ἢ χορεία τῶν θεῶν· σεῖς δότε με νὰ γείνη
 » καὶ ὁ υἱός μου, ὡς ἐγώ, τὸ καύχημα τῶν Τρωῶν
 » νὰ εἶναι μέγας, εὐγενῶς τῆς Τροίας νὰ δεσπόζῃ.
 Καὶ νὰ εἰποῦν «ἐπέρασε τὴν δόξαν τοῦ πατρὸς του»
 » ἐν ᾧ τὸν βλέπουν νὰ περνᾷ μὲ λάφυρα βαμμένα
 » εἰς αἴμ' ἀνδρείου, καὶ σκιρτᾷ τὸ στῆθος τῆς μητρὸς του!»

Εἶπε, κ' εἰς τῆς συζύγου του τὸ ἔθεσε τὰς χεῖρας,
κ' ἐκεῖν' εἰς τὴν εὐώδη τῆς τὸ ἔκλεισεν ἀγκάλην
δακρυγελῶσα θλιβερά· ἐπόνεσεν ὁ ἦρωσ,
κ' ἠρέμα τὴν ἐθώπευσε, τὴν ἔκραζε κ' ἐλάλει·
«Μὴ θορυβεῖσαι, δυστυχῆς, κ' ὑπὲρ τὸ δέον πάσχεις·
»δὲν μὲ φονεύει χεὶρ θνητοῦ, ἢ Μοῖρ' ἂν δὲν θελήσῃ·
»πλὴν καὶ κἀνεὶς δὲν δύναται τὴν μοῖραν ν' ἀποφύγῃ,
»ἀνδρεῖος ἢ δειλός, ἀρκεῖ νὰ ἐγεννήθῃ μόνον.
»Πλὴν στρέψαι ἤδη κύτταξέ τοῦ οἴκου σου τὰ ἔργα,
»τὴν ἠλακάτην, τὸν ἱστόν, κ' ἐπίβλεπε τῶν ἄλλων
»τὴν ἐργασίαν· εἰς ἡμᾶς ὁ πόλεμος ἀνήκει
»τοὺς ἄνδρας—μάλιστα ἐμὲ—τοὺς φύλακας τῆς Τροίας».
Εἰπὼν αὐτὰ ἐφόρεσε τὸ λοφωμένον κράνος
ὁ μέγας Ἐκτωρ, κ' ἡ καλὴ ἀπῆλθε σύζυγός του
συχνὰ γυρίζουσα, σιγὰ εἰς δάκρυ λουομένη . . .

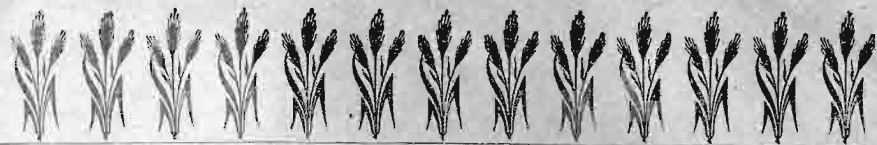
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ

Η ΓΕΝΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Σήμερον εἶνε χαρᾶς ἡμέρα, ποῦ βασιλεύει πανταχοῦ
σήμερον εἶνε ποῦ ἐγεννήθη, Ἰησοῦς Χριστός, υἱὸς Θεοῦ
Σήμερον εἶνε ποῦ θὰ χαροῦνε, τὰ ὠμορφαῖά μας τὰ παιδιὰ,
σήμερον εἶνε ποῦ θὰ ὑμνήσουν, αἱ ποιηταὶ τὴν λυτρωσιὰ.
Σήμερον εἶνε ποῦ θὰ σημάνουν, τὰ σήμαντρα ὅλα μαζὺ
σήμερον εἶνε ποῦ ὁ καθένας «**Χριστὸς γεννᾶται**» θὰ εἰπῇ.

Κ. ΚΑΖΕΠΗΣ

μαθητῆς τοῦ Ἐθνικοῦ Λυκείου.

“ ΤΟΥ ΣΙΔΗΡΟΥ ΒΛΑΒΕΡΩΤΕΡΟΣ Ο ΧΡΥΣΟΣ ,”

Ὁ ἄνθρωπος ἀγωνιωδῶς ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ τὴν εὐτυ-
χίαν προσπαθεῖ νὰ εὔρῃ. Ἐναλόγως δὲ τῆς ἀνατροφῆς, ἐκ-
παιδεύσεως καὶ ἰδιοσυγκρασίας διαφόρως ἀντιλαμβάνεται
καὶ τὰ μέσα, τὰ ὁποῖα εἶνε δυνατόν νὰ τῷ φέρωσι τὸ ζη-
τούμενον ποθητὸν ἀποτέλεσμα. Ἐπειδὴ δὲ πολλάκις εὐτυ-
χίαν νομίζει τὴν ἀπόλαυσιν πάσης ἐπιθυμίας, ὡς μόνον πρὸς
τοῦτο μέσον θεωρεῖ τὸν πλοῦτον. Διὰ τοῦτο ἀγωνίζεται
πρὸς ἀπόκτησιν αὐτοῦ καὶ δι' ἑαυτὸν καὶ διὰ νὰ τὴν κλη-
ροδοτήσῃ εἰς τοὺς ἀπογόνους του. Δυστυχῶς ὅμως ὀλίγιστοι
εἶναι ἐκεῖνοι, οἵτινες κατέχοντες τὸν πλοῦτον δὲν βλάπτον-
ται ἐξ αὐτοῦ. Ἄλλοι μὲν ἀποκτιῶσι τὴν πλουτομανίαν, τὴν
φιλαργυρίαν, τὴν ἄπληστον προσθήκην πλούτου ἐπὶ τοῦ
πλούτου των, ἄλλοι δὲ κυριεύονται ὑπὸ τῆς πολυτελείας, φι-
ληδονίας καὶ ἀσωτίας. Οὗτοι τὰ δύο ἄκρα κατέχοντες βλά-
πτουσι καὶ ἑαυτοὺς καὶ τοὺς πέριξ διὰ τοῦ πλούτου των,
κατὰ δὲ τὸν Ἀριστοτέλην φέρονται εἰς κρημνοὺς καὶ βάρα-
θρα διότι οἱ μὲν πρῶτοι ἀγωνιῶσιν ὅπως ἀποκτήσωσι καὶ
αὐξήσωσι τὸν πλοῦτόν των, οὗτοι δὲ εἶνε οἱ περίφημοι φι-
λάργυροι, τοὺς ὁποίους ἔξοχοι κάλαμοι τραγικῶν καὶ κωμι-
κῶν ἔχουν ἠθογραφήσει. Ἀγωνία καὶ φόβος εἶνε ὁ βίος
των, στέρησις τῶν ἀγαθῶν τοῦ κόσμου ἐκτὸς τοῦ χρυσίου
καὶ δίψα πλούτου εἶνε αἱ ἐπιθυμίαι των. Κατασπαταλῶσι
τὰς σκέψεις των νυχθημερόν, ὅπως ἐξεύρωσι πόρους τιμίους
καὶ ἀτίμους πρὸς πλουτισμόν. Ἐχοντες τὴν καρδίαν των
σκληρὰν καὶ ἀναίσθητον ὡς τὸ χρυσίον θυσιάζουσιν εἰς τὴν
χρυσολατρείαν ὅ,τι εὐγενὲς αἶσθημα δύναται νὰ αἰσθανθῇ
ὁ ἄνθρωπος. Ὁ βίος αὐτῶν ὢν κτηνώδης, στερεῖται ὅλων

τῶν ἡδονῶν τῆς φιλάνθρωπίας καὶ ἀγαθοεργίας. Ἡ δίψα τοῦ χρυσίου δι' αὐτοὺς εἶνε ἀκόρεστος· ἄγνωστος δὲ ἦ τοῦ Ἰσοκράτους θαυμασία ἐκείνη συμβουλή « μηδὲν ὑπερβαλλόντως, ἀλλὰ μετρίως ἀγάπα τὴν ὑπάρχουσαν οὐσίαν ». Ἀποκεχρυσωμένη ἡ καρδιά των κωφεύει εἰς πᾶσαν αἴτησιν βοηθείας. Τούτους ὁ Ἀπόστολος Παῦλος εἰδωλολάτρης ἀπέκάλεσεν, ὁ δὲ Ἰησοῦς Χριστὸς δι' αὐτοὺς ἀκριβῶς ἔλεγεν: « Εὐκολώτερον εἶνε κάμηλος νὰ διέλθῃ διὰ τῆς μικρᾶς ὀπῆς τῆς βελόνης, παρὰ πλούσιος νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν ». Ὡστε δυστυχεῖς οἱ φιλάργυροι διὰ τὸν πλοῦτόν των καὶ εἰς τὸν ἔδῳ καὶ εἰς τὸν ἄλλον κόσμον. Οἱ δὲ δεύτεροι ἔχοντες τὸν πλοῦτον κατέχονται ὑπὸ τῆς πολυτελείας, φιληδονίας καὶ ἀσωτείας. Καὶ οὗτοι ὀλέθριοι καὶ εἰς ἑαυτοὺς καὶ εἰς τοὺς πέριξ γίνγονται, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δὲ ἐκ κληρονομίας κατέχουσι τὸν πλοῦτον. Ἀκριτοι καὶ κοῦφοι ζητοῦσι τὴν εὐτυχίαν εἰς τὰς ματαίας ἐπιδείξεις τῆς περιουσίας των. Διὰ τοῦτο γεννῶσι τὸν φθόνον μὲν εἰς τοὺς ἄλλους, εἰς ἑαυτοὺς δὲ τὴν πλεονεξίαν. Ὡς πίπτει λέων πειναλέος κατὰ τοῦ θύματός του, οὕτω ἐπιπίπτουσιν ἐπὶ τῆς περιουσίας των. Πολυτελῆ μέγαρα, πολυτελῆ γεύματα, πολυτελεῖς καὶ παντοειδεῖς ἀπολαύσεις τοὺς περιβάλλουσιν. Δούλοιοι κατὰ πάντα τῆς ἀδηφάγου πολυτελείας των εἶνε ἀδύνατον πλεόν ἀπ' αὐτῆς νὰ ἐλευθερωθῶσιν. Ὅλονεν διαφθείρονται. Ἐπειδὴ δὲ τὸ χρυσίον των δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ εἶνε ἀνεξάντλητον, ὅταν βλέπωσιν ὅτι ἐγγίζει ἡ ἀνυπαρξία του καθίστανται κόλακες, δόλιοι, ἀπατεῶνες, χαμερπεῖς, αἰσχροί, πλαστογράφοι· ἡ ἐλπίς τοῦ κέρδους τοὺς ὀδηγεῖ καὶ εἰς τὴν χαροπαιξίαν. Ἐν ἐνὶ λόγῳ ἀπὸ ὅλους τοὺς ἐγκληματικούς πόρους προσπαθοῦσι νὰ συγκρατηθῶσιν. Εἰς τούτους τὸ « μηδὲν ἄγαν » καὶ τὸ « πᾶν μέτρον ἄριστον » δὲν εἶνε γνωστά. Διὰ τοῦτο καὶ οὗτοι οἱ πλεονέκται εἰς τὸν ὀλεθρον διὰ τοῦ πλοῦτου φθάνουσι καὶ ὄχι εἰς τὴν εὐτυχίαν.

Ὁ πλοῦτος ὡς μέσον κακίας παρὰ πολλοῖς ἐχρησίμευσεν. Ἄν ἐξαιρέσωμεν τὰς περιπτώσεις καθ' ἃς ὁ πλεονέκτης, ὁ

πολυτελής, ὁ ἄσωτος, ὡς ἄνω ἀνεφέραμεν, μεταχειρίζεται τὸν πλοῦτον ὡς μέσον κακίας, θὰ ἴδωμεν καὶ ἄλλας περιστάσεις κατὰ τὰς ὁποίας ὁ ἄνθρωπος διαθέτει τὸν πλοῦτον διὰ νὰ κλέψῃ, γυμνώσῃ, καταστρέψῃ καὶ θανατώσῃ τὸν ὁμοῖόν του. Οὗτοι εἶνε οἱ ἠθικοὶ κακοῦργοι. Καὶ ναὶ μὲν εἶνε τὸ ξίφος, ὁ σίδηρος ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος θὰ φέρῃ τὸ θανατηφόρον πλήγμα, ἀλλὰ ὁ χρυσὸς προηγεῖται ὡς κινητήριος δύναμις, ὥστε δικαίως ὁ Ὀβίδιος ἔκραξε πρὸς τοὺς Ρωμαίους « Τοῦ σιδήρου βλαβερώτερος ὁ χρυσός ». Τοῦ χρυσοῦ πρὸς ψυχικὴν βλάβην καὶ διαφθορὰν ἠθικὴν πολλάκις χρῆσις ἐγένετο. Ὁ ἄνθρωπος διὰ νὰ καταστρέψῃ τὸν ἀντίπαλόν του, τὸν ἀτομικὸν καὶ τὸν ἐθνικὸν πολλάκις εἰς τὸ χρυσίον προσέτρεξε. Μὲ τοῦτο εὔρε τὴν ἀπαλλαγὴν ἀπὸ πρῶσωπα ὀχληρά, δι' αὐτοῦ δὲ πολλοὶ βασιλεῖς καὶ δεσπότες ἐξηγόρασαν τὴν ἐλευθερίαν λαῶν. Ἡ φιλοχρηματία λοιπόν, εἶνε μήτηρ τῆς διαφθορᾶς καὶ δουλείας.

Ὅσάκις ἀτομόν τι ἢ ἔθνος ἐκυρίευσεν ἡ ἀγάπη τοῦ χρυσοῦ, ἐξέλιπε τὸ εὐγενὲς καὶ γενναῖον συναίσθημα καὶ ἐπῆλθεν ἡ παρακμὴ καὶ ἡ δυστυχία του.

Οὕτω ὅταν παρὰ τοῖς Ρωμαίοις, τὴν λιτότητα καὶ τὴν ἀρετὴν τῆς ἀρχαίας Δημοκρατίας, διεδέχθησαν ἡ μεγίστη λατρεία τοῦ χρυσοῦ, ἡ πολυτέλεια καὶ ἡ ἀσωτεία, τότε ἐπῆλθεν καὶ ἡ παρακμὴ καὶ ἡ πτώσις τῆς Ρωμαϊκῆς κοσμοκρατορίας.

Ἐκ τούτων ὅλων δυνάμεθα νὰ παρομοιάσωμεν τὸν πλοῦτον πρὸς ξίφος, τὸ ὁποῖον ἐφ' ὅσον μένει ἐντὸς τῆς θήκης του οὔτε βλάπτει οὔτε ὠφελεῖ· ἀλλ' ἂν τὸ μεταχειρισθῇ τις πρὸς δολοφονίαν γίνεται αἰσχρὸς δολοφόνος, ἐὰν δὲ τὸ σύρη πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς πατρίδος του ἀναφαίνεται ἔνδοξος ἥρωας. Οὕτω ἐὰν φυλάττωμεν τὸν πλοῦτόν μας νεκρὸν καὶ ἄχρηστον ἢ ἂν σπαταλῶμεν αὐτὸν γινόμεθα λάτρεις τοῦ Μαρμωνᾶ, δὲν δυνάμεθα δὲ δουλεύειν Θεῷ· ἐνῶ τοῦναντίον, ἐὰν μεταχειρισθῶμεν τὸν χρυσὸν πρὸς πνευματικὴν καὶ ἠθικὴν μας προαγωγὴν, πρὸς ὠφέλειαν τῶν συμπολιτῶν μας καὶ ἐπ' ἀγαθῷ τῆς πατρίδος, ἐὰν φρονίμως καὶ λιτῶς χειρι-

σθῶμεν αὐτὸν ἔχοντες πάντοτε ὑπ' ὄψιν τὴν ὀλιγάρκειαν, ἀκολουθοῦμεν τὴν μεσαίαν ὁδὸν, ἥτις κατὰ τὸν Ἀριστοτέλην ὁδηγεῖ εἰς τὴν ἀρετὴν, τὴν ἀληθῆ εὐδαιμονίαν.

ΙΩΑΝΝΗΣ Γ. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ὁ πατὴρ τοῦ μικροῦ Νίκου προσφέρει γεῦμα πρὸς τινὰς φίλους του, ἐπειδὴ δὲ εἶχον νὰ ὀμιλήσουν διὰ σπουδαίαν ὑπόθεσιν, καὶ ἤθελον νὰ ἦνε ὁ μόνος εἰς τὴν τράπεζαν, ὁ πατὴρ λέγει εἰς τὸν υἱὸν του — Νίκο, πήγαινε νὰ φάγῃς εἰς τὸ δωμάτιόν σου. διότι ἐδῶ θὰ φάγουν μόνον ὅσοι ἔχουν μουστίακια. Ἐνῶ ὁ Νίκος ἔτρωγεν εἰς τὸ δωμάτιόν του, ἤλθε πλησίον του ἡ γάτα, θέλουσα νὰ φάγῃ καὶ αὐτή, ὁ δὲ μικρὸς τῇ λέγει: — Σὺ πήγαινε νὰ φάγῃς εἰς τὸ τραπέζι, διότι ἔχεις μουστίακια.

Ἡ ἀτομικὴ εὐδοκίμησις, λέγει ὁ Βάκων, παρ' οὐδενὸς ἀνθρώπου θ' ἀνωμολογεῖτο ὡς ὁ μόνος καὶ φανερὸς σκοπὸς τῆς ὑπάρξεώς του.

Οὐδὲ τέρας εἶδον οὐδὲ θαῦμα ἐν τῷ κόσμῳ τρανότερον ἐμοῦ αὐτοῦ.

Κονταίνιος.

Πολλὰ τὰ δεινὰ, οὐδὲν ἀνθρώπου δεινότερον πέλει. *Σοφοκλῆς*

Δὲν ὑπάρχει καθῆκον, λέγει ὁ Σενέκας, τὸ ὁποῖον ἐκπληρωθὲν δὲν κατέστησεν ἡμᾶς εὐτυχεστέρους.

Οὐδὲν πονηρὸν πλήττει τὸν σῶφρονα: οὔτε ἐν τῇ ζωῇ, οὔτε ἐν τῷ θανάτῳ, εἶπεν ὁ Σωκράτης.

Μὴ ἐπαίρεσθε ἐπὶ ταῖς ἐπιτυχίαις καὶ μὴ ἀπελπίζεσθε ἐν ταῖς δυστυχίαις.

Ἡ ἐπιτυχία καὶ ἡ εὐτυχία δὲν εἶναι πράγματα ταυτόσημα. Συχνάκις βλέπομεν ἀνθρώπους πολλαχῶς εὐνοηθέντας ὑπὸ τῆς τύχης, ἀλλὰ δυστυχεῖς.

Ὁ παρῶν ἡμῶν βίος, λέγει ὁ Χρυσόστομος, εἶναι θέατρον, αἱ δὲ πράξεις τοῦ ἀνθρώπου δράμα: ἡ ἔνδεια καὶ ὁ πλοῦτος, ἡ ἐξουσία καὶ ἡ ὑποταγή καὶ πᾶσαι αἱ διαφοραὶ αἱ χωρίζουσαι τοὺς ἀνθρώπους εἶναι θεατρικαὶ παραστάσεις. Ἀλλὰ μετὰ τὴν ἐπίγειον ζωὴν τὸ θέατρον κλείεται καὶ αἴρονται τὰ προσώπετα. Τότε δὲ ἕκαστος θὰ κριθῆ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ: οὐχὶ κατὰ τὰ πλούτη, οὐδὲ κατὰ τὰ ἀξιώματα, οὔτε κατὰ τὰς τιμὰς καὶ τὴν ἰσχύν, ἀλλὰ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ.

Ο ΕΡΟΣ ΕΣΤΙ ΤΡΕΛΛΑ

Ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ Ὀλύμπου τῆς σκεπασμένης μὲ τὸν λευκὸν μανδύαν τῆς χιόνος, τῆς ἀποκρυπτομένης ἀπὸ τὰ ἀναιδῆ βλέμματα τῶν θνητῶν διὰ παχέος στρώματος μαύρων νεφῶν, οἱ θεοὶ οἱ ἀθάνατοι, οἱ θεοὶ οἱ ἰθύντορες τῆς τύχης τῶν μὴ ἀθανάτων, ἀνεπαύοντο νοχελῶς εἰς τὰς ἀερώδεις στρωμνὰς των, ἐνῶ ὁ περιλαμπὴς Ἥλιος εἶχεν ἤδη ἀρχίσει τὴν ἀνά μέσον τῶν νεφελῶν αἰωνίαν του ἀρματοδρομίαν.

Ἀπόλυτος ἐκεῖ ἐπάνω ἐπεκράτει ἡρεμία καὶ τὰ φλογερά πάθη, ἀτινα συνετάρασσον ἐνίστε τὰ θεῖα στήθη τῶν ἀθανάτων κατοίκων τοῦ Ὀλύμπου, ἐφαίνοντο κεκαλυμμένα ἀπὸ τὴν τέφραν τῆς Λήθης, μέσῳ τῆς ὁποίας σπινθήρ διαλάμπων σφοδρὰν προεμίνυε τὴν καταιγίδα.

Ἐν τούτοις ὁ Νεφεληγερέτης Ζεὺς κρατῶν εἰς χεῖρας τὸ χρυσοῦν σκῆπτρον τῆς ἀνωτάτης ἀρχῆς καὶ περιβαλλόμενος ὑπὸ τῆς αἴγλης τῆς ὑπερτάτης ἐξουσίας, μὲ τὴν κεφαλὴν κάτω νεύουσαν καὶ τὰς ὀφρεῖς συνεσπασμένας περιεπάτει μονολογῶν, τίς οἶδε περὶ τίνων βουλευόμενος. Ὀλίγον ἀποτέρῳ ἢ καλλίμορφος Ἀφροδίτη ἐξηλωμένη ἐπὶ χρυσοῦς ἀραχνουφάντου στρωμνῆς, μὲ τὴν ὠραίαν τῆς κεφαλῆς στηριζομένην εἰς κρινόλευκον χεῖρα, τὸ βλέμμα ἔχουσα ἀπλανὲς καὶ ὑγρὸν ἐκ προσφάτων δακρύων, ἐξέλεμπε στεναγμοὺς συγκλονοῦντας τὸ ἀφρόπλαστον αὐτῆς στήθος.

Ὁ χωλὸς Ἥφαιστος ἐστημένον ἔχων καταντικρὺ τῆς Ἀφροδίτης τὸ ὑπαίθριον ἐργαστήριόν του, ἐσφυρηλάτει ὑπερμεγέθεις κερανοὺς μὲ τὴν ἄλκιμόν του χεῖρα καὶ μὲ τὸ βλέμμα ὁμοῦν πρὸς οὐς κατεσκεύαζε κερανοὺς κατέτρωγε τὴν γυμνὸσωμον Ἀφροδίτην, ἐνῶ μυριάδες σπινθήρων ἀποχωρίζόμενοι τοῦ περιφλεγού; σιδήρου περιέβαλον τὸ ἄχαρι σῶμά του.

Αἴφνης, ὄξεια γυναικὸς κραυγὴ ἀκουσθεῖσα μακρόθεν ἀπέσπασε τὰ θεῖα πνεύματα ἀπὸ τῆς φαινομενικῆς αὐτῶν ἡρεμίας, καὶ πάντα τὰ βλέμματα ἐστράφησαν δεξιὰ πρὸς τὸν ὀρίζοντα ὀπθὲν ἠκούσθη ἡ κραυγή. . .

Ὁ μικρὸς, ὁ πτερωτὸς υἱὸς τῆς Ἀφροδίτης, κρατῶν τεταυμένον τὸ ἀνά χεῖρας χρυσοῦν τόξον, ἐδίωκε γυναῖκα ἠακένδυτον. Ἦτο ἡ Τρέλλα . . . καὶ ταύτην διώκων προσεπάθει νὰ τρώσῃ τὸ μοχθηρὸν

παιδίον, ἀκαταπαύστως τοξεῦον, ἐνῶ ἡ δύστηνος γυνὴ ὄλονεν τρέχουσα ἐβύθιζεν ἐκ πείσματος τοὺς μακροὺς ὄνυχας τῶν κατεσκληκνίων χειρῶν της εἰς τὰς λιποσάρκους παρειάς της.

Πέραν ἐκεῖ τοῦ ὕψους τοῦ θρόνου των οἱ θεοὶ συσπῶντες τὰς ὀφρῦς, αὐστηροὶ ὡς ἡ δικαιοσύνη παρηκολούθουν τὴν ἐκτυλισσομένην σκητὴν καὶ μόνη ἡ ὠραία μήτηρ τοῦ πτερωτοῦ Ἔρωτος ἀρροσκομένη εἰς τὰ παίγνια τοῦ μικροῦ τέκνου, ἀφείσα τοὺς ῥεμβασμοὺς ἐτέρπετο διαστέλλουσα τὰ κοράλλινα χεῖλη ἀφανές μειδιάμα. ὦ! ὁποία καὶ ὁπόση ἡ μητρικὴ στοργή· ποσάκις ἔνεκεν αὐτῆς δὲν δικαιολογοῦσιν αἱ μητέρες τὰ ἀτοπήματα τῶν τέκνων των ἔστω καὶ ἂν αἱ μητέρες αὐταὶ κατατάσσονται μεταξύ τῶν ἀθανάτων! ὁπόσα κακὰ δὲν ἤθελον προλαμβάνει αἱ δύστηνοὶ γυναῖκες ἂν τὰ ἀτοπήματα τῶν ἑαυτῶν τέκνων δὲν ἐξελάμβανον ἐν τῇ ἀπίρῳ φιλοστοργίᾳ των ὡς πάντι ἀθῶας παιδιάς!!

— Οὕτως διωκομένη ἡ Τρέλλα, τὸ ἀσθενές αὐτὸ πλάσμα, τὸ ἔχον μορφὴν φάσματος καὶ σῶμα σκελετοῦ, ἐξαντλήσασα πάσας τὰς δυνάμεις ἐκ τοῦ διαρκοῦς διωγμοῦ, ἴσταται ἀντιμέτωπος ἤδη πρὸς τὸν διώκτην της καὶ θάρρος ἀντλοῦσα ἐκ τῆς ἀπελπισίας, κάμπτει τὸ δύκαμπτον σῶμα, τείνει τὴν σκελετώδη χεῖρα καὶ πληρῶσασα τὴν τιλώδη παλάμην λεπτῆς καὶ μελαίνης ἄμμου, ῥίπτει αὐτὴν κατὰ πρόσωπον τοῦ μικροῦ της ἐχθροῦ, ὅστις καὶ βέλη καὶ τόξον ἀφείς καὶ διάτορον ἐκ τοῦ πόνου κραυγὴν ῥήξας, ταλαντεύεται πρὸς μικρὸν ὡς τὸ στέλεχος ἐκκρεμοῦς, καὶ βαρῆς καταπίπτει ἐπὶ τῆς ἄμμου, φέρων τὰς μικρὰς χεῖρας πρὸς τοὺς κεκλεισμένους ὀφθαλμούς.

Ἦτο τυφλός . . .

Ὁ Ἥλιος εἶχεν ἤδη ἀρχίσει νὰ βυθίζηται εἰς τὸ ἀχανές καὶ αἱ τελευταῖαι ἀκτῖνες ἐκ τῆς χρυσοῦς αὐτοῦ κόμης ἐκπεμπόμεναι περιέστρεφον τὴν πάλλευκον κορυφὴν τοῦ ἐνδiciaτήματος τῶν θεῶν.

Γαλήνη γλυκεῖα ἐπεκράτει καθ' ὅλην τὴν ἄπειρον ἔντασιν καὶ μόνον μικρὸς κλαυθμηρισμὸς συνοδευόμενος ἐνίοτε ὑπὸ πικροῦ στεναγμοῦ ἐκ τρυφεροῦ στήθους παιδὸς ἐξερχομένου διέκοπτε τὴν ἀπόλυτον ἐκεῖνην σιγὴν.

Ὁ ἄρχων τῶν θεῶν, ὁ νεφεληγηρέτης, ὁ ἐρίγδουσος Ζεὺς περιστοιχοῦμενος ὑπὸ τῶν κεραυνῶν του καὶ λάμπων διὰ τοῦ φωτὸς τῶν ἀστραπῶν, θεθεῖς μέσῳ τοῦ ὀμίλου τῶν ἄλλων θεῶν ἐκάλει ὡς ἀπολογίαν τὴν πταίσασαν Τρέλλαν.

Σφοδρὰ τότε ἤρχισεν ἡ μεταξύ τῶν κριτῶν λογομαχία. Τινὲς μὲν ὑποστηρίζοντες τὴν δύστηνον γυναῖκα προσέβαλλον τοὺς λόγους ἀμύνης ἐν τῇ διαπράξει τοῦ κατὰ τοῦ Ἔρωτος ἐγκλήματος, ἄλλοι δὲ παραδεχόμενοι τὸ δίκαιον τοῦ μᾶλλον ἰσχυροῦ ἤκιζον καὶ κατηγοροῦν αὐτῆς.

Ἐπὶ ῥῆξε στιγμή καθ' ἣν οἱ τὴν Τρέλλαν ὑπερασπίζοντες συνέταξαν ἑαυτοῖς τοὺς πλείστους τῶν θεῶν κριτῶν καὶ ὁ Ἔρωτος τὸ τλήμον τέκνον τῆς παγκάλου Ἀφροδίτης σὺν τῇ τυφλώσει ἤθελε φέρει καὶ ἄλλην παρὰ τῶν θεῶν τιμωρίαν. Ἡ μήτηρ ὁμως τούτου ἀντιλήφθεισα τοῦ κινδύνου καὶ μαντεύσασα τὸ τέλος τῆς δίκης χωρεῖ ὑπερηφάνως πρὸς τὸν ἀνώτατον κριτὴν μὲ κόμην λελυμένην μὲ στήθος γυμνὸν ἀγαπᾶλλον ἐκ τῶν σφοδρῶν τῆς καρδίας παλμῶν καὶ μὲ δακρύοντας εὐγλώττους ὀφθαλμούς, καὶ γλῶσσαν εἰς οἶκτον κινουσαν πειρᾶται νὰ προασπίσῃ τὸ τέκνον της.

Καὶ λέγει καὶ ἱκετεύει καὶ πίπτει πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ Διός, ὅστις σιωπηλὸς καὶ σύννους ἀκροᾶται τῆς γλώσσης τοῦ μητρικοῦ φίλτρου καὶ συμπονεῖ. Ἐπέρχεται στιγμή σιγῆς καὶ ἀγωνίας . . . ἀναμένεται ἡ ἀπόφασις.

Αἰφνης τὴν σιγὴν διακόπτων ὁ Ζεὺς, μὲ φωνὴν ὁμοιάζουσαν κρότω χειμάρρου, βραδέως ἐκφέρει τὴν ἀπόφασιν. Ἡ Τρέλλα καταδικάζεται νὰ γίνῃ αἰώνιος σύντροφος καὶ ὄδηγός τοῦ τυφλοῦ Ἔρωτος. . .

Καὶ ἤδη ὁ μὲν Ἔρωτος εἶνε τυφλὸς ὀδηγεῖ δ' αὐτὸν ἡ Τρέλλα

A. Ψ.

Ὁ κύριος Ἐπαμεινώνδας προσλαμβάνει νέον ὑπηρέτην καὶ λέγει πρὸς αὐτόν·

— Δοιπὸν, ἀπὸ σήμερον εἶσαι εἰς τὴν ὑπηρεσίαν μου. Θὰ σοῦ δίδω μίαν λίραν κατὰ μῆνα καὶ θὰ σὲ ἐνδύνω. Δέχεσαι;

— Πολὺ καλὰ, ἀφέντη, δέχομαι. Τὴν ἐπομένην πρωΐαν κρούει τὸν κώδωνα ἄπαξ, δὶς, τρίς, ἀλλ' ὁ νέος ὑπηρέτης, ὁ Μιχάλις, δὲν φαίνεται. Τρέχει εἰς τὸ δωμάτιόν του καὶ τὸν εὐρίσκει εἰς τὴν κλίνην του.

— Ἀνόητε, λέγει, ἡ ὥρα εἶνε 8 καὶ σὺ ἀκόμη κοιμᾶσαι;

— Δὲν κοιμοῦμαι, ἀφέντη, ἀλλὰ περιμένω, κατὰ τὴν συμφωνία ποῦ ἐκάμαμε χθές, νὰ ῥθῆτε καὶ νὰ μὲ ντύνετε!

ΓΝΩΜΙΚΑ

Οἱ νοημονέστεροι καὶ φρονημώτεροι ἄνθρωποι ἐπαπατῶνται εὐκολότερον.

Οὐ μόνον ἀρχὴ δεικνυσὶν ἄνδρα, ἀλλὰ . . . καὶ ἀνὴρ ἀρχὴν, τοῦτέστιν ὁ ἄνθρωπος τιμᾷ τὴν ὑπηρεσίαν, οὐχ ἥττον καὶ ἡ ὑπηρεσία τὸν ἄνθρωπον.

Ἡ ζηλοτυπία εἶνε τοῦ ἔρωτος ὁ φρουρός.

ΕΝΥΠΝΙΟΝ ΚΟΡΑΗ

[Ἡ ἀφήγησις αὕτη περιλαμβάνεται εἰς ἐπιστολὴν τοῦ Κοραῆ πρὸς τὸν ἐν Σμύρῃ φίλον του Προτοψάλτην].

Πολλάκις εἰς τὰς ἀνιαράς μου ἀγρυπνίας ἀναλίσκω τὸν καιρὸν εἰς τὸ νὰ συλλογίζωμαι τὰ πάθη μου. Ἐφοῦ τὰ ἀπαριθμήσω ὅλα ἐν πρὸς ἐν, ἀρχόμενος ἀπὸ ἐκεῖνα τῆς παιδικῆς ἡλικίας, ὅποια ἦσαν αἱ πατρικαὶ παιδεύσεις διὰ τὰς ἐν οἴκῳ ἀταξίας μου, καὶ οἱ ραβδισμοὶ τοῦ φροντιστηρίου διὰ τὰ γραμματικά, καὶ διαβαίνων ἔπειτα εἰς τὰ πλέον ἀνιαρά, ἀφ' οὗ λέγω τὰ ἀπαριθμήσω ὅλα, ἢ καὶ ὅσα ἐνθυμουμαι, μοὶ φαίνεται νὰ ἀκούω μίαν φωνὴν ἀοράτως: « Ἀχάριστε, ἂν ἡ Πρόνοια σὲ ἐπαίδευσε πολυειδῶς καὶ πολυτρόπως, σὲ ἔκαμεν ὅμως μεγάλας εὐεργεσίας». Καὶ τότε ἀρχομαι ἐκ τοῦ ἐναντίου νὰ ἀπαριθμῶ τὰ τῆς Προνοίας δωρήματα, καὶ σὲ βεβαιῶνω, φίλε μου, ὅτι εἰς αὐτὸν τὸν ὑπολογισμὸν εὗρηκα πάντοτε τὸν ἀριθμὸν τῶν καλῶν ἀνώτερον ἀπὸ τὰ κακά. Οὕτω παρηγορούμενος μὲ τοιούτους λογισμοὺς, ἀπεκοιμήθην μίαν νύκτα πρὸς τὸ ἐξημέρωμα· καὶ εἶδον καθ' ὕπνου θεάμα περίεργον, καὶ ἄξιον νὰ παρηγορήσῃ ὄχι μόνον ἐμέ, ἀλλὰ πάντας τοὺς κακῶς πάσχοντας. Ἐγγελοσ ἐξ οὐρανοῦ καταβαίνων παρεστάθη εἰς τὴν κλίνην μου κολοσιῶς τὸ μέγεθος, ἐκράτει δὲ τρυτάνην εἰς χεῖράς του, ὡς ἐκείνην μὲ τὴν ὁποίαν ζυγίζουσι καμμίαν φορὰν τὰ ξύλα ἔμπροσθεν εἰς τὸ κουμέριον.¹ «Παραπονεῖσαι, μὲ λέγει, ὡς ἡδίκημένος, ὑπὸ τῆς Προνοίας. Ἐλλ' ἰδοὺ τῆς δικαιοσύνης ἢ τρυτάνη. Βάλε εἰς τὸ ἐν μέρος ὅσα κακὰ ἔδοκίμασας ἐν τῷ βίῳ, καὶ πρόσεχε μὴ λησμονήσης τίποτε». Ἐγὼ τρέμων ἀπὸ τὸ ἐν μέρος ὡς βλάσφημος, καὶ ἐπιθυμῶν ἀπὸ τὸ ἄλλο νὰ δικαιολογηθῶ, ἀρχισα μὲ μεγάλην προθυμίαν νὰ ἐπιφορτίζω τὴν μίαν πλάστιγγα τῆς τρυτάνης μὲ ὅσα κακὰ ἠδυνήθην νὰ

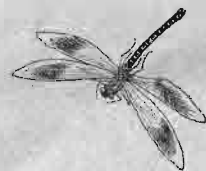
συλλογισθῶ, καὶ φοβούμενος μὴ νικηθῶ ὑπὸ τοῦ Ἀγγέλου, συνεφόρου ἀκόμη καὶ πολλὰ ἄλλα εὐτελεῆ καὶ ἀνάξια λόγον ὅποια παραδείγματος χάριν ἦσαν, νὰ ὑπάγω καμμίαν φορὰν εἰς τὸν Κουγκλουτζᾶν¹ περιπατῶν, νὰ κρημισθῶ μίαν ἡμέραν ἀπὸ τὴν κλίμακα τοῦ ὀσπιτίου, τρεῖς μόνον ἢ τέσσαρας βαθμοὺς (ἂν ἐνθυμοῦμαι καλῶς), χωρὶς ἄλλην βλάβην, παρὰ τὴν συντριβὴν ἐνὸς ποτηρίου, τὸ ὅποιον ἐκράτουν εἰς χεῖρας. Εἰς ὀλίγα λόγια ἐφόρτωσα τὴν πλάστιγγα ὅσον ἦτο δυνατόν, καὶ ἀπὸ τὰ ὄντα καὶ ἀπὸ τὰ δοκοῦντα κακά. Τὸ θαυμαστὸν ἦτον, ὅτι ὁ Ἀγγελος δὲν ἔλεγε τίποτε πρὸς αὐτά, ἀλλ' ἐπροσποιεῖτο νὰ μὴν καταλαμβάνῃ τὴν ἀπάτην. Ἐφ' οὗ ἐτελείωσα τὴν συγκομιδὴν ὅλων μου τῶν κακῶν. «Ἐχεις ἄλλο τι περισσότερον;» μὲ λέγει ὁ Ἀγγελος. «Ὁχι, ἀπεκρίθην ἐντρομος». «Σὺ μὲν, λέγει, ἐπεφόρτισας τὴν πλάστιγγα μὲ ὅσα ἠθέλες καὶ δὲν σὲ ἐκώλυσα κατ' οὐδέν· ἐγὼ δὲ θέλω βάλει εἰς τὴν ἐτέραν πλάστιγγα τὰς δωρεὰς τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ μὲ τὴν συγκατάθεσίν σου σὲ δίδω ἀδειαν νὰ μοὶ ἐναντιωθῆς εἰς ὅ,τι κρίνεις ἢ κατὰ πολλὰ βαρῦ, ἢ ἀνοίκειον νὰ συγκαταριθμηθῇ μετὰ τῶν καλῶν». Ἐρχισε λοιπὸν νὰ στιβάξῃ καὶ αὐτὸς τὰ παρὰ τοῦ Θεοῦ δωρήματα. Καὶ ποῖα δωρήματα; ὅποια ποτὲ δὲν συλλογίζομεθα· τόσον ἐτυφλώθημεν ἀπὸ τὴν φιλαυτίαν. Ἐρριψεν εἰς τὴν πλάστιγγα τὴν ζωὴν καὶ τὴν ὑπαρξιν, καὶ τὸ νὰ μὴν ἀποθάνω μέχρι τοῦ νῦν, μολονότι πολλὰ νοσήσας, ὡς δώρημα τοῦ Θεοῦ. Εἰς αὐτὸ βλέπων με ἀποροῦντα, «Δὲν ἀνέγνωσ ποτέ, μὲ λέγει, τὴν γραφήν;» Ναί, τὸν ἀπεκρίθην· ἐπειδὴ μετεγλώτισσα μίαν Κατήχησιν, εἰς τὴν ὁποίαν συνήθροισα τὰ ὠραιότερα ῥητὰ τῆς Γραφῆς. Μεταξὺ αὐτῶν, μὲ λέγει, θέλει εὗρηκας καὶ τὸ «Ἐν αὐτῷ γὰρ ζῶμεν, καὶ κινούμεθα καὶ ἐσμέν». Ἐλλὰ τί κακὸν μου καιρὸν ἠθέλα, Προτοψάλτα, νὰ τὸν ἐνθυμίσω τὴν Κατήχησιν; Ἀρπάζει ἐν ἀντίτυπον (δὲν ἤξεύρω ποῦ τὸ εὔρεν εὐθύς), καὶ τὸ ὀπτει εἰς τὴν πλάστιγγα, ὡς δώρημα τοῦ Θεοῦ καὶ αὐτό.

1. Προάστεια ἐν Σμύρῃ.

Ἐξήγησα νὰ ἐναντιωθῶ ποοφασιζόμενος τοὺς μόχθους τῆς μεταφράσεως, καὶ σπουδαίων νὰ δείξω ἀληθῶς ὅτι εἶναι πόνημα ἰδικόν μου καὶ ὄχι δῶρημα ἄλλου· καὶ αὐτὸς μὲ ἀπεστόμωσε μὲ τὸ «Χωρὶς αὐτοῦ δυνάμεθα ποιεῖν οὐδὲν» καὶ μὲ τὸ «Πᾶν δῶρημα τέλειον ἄνωθέν ἐστι καταβαῖνον» καὶ μὲ τὸ «Τὸ θέλειν καὶ τὸ ἐνεργεῖν ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστιν», καὶ μὲ ἄλλους μυρίους τόπους τῆς Παλαιᾶς καὶ Νέας Διαθήκης. Ἐθαύμασα, φίλε μου, πόσον ἦτο δυνατὸς ἐν ταῖς Γραφαῖς ὁ Ἅγγελος, καὶ ποῦ ἀνέγνωσε τὴν Γραφήν, μὴ ὄντων (καθὼς ἠξεύρεις) ἐν οὐρανοῖς, μήτε βιβλίων, μήτε τυπογράφων. Ἀνέβασεν ἔπειτα εἰν τὴν πλάστιγγα τοὺς μακαρίτας γονεῖς μου, μὲ πᾶσαν αὐτῶν τὴν προθυμίαν νὰ προξενήσωσιν ὅλα τὰ μέσα τῆς σπουδῆς, ἀνέβασε τοὺς καλοὺς μου συγγενεῖς, εὐεργέτας μου, ὡς τοσαῦτα τοῦ Θεοῦ δωρήματα· ἡ πλάστιγξ ἤρχισε νὰ κινῆται· ἐγὼ ἔτρεμον ὄλος, ἐνθυμούμενος τὸ «Οὐ δικασθήσεται ἐνώπιόν σου πᾶς ζῶν»· ἀναβιβάζει τέλος τὸν Δόμινον¹. Καὶ εἰς αὐτὰ ὅλα δὲν εἶχον τί νὰ ἐναντιωθῶ. Ἐπειτα βλέπω τὴν Λογιότητά σου πλησίον τοῦ Ἀγγέλου ἔτοιμον νὰ ἀναβῆ εἰς τὴν πλάστιγγα. Τότε ἀληθινὰ ἤρχισα νὰ φοβεῖμαι, ὅτι ἔχω νὰ μείνω ἀναπολόγητος, μάλιστα βλέπων, ὅτι διὰ τὸ ψῦχος (ἐπειδὴ ἦτον χειμῶν) ἦσουν ἐνδεδυμένοι, ἢ μᾶλλον εἶπεν καταπεφορτισμένος μὲ δύο βαρυτάτας γούνας καὶ εἶχες ἐπὶ κεφαλῆς σου καλουπάκιον. Οὐαί, ἔλεγον, εἰς ἐμέ! Ἄν ἀναβῆ ὁ Πρωτοψάλτης μὲ τοιαύτην σκευὴν, ἡ πλάστιγξ ἔχει νὰ κλίνη ἐξάπαντος. Μὴ ἔχων τί ποιήσω, εἶπεν τὸν Ἅγγελον, ὅτι δὲν στέργω νὰ σὲ ἀνεβάσῃ οὕτως ἔχοντα ἐπὶ τῆς πλάστιγγος· καὶ αὐτὸς, αὐθέντα μου, χωρὶς νὰ λάβῃ καιρόν, ἤρχισε νὰ σὲ ἐκδύνη ἐν πρὸς ἐν τῶν ἐνδυμάτων σου, ἀρχόμενος ἀπὸ τοῦ μπινισίου καὶ καταντῶν εἰς τὸν χιτῶνα, εἰς τρόπον ὥστε σὲ ἀφῆκε γυμνόν, παντάγυμονον, ὡς ἐξῆλθες ἐκ κοιλίας μητρός σου, καὶ ὡς ἀπελεύσῃ εἰς τὴν κοινὴν ἡμῶν μητέρα, τὴν γῆν. Μὲ ὄλην τὴν ἀπορίαν εἰς τὴν ὁποίαν εὐρισκόμην μὲ ἦτον ἀδύνατον νὰ κρα-

1. Ἐφημέριος ἐν Σμύρῃ καὶ πρῶτος διδάσκαλος τοῦ Κοραῖ.

τήσω τὸν γέλωτα, ὄχι μόνον διὰ τὴν γυμνότητα εἰς τὴν ὁποίαν σὲ ἔβλεπον, ἀλλὰ προσέτι καὶ διὰ τὴν ἀγανάκτησιν τὴν ὁποίαν εἶχες καὶ τὰς ἀρὰς τὰς ὁποίας ἐξέχεες κατ' ἐμοῦ ἐξ αἰτίας τοῦ ψύχους. Τέλος πάντων σὲ ἀνεβίβασεν εἰς τὴν πλάστιγγα κατὰ τὴν θέλησίν μου, ἀλλὰ τί τὸ ὄφελος; μόνον τοῦτο ἡ τρυτάνη ἔκλινε πρὸς τὸ ἔδαφος. Καὶ ὁ Ἅγγελος, θέλων νὰ μὲ κατασχύνη περισσότερο, «αὐτά, μὲ λέγει, ὅσα συνεφόρησα εἰς τὴν πλάστιγγα δὲν εἶναι οὔτε τὸ ἑκατοστημόριον ἐκ πάντων, ὅσα σὲ εὐεργέτησεν ἡ Πρόνοια, καὶ ὅμως ὑπερβαίνουσιν ὅσα κακὰ ἐδοκίμασας ἢ φαντάζεσαι νὰ ἐδοκίμασας. Γενοῦ λοιπὸν εὐγνωμονέστερος καὶ ἐνθυμοῦ πάντοτε τὸ «Τί ἀνταποδώσω τῷ Κυρίῳ περὶ πάντων ὧν ἔδωκέ μοι;» Καὶ ταῦτα τὰ λόγια ἦσαν τοῦ ἐνυπνίου τὸ ἐπιμύθιον.

Ὁ μικρὸς Παῦλος ἀγαπᾷ περισσότερο καὶ ἀπὸ αὐτὰ ἀκόμη τὰ γλυκύσματα τὸν ὕπνον, ἓνα δὲ πρῶτ' εἶπεν εἰς τὴν μητέρα του·

—Πόσον, μητέρα μου, ἠθελα νὰ ἀποθάνω!

—Διατί, τὸν ἐρωτᾷ ἡ μήτηρ του.

—Διότι ἤκουσα χθὲς νὰ λέγῃ ὁ πάππος ὅτι ὁ θάνατος εἶνε αἰώνιος ὕπνος, καὶ ὅταν ἀποθάνω δὲν θά ἠμπορῆς πλέον νὰ μ' ἐξυπνᾷς πρῶτ', πρῶτ'.

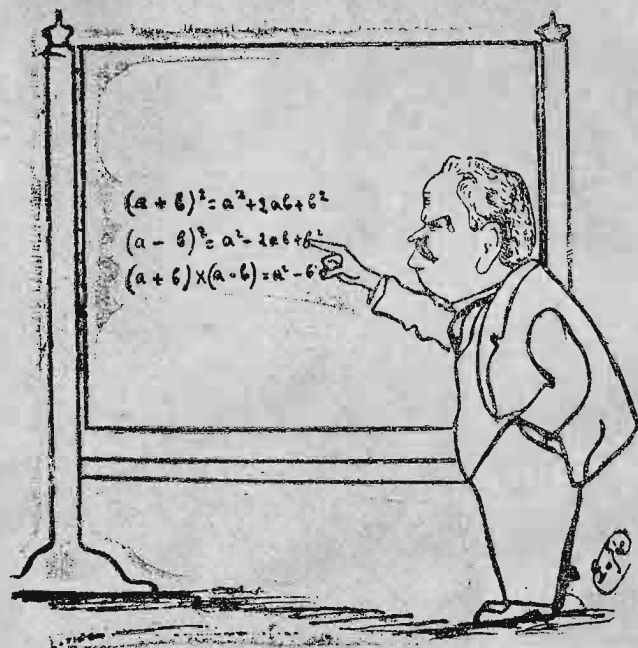
—Πότε αἱ γυναῖκες ὁμιλοῦν ὀλιγώτερα;

—Τὸν Φεβρουάριον.

—Διατί;

—Διότι ἔχει δύο ἡμέρας ὀλιγώτερον.

"Ο ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΣΤΡΟΓΓΥΛΗΣ,"

"Ένας είνε ὁ Στρογγύλης, (ἕα μόλα ἕα λέσα)
διὰ τὸ ἕψηλὸ τὸ μπόϊ, σ' ὄλη εἰς τὴν πόλι μέσα.

Τὸ πλατὺ τὸ μέτωπό του, ἡ γλυκεῖα του μορφή
κάν' τὸν ἄλλον νὰ θαυμάση καὶ τί «μέγας» νὰ εἰπῆ.

Πρῶτος εἶν' ὁ Χατζιδάκης, δεύτερος εἶνε αὐτός
(ἕνα, δύο, τρία δέκα), μέγας μαθηματικός.

*Ἀλγεβρα καὶ Γεωμετρία, τὰ γνωρίζει σὰ νερό
ἂν εἰπῶ δὲ εἰς τὰ νεῖᾶτα, λεβεντάκι εἶν' αὐτό.

K. ΚΑΖΕΠΗΣ

Εἰς τὴν πτῆσιν τοῦ χρόνου
ἐπὶ τῷ νεῷ εἶπει

Εἶναι νύξ· ἡ μυριόδωρος χεὶρ τοῦ Θεοῦ κατέσπειρεν ἤδη
δαψιλῶς ἀνὰ τοὺς αἰθέρας κονιορτὸν ἀδαμάντων, ἀνθρά-
κων, σαπφείρων περιλαμπῆ καὶ πυκνὸν ὡς ὁ χρυσοῦς ὄμ-
βρος, ὃν ἐκπληκτος εἶδέ ποτε ἡ Λανάη διαπερῶντα τὴν στέ-
γην τοῦ παρθενικοῦ αὐτῆς δώματος. Εἶναι νύξ· γλυκεῖα σι-
γὴ περισυλλογῆς καὶ ἐκστάσεως περιβάλλει τὴν φύσιν· σιγὴ
ἱερὰ καὶ μεγαλοπρεπῆς, ὁποῖα διακίνεται ὅταν μυστήριον
τι σοβαρὸν μέλλῃ μετ' οὐ πολὺ νὰ ἐξελιχθῆ ἡ χρυσοθρόνου
βασιλέως παρελάσις.

Ναὶ μυστήριον ἀληθῶς, τὸ μέγα μυστήριον τῆς ἀενάου
τῶν βιωτικῶν περιόδων προπομπῆς, κατὰ τὴν ἡρεμον ταύ-
την ὥραν τελεῖται· ναὶ βασιλέως πομπώδης παρελάσις· ἀλη-
θῶς ἐξελίσσεται ὑπ' αὐτῆς. Ὁ μέγας τῆς γῆς καὶ παντοδύ-
ναμος ἀναξ Χρόνος, ὁ ἀείζωος γίγας, τοῦ ὁποίου δημιουρ-
γεῖ ἀκαμάτως ἢ μία χεὶρ καὶ κατασκάπτει ἀδεῶς ἢ ἑτέρα,
παρελαύνει ἤδη μετὰ πομπῆς ἐπ' αὐτήν, ὅπως, λακτίσας
διὰ τοῦ ποδὸς τὸ δῦον ἔτος εἰς τὸν ἀπειροβαθῆ τῶν αἰώ-
νων μυχόν, ἐγκαθιδρύσῃ ἀντ' αὐτοῦ ἔτος νέον, ἀπαίσιον καὶ
λυγρὸν ἢ γελόεν καὶ εὐδαιμον. ὦ χρόνε, πάτερ σὺ τῶν αἰώ-
νων, σὺ τὸ σήμερον εἶναι τὸ αἰεὶ καὶ τὸ χθὲς αἰεὶ καὶ τὸ αὔ-
ριον αἰεὶ ἐπίσης! Σὺ ὁ παράγων καὶ μηδενίζων, ὁ δι' ἄρ-
ραγοῦς σκαπάνης καταδαφίζων καὶ ἀναστηλῶν, ὁ σκάπτων
μνημάτων λάκκουσ ἐπὶ τοῦ προσώπου τῆς γῆς ὅπου βυθί-
σης βαρὺ τῶν ποδῶν σου τὸ βῆμα, τί ἄρα φέρει ἡ χεὶρ σου
ἤδη πρὸς τὴν δύσμοιρον ἀνθρώπιτητα; φυτεύεις ῥόδα ἢ
κυπαρίσσοις, προβαίνων εἰς τὴν ὁδὸν ἐκάστου τῶν ταλαι

πώρων βροτῶν; καὶ ὀφείλει νὰ πανηγυρίσῃ διὰ χαρμοσύ-
νου ᾧδῆς, ἢ νὰ θρηνήσῃ διὰ στενόφυτος λίνου τὴν νέαν
ταύτην προσέλευσίν σου ἢ λύρα μου;

ὦ χρόνε, τί ἄρα φέρεις καὶ πρὸς ἐμὲ αὐτήν; δῶρα λάμ-
ποντα καὶ ἀνθοστεγῆ, ἢ δῶρα ἄδωρα καὶ ἀπατηλὰ ὡς τὰ
φαρμακώδη ἐκεῖνα, ἅτινα προσήνεγκέ ποτε πρὸς τὴν ἀντί-
ζηλον Γλαύκην σαρδωνίως γελῶσα ἢ Κοχλὶς γόησσα; Ἡ
Νόσος, κόρη τῆς Νυκτὸς καὶ τοῦ Θανάτου βλοσυρὰ καὶ ἀνη-
λεής, μέγαιρα βάσκανος τῆς ἡβης, τοῦ κάλλους καὶ τῆς ζωῆς
τῶν θνητῶν, ὀσφραίνει ἡμᾶς αἴφνης πικρόν τι καὶ μέλαν
ἄνθος, δηλητήριο βλάστημα τῶν Προπηλαίων τοῦ Ἄδου.
Καὶ μόλις ἐγγύσαντες τοὺς ῥώθωνας πρὸς τὴν νοσηρὰν του
πνοήν, κλίνομεν ὠχροὶ οἱ φροῦδοὶ ἡμεῖς, καὶ πίπτομεν τέ-
λος νεκροὶ τῆς στυγερᾶς ταύτης γοητείας ἔρμαϊα. Φεῦ! τίς
οἶδεν ἂν δὲν ἐπανέλθῃ κατὰ τὸ ἀνατέλλον ἥδη ἔτος, ὅπως
ἐξοντώσῃ τὴν ἀσθενῆ ὑπαρξίν μου ἢ δολερὰ φαρμακίς, ἥς
ἢ ἀγρία ἰσχὺς καταρρίπτει καὶ συνθλά ὀντότητας σθεναρὰς
καὶ ὀγκώδεις ὡς ὁ κολοσσιαῖος ἐκεῖνος βράχος ὁ φράσσων
πάσαι στερωῶς τοῦ Πολυφήμου τὸ σπήλαιον;

Ναί, Χρόνε σὺ πανδομάτορ, ὁ φέρων ἐν τῇ λαθραία καὶ
ἀενάφ σου πτήσει ἀκανθίνους στεφάνους ἀλλὰ καὶ ἠδὺ θε-
ραπείας ῥοδόμελι! — Ἄλλὰ τίς ποτε Κάλχας ἠδυνήθη νὰ
μαντεύσῃ χιονόκομε γέρον, ἂν ἦναι σκοτόεν ἢ αἴθριον τὸ
πεπλοφόρον μέτωπόν σου, ἢ τίς ποτε σοβαρὰ καὶ ἠράκλειος
χειρὶ θὰ δυνηθῇ νὰ συντρίψῃ τὰς ἀελλώδεις σου πτέρυγας;
ὦ, ναί, σὲ βλέπω βάνδαλε τῆς ἀκμῆς καὶ τοῦ θάλους κατα-
στροφεῦ! ἀκολουθῶν με παρὰ πόδας ληστρικῶς κλέπτεις
τολμηρᾶ καὶ λαθραία χειρὶ ἀνὰ ἐν ἀνθύλλιον δροσερόν τοῦ
εὐθαλοῦς τῆς νεότητός μου στεφάνου καὶ ἀπορρίπτεις εἶτα
αὐτὸ ἀσπλάγχχνως εἰς τῆς λήθης τὰ κύματα! Φεῦ, φεῦ! σὲ
βλέπω μαρμαρόστηθε τῶν ἐτῶν νεκροθάπτα! βῆμα πρὸς
βῆμα ὀπίσω μου ἐπόμενος μὲ ἀπωθεῖς αἴφνης ἀνηλεῶς διὰ
στιβαρᾶς καὶ βιναύσου πυγμῆς πρὸς τὸν ὠχρόν τοῦ γήρωος
οὐδόν, πρὸς τὸ ζοφῶδες τοῦ τάφου βάραθρον! καὶ καγχά-

ζων βροντωδῆς πράττων τοῦτο, καγχάζεις ἀγρίως, γίγα, ἐκ
ζοφερᾶς ἀπαθείας, ἀποτροπαίου χαρᾶς! Ἴδού, ἰδού, ποῖα δῶ-
ρα μοὶ φέρεις! . . Ἄλλ' ὅμως ἐγώ, ὦ Χρόνε, σὲ εὐλογῶ! . .
σὲ εὐλογῶ διότι βιαίως ὡς μοιραία λαίλαψ ὠθῶν με πρὸς
τὸ χεῖλος τοῦ τάφου μὲ προσπελάξεις πλέον κατὰ τι ἀνὰ
πᾶσαν στιγμήν πρὸς τὴν οὐράνιον αἰωνιότητα. Διότι τίλλων
ἐπωδύνως ἀπὸ τῶν ὤμων τοῦ θνητοῦ τὰ ῥοδοβαφῆ πτερύ-
για, δι' ὧν ἢ ἄφροντις ἤβη τοῦ φαιδρῶς δίκην χρυσαλίδος
πειτᾶ εἰς λειμῶνας ἑαρινούς, τῇ προσάπτεις ἀντ' αὐτῶν πτε-
ρυγας ἄλλας γαλανὰς καὶ εὐρείας ὅπως μακαρίως ὡς ἀετὸς
πετασθῆ εἰς τὸ ἀμάραντον ἔαρ τοῦ οὐρανοῦ, εἰς τὰ χρυσᾶ
τοῦ ἰδεώδους νέφελα, εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Πλάστου!

Πέτα λοιπὸν ἔσαι ἀελλοπτέρυγε Χρόνε! πέρα πικρόχολε
τῶν ἀνθέων μου κλέπτα, φωτοσβέστα θρασὺ τῶν ὀνείρων
μου! τρέχε αἰεὶ τὴν ἀτέρμονά σου πορείαν, ὦ βάνδαλε, τῶν
αἰώνων κατασκαφεῦ! Δὲν μὲ πτοεῖς, ὦ, οὐχί: τί πρὸς ἐμὲ ἢ
γοργῆ πάροδος σου;

Τί πρὸς ἐμὲ ἂν ἀργυροῖς ὀσημέραι τὴν κόμην μου καὶ τὸ
μέτωπόν μου τ' ὠχρόν ῥυτιδοῖς; δὲν ἰσχύεις νὰ μηδενίσῃς
τὸ χρυσοῦν ἰδεῶδές μου, οὐδὲ τὰς χορδὰς τῆς λύρας μου νὰ
συντρίψῃς. Πέτα λοιπὸν ὑπὲρ ἐμέ, σὲ παρακαλῶ θαρραλέως
ἀδυσώπητε βάνδαλε! ἄπαξ ἔτι σοὶ λέγω: δὲν μὲ πτοεῖς. Ἄλ-
λ' οὐχὶ δὲν εἶσαι βάνδαλος, χρόνε, ὃν δὲν ἰσχύεις ν' ἀποστε-
ρήσῃς τὴν ἀνθρωπίνην ψυχὴν τῶν εὐγενῶν τοῦ ἠθικοῦ βίου
αὐτῆς ἀπολαύσεων, δὲν εἶσαι βάνδολος ἂν δὲν ἀπορφανί-
ζῃς ποτὲ τοὺς αἰῶνας τοῦ ἱεροῦ Παρθενῶνος καὶ τῶν ἀδα-
μαντίνων τοῦ Ὀμήρου ἐπῶν, ἂν δὲν μαραίνεις διὰ τῆς λαι-
λαπώδους σου πνοῆς τὰ ῥόδα τοῦ Ἑλικῶνος τὰ ἀειθαλῆ
καὶ τὰς δάφνας τῆς αἰωνίου δόξης τῶν ἀληθῶς ἐναρέτων!

Πᾶν ὅ,τι ἐπλάσθη ἀφθιτον καὶ ἰνδαυματικόν, πᾶν ὅ,τι ἔ-
λαχε κληρὸν τὴν ἀθανασίαν καὶ αἰωνιότητα οὐ μόνον ὑπεκ-
φεύγει τὸ κράτος σου τὸ βαρὺ πλὴν ἐπὶ τῆς ὕλης μόνον ἰ-
σχυῶν, ἀλλὰ καὶ λαμρύτερον ἔτι ὑπὸ τὸν πολυχίτωνά πλὴν

διαφανῆ πέπλον τῶν ἐπ' αὐτὸ στιβαζομένων αἰώνων διηνε-
κῶς καταδείκνυται!

Λοιπόν, ὦ Χρόνε, σὲ εὐλογῶ! Μὴ δὲν ἀποφέρεις πετῶν
ὡς τὰς χαρὰς καὶ τὰς θλίψεις τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς; καὶ μὴ
κόρη τῆς πτερωτῆς ὀπτασίας σου δὲν εἶναι ἡ μάγος Ἐλπίς,
χρυσοῦν ῥόδον ἀνθοῦν ἐν τῇ καρδίᾳ παντὸς θνητοῦ κατὰ
τὴν ἰλαρὰν ταύτην νύκτα τοῦ νέου ἔτους;

ὦ Θεέ! Κραταιὲ ἀναξ ἀνάκτων ὁ ἐπιβλέπων ἀπὸ χρυ-
σῶν νεφελῶν, ὁ καπνίζων τὰ ὄρη δι' ἑλαφρᾶς ἐπαφῆς τοῦ
δακτύλου σου, ὁ διασεῖων τὸν οὐρανὸν τὸν εὐρὺν δι' ἑνὸς
μόνον νεύματός σου, ὁ ἐλελίζων διὰ τῆς πνοῆς σου τοὺς βα-
ραθρόδεις ὠκεανούς· δὸς εὐετήριον εἰς τὰ Ἔθνη τῆς γῆς εὐ-
λογίαν, ἀγάπην, εἰρήνην! Σὺ δέ, ὦ Μοῦσά μου, φωτόπλα-
στος τοῦ αἰθέρος κόρη, μέλημα τῆς ἥβης μου ποθεινὸν καὶ
γλυκύ, δὸς δροσόφυλλον κλῶνα παρνασίδος δάφνης, εὐετη-
ρίδα προσφιλῆ, μεθύουσαν τὴν ψυχὴν μου διὰ τοῦ ἀγνοῦ
τῆς ἀρώματος! . .

Ἡ δεσποινὶς

Κ. Π.

Εἰς τὸ μάθημα τῆς ἀριθμητικῆς ὁ διδάσκαλος ἐρωτᾷ τὸν Γιάννη.

— Ἐάν, Γιάννη, ἀφαιρέσω τρία ἀπὸ τρία πόσα θὰ μείνουν;

— Δὲν ἤξεύρω.

— Ἀλλὰ πρόσεξε. Ἐχεις εἰς τὴν τσέπην σου τρεῖς δεκάρας καὶ
σοῦ πέφτουν. Τί θὰ σοῦ μείνῃ;

— Μία τρύπα, ἀπαντᾷ θριαμβευτικῶς ὁ Πέτρος.

Ὁ Νίκος λέγει μίαν ἡμέραν εἰς τὸν πατέρα του·

— Πατέρα, δεῖρέ με λιγάκι.

— Διατί, παιδί μου, νὰ σὲ δείρω;

— Διότι κάθε φορὰ ποῦ μὲ δέρνει ἡ μητέρα μου δίδει γλυκό.

ΑΠΟ ΤΑΣ ΣΕΛΙΔΑΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΜΟΥ

Τὸν ἠγάπησα ὅτε ἤνοιγον τὰ ἀνθη, ὅτε τὰ πτηνὰ ἐπα-
νερχόμενα ἀπὸ τὸ μακρυνόν των ταξειδίων ἐπανευρίσκοντα τὰ
ταίρη των ἔψαλλον τὸ ἐρωτικόν των ἄσμα, καὶ ἐγὼ μέχρι
τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἤμην ἀνθος, τὸ ὁποῖον δὲν εἶχεν ἀ-
κόμη ἀνοίξει τὰ πέταλά του. Ἡ καρδία μου μέχρι τῆς στιγ-
μῆς ἐκείνης δὲν εἶχεν αἰσθανθῆ παλμούς ἔρωτος, ὁ κόσμος
ἦτο ἄπειρον, εἰς τὸ ὁποῖον ἐπέτων μὲ τὰ πτερὰ τῆς
φαντασίας. Τέλος ἰδοὺ ἦλθεν ἡμέρα, καθ' ἣν ἐν βλέμμα
ἠρκέσθη διὰ νὰ κατακτηθῆ ἡ καρδία μου. ὦ! τότε, πό-
σον ἠλλάξε τὸ πᾶν. Ὁ ἥλιος μοὶ ἐφάνη λαμπρότερος, τὰ
ἀνθη ὠραιότερα καὶ τὰ πτηνὰ ἔψαλλον μετὰ περισσοτέρας
χάριτος. Ὡρας ὀλοκλήρους καθημένη ἔμπροσθεν τοῦ παρα-
θύρου μου ἐρέμβαζον, βλέπουσα τὰ ἄστρα· ἐνόμιζον ὅτι
βλέπω τοὺς δύο λαμπυρίζοντας ὀφθαλμούς του· ἡ ὥρα τῆς
νυκτὸς ἔφερεν εἰς τὴν ἀκοήν μου τὴν φωνήν του.

Συνητητήθημεν πολλάκις, ἀντηλλάξαμεν δελτάρια, ὅτε αἴ-
φνης ἐπῆλθε μακρὰ σιωπὴ ἐκ μέρους του. Θεέ μου! ποία
καρδία ἐρῶσα δύναται νὰ μὲ εἰπῆ τὰ μαρτύρια τῆς καρδίας
μου. Ποσάκις ἐπεκαλέσθη τὸν θάνατον πρὸς ἀπαλλαγὴν.
Ὅλοι προσεπάθουν νὰ διασκεδάσουν κατὰ τὸ ἔαρ, ἐγὼ δὲ
μόνη ἀνευ καρδίας ὡς ἐν ἄψυχον ὄν, ἐφερόμην ἀσυναισθί-
τως εἰς τὰ διάφορα τοπία ὅπου μὲ ὀδήγουν οἱ γονεῖς μου.
Ἡ χαρὰ τῶν ἄλλων ἦτο θλίψις ἰδική μου. Ἄ! διατί ἐξ ἀρ-
χῆς νὰ μὴ συντρίψω τὴν καρδίαν μου καὶ νὰ τὸν ἀγαπήσω
τόσον; ἤρχισα νὰ μαραίνομαι, καθὼς μαραίνεται ἀνθος ἀ-
ποκοπὲν προώρως. Μὴ ἐλπίζουσα πλέον ἀφέθην εἰς τὰς
χεῖρας τῆς δυστυχίας περιμένουσα μετὰ καρτερίας τὸν θάνα-

τον. Ἴδού ὅμως μὲ ἐλυπήθη ὁ Θεός, στέλλων ἄγγελον παρήγορον φέρων τὴν χαροποιὰν ἀγγελίαν, ὅτι δὲν ἐλησμονήθη. Ἡ ἡμέρα αὕτη θὰ μοὶ μείνη ἀλησμόνητος, διότι ὑπῆρξεν ἡ ἀναγέννησίς μου. Ὡ! αὕτη ἡ προσωρινή μου εὐτυχία μοὶ φαίνεται ὡς ὄνειρον, τὸ ὁποῖον εὐχομαι νὰ μὴ τελειώσῃ. Ὡ! Θεὲ τοῦ ἐλέους καὶ τῶν οἰκτιρμῶν, μὴ θελήσης νὰ προσθέσῃς καὶ ἄλλα μαρτύρια εἰς τὴν βασανισμένην ψυχὴν μου. Μὴ θελήσῃς οἱ ὀφθαλμοί μου, οἷτινες ἐστέρησαν πλέον νὰ ῥέωσι δάκρυα πρὸ τῆς εἰκόνας σου. Ἀγαπῶ! Θεὲ μου, καὶ ὁ ἔρως μου εἶναι ἄπειρος, δὲν δύναται νὰ περιβάλλῃ τὸ χάος. Ἀγαπῶ! ὁποῖα λέξις λαμπρά, ἀλλὰ καὶ ὁποῖα ἀκανθώδης. Αἱ ἀκανθαὶ τῆς εἰσῆλθον εἰς τὰ μύχια τῆς καρδίας μου. Δὲν εἶχον διόλου σκοπὸν νὰ δεχθῶ τὰ φαρμακερὰ βέλη σου, ὦ! υἱὲ τῆς Ἀφροδίτης καὶ νὰ γείνω δούλη τῆς ἰδιοτροπίας σου. Δυστυχῶς ὅμως δὲν ἐγνώριζον, ὅτι ἡ καρδιά μου ἦτο τόσο εὐαίσθητος.

. . Διῆλθε καὶ αὕτη ἡ ἡμέρα ἐν μέσῳ στεναγμῶν καὶ δακρῶν. Κάθε ἡμέρα ἣτις διέρχεται χωρὶς νὰ τὸν ἴδω νομίζω ὅτι ἀφαιρεῖται ἐν ἔτος ἐκ τῆς ζωῆς μου. Εἶμαι μόνη κατὰ τὴν ὥραν ταύτην, οὐδεὶς συμμετέχει τῆς λύπης μου, μόνη παντέρημος ἀφίνω νὰ ῥέωσι τὰ δάκρυά μου, δάκρυα τὰ ὁποῖα ῥέωσι δι' ἐκεῖνον καὶ μόνον. Ὡ! ἐὰν ἦτο πλησίον μου καὶ ἐβλεπεν αὐτὰ δὲν θὰ συνεκινεῖτο ἄραγε; Δὲν πιστεύω τὸ ἴνδαλμα τῆς καρδίας μου νὰ ἔχη καρδίαν ἐκ σιδήρου. Ὁχι! ἀδύνατον, ἐγὼ τοῦλάχιστον τὸν θεωρῶ ἔχοντα τὴν εὐγενεστέραν καὶ λεπτοτέραν καρδίαν τοῦ κόσμου. Δὲν εἶναι ἀλήθεια, φίλε μου, ὅτι θὰ συνεκινεῖσο καὶ θὰ μετενόεις διὰ τὴν ψυχρότητά σου βλέπων με κλαίουσαν; δὲν θὰ ἤθελες πλέον νὰ παύσωσιν οἱ ἀναστεναγμοί μου; ἤ! ἐν σου βλέμμα, μία σου λέξις θὰ ἐλάττωε τὰς ὀδύνας μου, ἀλλὰ φεῦ! ἴσως κατ' αὐτὴν τὴν στιγμήν ὅπου ἐγὼ τήκομαι σὺ ῥίπτεις ἐρωτικά βλέμματα εἰς ἄλλην. Ἄ! φρίκη, ποῖον σκληρὸν κτύπημα εἰς καρδίαν ἐρῶσαν! Καὶ ὅμως παρ' ὅλα αὐτὰ ποτὲ δὲν θὰ σὲ μισήσω, ὄχι, ποτὲ

διότι ἡ ἀληθῆς ἀγάπη οὐδέποτε μετατρέπεται εἰς μῖσος. Θὰ σὲ ἀγαπῶ παντοτενὰ, ἄγγελέ μου, τὰ χεῖλή μου δὲν θὰ παύσωσιν νὰ προφέρωσι τ' ὄνομά σου, ἡ καρδία μου θὰ φυλάττῃ τὴν ἰδικήν σου, ναί! διότι εἶνε ἀδύνατον ὁ κρῖκος ὅστις τὰς ἐνώνει νὰ θραυσθῇ. Οἱ ὀφθαλμοί μου πάντοτε μίαν ὀπτασίαν θὰ βλέπωσι «τὴν ἰδικήν σου» καὶ πρὸ αὐτῆς θὰ χύνουσιν ἄπειρα δάκρυα. Τίποτε δὲν θεομαίνει τὴν καρδίαν μου, οὔτε αἴσθημα μητρικόν, οὔτε φιλικόν. Οὐδένα θέλω νὰ ἴδω. Ἄς μὲ ἄφινον ἐδῶ εἰς τὸ δωμάτιόν μου, τὸν μόνον μάρτυρα τῶν στεναγμῶν μου, ἄς μὴ μὲ ἠρώτων διατὶ πάσχω, διατὶ οἱ ὀφθαλμοί μου εἶνε πάντοτε πλήρεις δακρῶν. Μισῶ τὸν κόσμον, ναί! τὸν μισῶ ὡς ἀφαιρέσαντά μοι τὴν εὐτυχίαν μου. Κλαύσατε τὴν δυστυχῆ ἐκείνην, ἣτις ἀγαπᾷ καὶ παρ' οὐδενὸς ἐν τῷ κόσμῳ ἀγαπᾶται, ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς εἶνε ζῶν νεκρός. Καὶ ὅμως αἰσθάνομαι ὅτι εἶχον καρδίαν ἀρκούντως μεγάλην καὶ τρυφερὰν ν' ἀναπτύξῃ καὶ περιβάλλῃ ὅλα τὰ εὐγενῆ αἰσθήματα. Ὑπῆρξα ὅμως πολὺ ἀτυχῆς εἰς τὸν βίον μου, διότι περιεφρονήθη παρ' ἐκεῖνου ὃν ἠγάπησα ἐμμανῶς καὶ τὸν ὁποῖον θὰ ἀγαπῶ πάντοτε. Ἡ καρδία μου ἀπεγοητεύθη τελείως καὶ οἱ παλμοί τῆς ἐνεκρώθησαν. Φεῦ! εἰς τὴν περιφρόνησίν του καὶ εἰς τὴν παγεράν ἀδιαφορίαν του ἔπεσα πολὺ χαμηλά, ἐβαραθρῶθη, ἐμηδενίσθη, φίλε μου, ὅστις σὺ ἐγήρασας τὴν καρδίαν μου παρακαίρως καὶ τὴν ἀπεξήρανες παντὸς ἄλλου αἰσθήματος, σὲ ἠγάπησα, καὶ ὁ πρὸς σὲ ἄπειρος ἔρως μου ἀπερρόφησεν ὅλην τὴν ἰκμάδα τοῦ νοός μου καὶ παρέλυσε τὰς δυνάμεις μου. Τὸ μόνον μου ἔγκλημα εἶναι ὅτι σὲ ἠγάπησα μὲ αἴσθημα μέγα, ἀπείρως μέγα, δι' αὐτὸ τιμωροῦμαι . . .

Ὡ φρικτὴ εἰρωνεία, ἐνῶ ἐγὼ ἀπελπισ ζητῶ μόνον τὸν θάνατον, εἰς μοὶ ζητεῖ τὰς σχέσεις μου. Δύναμαι ὅμως νὰ πράξω τοῦτο; Δύναμαι ν' ἀποσπάσω τὴν καρδίαν μου ἀπὸ τὴν καρδίαν ἐκεῖνου; Ὁχι! μὲ ἀπαντᾷ ἡ καρδία μου, ὄχι χιλιάκις, ὄχι. Αὕτη ἐκλείσθη διὰ παντὸς εἰς πᾶν ἄλλο αἴσθημα. Οὐδέποτε θ' ἀγαπήσω ἄλλον, πάντοτε θ' ἀναπωλῶ

τὰς γλυκείας στιγμάς, ἅς διήλθον πλησίον του, δὲν θὰ παύσω ἀπὸ τοῦ νὰ θρηνηῶ τὴν ἀπωλεσθεῖσαν ἀγάπην μου. Ὅλεθριε ὅμως ἔρωτα ποῦ με ὀδηγεῖς; ποῖον θὰ ἦναι τὸ τέλος μιᾶς ψυχῆς ἐρώσης οὕτω; Ἄλλὰ τὸ μαντεύω ναί! τὸ μαντεύω . . . Διατελῶ εἰσέτι ἕξαλλος ἐκ τῆς ταραχῆς μου. Πρὸ ὀλίγου ἐνῶ ἐκαθήμην πρὸ τοῦ παραθύρου, ὄνειροπολοῦσα κεῖνον, αἴφνης ἀκούω ψαλμωδίας, μετ' ὀλίγον δὲ βλέπω φέρετρον κεκαλυμμένον ὑπὸ ἀνθέων λευκῶν· παρηκολούθει δὲ τὴν κηδείαν ἄπειρον πληθός, ὅπισθεν δὲ τοῦ φερέτρου ἤρχετο ὁ πατήρ μου ἔχων κεκλημένην τὴν κεφαλὴν φρίκη με κατέλαβε, προσπαθῶ νὰ διακρίνω τὸν νεκρὸν τὸν ἐντὸς τοῦ φερέτρου, ἀλλὰ δὲν δύναμαι· οἱ ὀφθαλμοί μου σκοτίζονται, τέλος προσπαθῶ, ἀλλὰ τί εἶδον; ὦ Θεέ μου, ἡ νεκρὰ ἦμην ἐγώ. Ἐξαλήσθην, ἤρχισα νὰ τρέμω καὶ ἐκλεισα τοὺς ὀφθαλμούς· ὅτε δὲ μετ' ὀλίγον τοὺς ἤνοιξα ἡ ὀπτασία παρήλθεν (διότι τοιαύτη ἦτο). Ἡ ὀπτασία αὕτη ἦτο ἀπλῶς προειδοποίησις τοῦ τέλους τοῦ ἔρωτός μου, ναί! ἰδοὺ ποῦ θὰ με φέρῃ ὁ ἄπειρος Ἔρως μου. Δὲν φοβοῦμαι ὅμως ὄχι! δὲν φοβοῦμαι, δὲν λυποῦμαι τὴν νεότητά μου, δὲν λυποῦμαι, διότι θ' ἀφήσω κόσμον μάταιον καὶ σκληρόν, κόσμον ἐπιπόλαιον καὶ ὑποκριτήν. Ναί! ὦ Θεέ μου, ἅς ἀποθάνω διότι ἐγήρασα πλέον· ἐμαράνθην, διότι εὐτυχίαν δὲν θηρεύω· θὰ ἦμαι αἰωνίως δυστυχῆς, ἴσως δὲ ὑπὸ τὴν ψυχρὰν πλάκα θὰ εὔρω τὴν ἡσυχίαν, ἂν ὄχι τὴν εὐτυχίαν. Ἐλθὲ λοιπόν, ὦ Θάνατε, νὰ με λάβῃς· εἰς τὴν ψυχρὰν σου ἀγκάλην θὰ εὔρω τὴν ἀνάπαυσιν τῆς βασανισμένης μου ψυχῆς. ὦ! τότε ἄνωθεν θὰ δύναμαι ἄνευ συστολῆς νὰ παρακολουθῶ πᾶσάν του κίνησιν, νὰ ἦμαι προστάτης του ἄγγελος, ὅταν δὲ δυστυχῆ νὰ ἱκετεύω τὸν Πλάστην νὰ τοῦ χαρίσῃ τὴν εὐτυχίαν. Αἰσθάνομαι τὰς δυνάμεις μου ἐκλείπουσας, ἀδυνατῶ νὰ γράψω ταύτην τὴν πρὸς ἐκεῖνον ἀφιέρωσιν, ἕξακολουθῶ νὰ τὸν ἀγαπῶ αἰωνίως μέχρις οὔ ἢ ψυχὴ μου ἀπαλλαγῇ τῶν γηίνων καὶ πετάξῃ πρὸς τὸ ἄπει-

ρον. ὅπου ἐκεῖ θὰ περιμένη τὴν ἰδικήν σου, λατρευτὸν πλάσμα, τῆς ὁποίας νὰ μὴ ἀποχωρισθῇ πλέον ποτέ.

Δεσποινὶς ΣΤΕΛΛΑ

ΠΡΟΒΛΗΜΑ

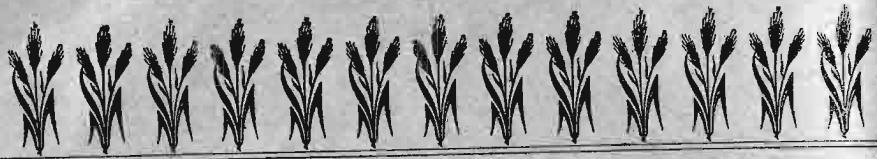
Εἰς τὴν ὄχθην ποταμοῦ εὐρίσκεται λεμβοῦχος ἔχων ἓνα λύκον, μίαν αἶγα καὶ ἓν μέγα λάχανον, τὰ ὅποια πρόκειται νὰ μεταφέρῃ εἰς τὴν ἀντίπεραν ὄχθην. Ἄλλ' ἡ λέμβος του εἶνε τόσον μικρά, ὥστε ἐκτὸς αὐτοῦ ἓν μόνον δύναται νὰ περιλάβῃ. Ὁ λεμβοῦχος εἶνε ἠναγκασμένος νὰ μεταφέρῃ ἕκαστον ἀντικείμενον ἰδιαιτέρως, ἀλλὰ φοβεῖται νὰ ἀφίση κατὰ τὴν ἀπουσίαν του τὸν λύκον μετὰ τὴν αἶγα, ἢ τὴν αἶγα μετὰ τὸν λύκον, διότι τότε ὁ λύκος θὰ κατασπαράξῃ τὴν αἶγα, ἢ ἡ αἶξ θὰ φάγῃ τὸ λάχανον. Τί λοιπόν, ἀναγιῶστα, τὸν συμβουλεύεις νὸ πράξῃ;

(Λύσις).— Πρῶτον νὰ λάβῃ τὴν αἶγα, ἀφοῦ δὲ τὴν ἀφίση μόνην εἰς τὴν ἀπέναντι ὄχθην, νὰ ἐπανέλθῃ καὶ νὰ λάβῃ τὸν λύκον, τὸν ὅποιον νὰ μεταφέρῃ ἐπίσης. Νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν αἶγα εἰς τὴν προτέραν θέσιν τῆς, καὶ ἀντ' αὐτῆς νὰ λάβῃ καὶ νὰ μεταφέρῃ τὸ λάχανον, τὸ ὅποιον νὰ ἀφίση μετὰ τὸν λύκον (ὁ λύκος δὲν τρώγει τὸ λάχανον. Τοιοῦτοτρόπως κατὰ τὴν ἀπουσίαν τοῦ λεμβοῦχου, οὔτε ὁ λύκος θὰ μείνῃ μόνος μετὰ τὴν αἶγα, οὔτε ἡ αἶξ θὰ μείνῃ μόνη μετὰ τὸ λάχανον.

Ἰδίως εἶναι ἀφηρημένοι οἱ μαθηματικοί. Ὁ διάσημος Νεύτων ὁ ἀνακαλύψας τὸν νόμον τῆς βαρύτητος, διὰ τοῦ ὁποίου κινοῦνται τὰ οὐράνια σώματα, ἠθέλησε ἡμέραν τινὰ νὰ πληροφορηθῇ ἐν διαστήματι πόσων δευτερολέπτων εἶναι δυνατόν νὰ βράσῃ ἓν φόν. Ἐπομένως ἐξήγαγε τοῦ θυλακίου αὐτοῦ τὸ ὥρολόγιόν του, μεγίστης ἀξίας, καὶ ἔλαβεν ἐν ὧν ὅπως τὸ ῥίψῃ ἐντὸς τοῦ ζέοντος ὕδατος.

Ἄλλ' ἀντὶ νὰ ῥίψῃ ἐντὸς τοῦ ὕδατος τὸ ὧν ἔρριψε τὸ ὥρολόγιόν του καὶ ἐκράτει εἰς τὴν χεῖρά του τὸ ὧν.

ΑΦΙΕΡΩΣΙΣ

Πρὸς σέ, ὦ φίλη προσφιλῆς, τοὺς στόχους μου προσφέρω,
πρὸς σὲ τὴν τόσον εὐφυᾶ κι' ἀστράπτουσαν καρδίαν
τὸν νοῦν τὸν ὑψιβάμονα πρὸς τοῦτον φωνὴν αἶρω,
τὸ καλλικέλαδον πτηνόν, τὴν ὄντως εὐφυΐαν.

Τὸ μέτωπόν σου, φίλη μου, τὸ πλήρες εὐφυΐας,
μὲ ῥόδα, ἴα ἤθελον ἀσμένως ἰὰ στολίσω.
μὲ στέφανον ἀμάραντον μὲ δάφνας καὶ ταινίας
χρυσοβαφεῖς καὶ ἀνθηρὰς προπόντως νὰ κοσμήσω.

ὦ δεσποινίς χαρίεσσα, πρὸς τί νὰ μὴ ζηλεύσω.
τὴν εὐγενῆ καρδίαν σου, τὴν αἴγλην τῶν ὀμμάτων;
τὴν τοῦ νοὸς ὀξύνοιαν πρὸς τί νὰ μὴ δηλώσω,
προφρόνως καὶ μὲ αἴσθημα ἄνευ δελεασμάτων;

Ἴδου λοιπὸν ὁ στέφανος, Παλλάδεια Παρθένος,
ὁ στέψας τὰς μελέτας σου, τὰς τόσας ἀγρυπνίας,
ὡς ὡς καλὴ μαθήτρια, ὑπέμενες ἀσμένως
ἔλπιζε τοίνυν, φίλη μου, εἰς μέλλον εὐτυχίας.

Ναί, δεσποσύνη εὐφυῆς, εἰς ὃ τοῦ κόσμου ὄρος
Ὁ κόσμος οὗτος δι' ἡμᾶς κοιλάς ἐστι κλαυθμῶνος
τὸ δάκρυ, ὄπερ χέομεν, ἀνθρώπινος τις φόρος,
ἀγνίζων πάντα ἐξ ἡμῶν ἕς τὸ στάδιον τ' ἀγῶνος!

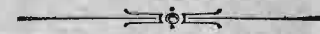

Ἄλλ' ὦ γλυκεῖα Δέσποινα, κόρη τοῦ Παραδείσου,
ἐλπίς ἀγία τῆς ζωῆς ἡμῶν παραμυθία,
τὰς λύπας πάσας δύναται νὰ παύσῃ ἡ φωνή σου,
κι' ὡς ἄγκυρα νὰ μᾶς κρατᾷ ἐν πλήρει ἡσυχίᾳ.

Τὰ ἄνθη ταῦτα ἔδρευα προθύμως καὶ ἐν βίᾳ
ἐκ τοῦ τερπνοῦ καὶ ὑψηλοῦ ἐκείνου Ἑλικῶνος,
κ' εἰς τῆς φιλίας τὸν βωμὸν ἀγνῆς τῆ ἀληθείας
τ' ἀφιερῶ ἐνθουσιῶν ὡς θιασώτης μόνος.

Ο ΑΓΝΩΣΤΟΣ

Ὁ λογιώτατος κ. **ΚΥΡΚΟΣ**

Διδάκτωρ τῆς φιλολογίας.

Η ΑΝΑΤΡΟΦΗ ΤΩΝ ΚΟΡΑΣΙΩΝ

Εἰς σὲ γράφω, γλυκυτάτη μητέρα, μέλλον κοινὰς νὰ καταστήσω εἰς τὰς Ἑλληνίδας ὁδηγίας τινὰς περὶ τῆς τῶν κορασίων ἰδίως ἀνατροφῆς· διότι σὺ εἶσαι ὑπὸ τῆς Θείας Προνοίας ὠρισμένη ὄχι μόνον νὰ θρέψῃς μὲ τὸ μητρικὸν γάλα ἐν ταῖς ἀγκάλαις σου τὸ νεογέννητον, τὸ ὁποῖον σὲ ἐχάρισεν ὁ Θεός, ἀλλὰ καὶ νὰ τὸ ἀναθρέψῃς εὐθύς ἀπὸ τῆς πρώτης ἡλικίας του. Ἐκεῖνο δὲ τὸ ὁποῖον σοὶ εὐχομαι κατὰ πρῶτον εἶναι νὰ μὴ περιέλθῃς εἰς ἀνάγκην νὰ ζητήσῃς μήτε τιθήνην μήτε παιδαγωγὸν διὰ τὸ τέκνον σου· ἐπειδὴ ἄλλη ἀρμοδιωτέρα τῆς μητρὸς εἴτε τιθήνη εἴτε παιδαγωγὸς μάλιστα τοῦ κορασίου οὔτε εὐρίσκειται οὔτε εἶνέ που δυνατὸν νὰ εὐρεθῇ. Ποία ξένη, ἔσον ἐνάρετος καὶ σοφὴ κἂν ὑποτεθῇ, θ' ἀγαπᾷ αὐτὸ τόσον καὶ θὰ τὸ περιφρουρῇ παντοῦ καὶ πάντοτε, ὅσον ἢ μήτηρ, ἦν καὶ ὁ σοφὸς ἐκεῖνος Σολομὼν ἀνεγνώρισεν εἰς τὴν στιγμὴν, ὅτε φωνὴν ἀφήσασα ἐβόησε: «Κύριέ μου, δὸς αὐτῇ τὸ παιδίον τὸ ζῶν, καὶ κατ' οὐδένα τρόπον μὴ θανατώσῃς αὐτό», αὐτομάτως προτιμήσασα ἀντὶ τοῦ θανάτου, τοῦ ἐσχάτου κακοῦ, τὸ ἔλαττον διὰ τὴν καρδίαν τῆς κακόν, τὴν στέρησίν του. Ὅθεν σὺ, μητέρα, δύνασαι τρυφερῶς ὄχι μόνον ν' ἀγαπᾷς καὶ φροντίξῃς τὸ ζῆν τοῦ γνησίου σου τέκνου, ἀλλὰ καὶ τὸ εὖ ζεῖν καὶ καλῶς καὶ δικαίως ζεῖν, ὅπερ εἶνε τὸ αὐτό.

Ἡ κ. Ἀμιλτών, εὐγενῆς καὶ πεπαιδευμένη Ἀγγλὶς λέγει: «Εἰς τὰς μητέρας ἐνεπιστεύθη ὁ Θεὸς τὴν φροντίδα λογικῶν ὄντων κατὰ τὴν μάλιστα ἐπίκαιρον περίοδον τῆς ὑπάρξεώς των· αἱ πηγαὶ τοῦ ἠθικοῦ των βίου κεῖνται ἐν ταῖς χερσὶ τῶν μητέρων· ἀπ' αὐτῶν αἱ διαθέσεις καὶ τὰ ἀναγεννώμενα πάθη

θὰ λάβωσι τὴν πρώτην ῥοπὴν· δι' αὐτῶν τὰ σπέρματα τῆς νοήσεως θ' ἀναπτυχθῶσιν· αὐταὶ τέλος θὰ στηρίξωσιν ἐν τῇ ἀνθρωπίνῃ καρδίᾳ πᾶν ὅ,τι μέγα, ἀγαθόν, καλόν. Ταῦτα εἶναι τὰ θαυμαστὰ προνόμια, δι' ὧν ἐτιμήθη τὸ ἡμέτερον φῦλον ὑπὸ τῆς Θείας Προνοίας· ἀλλὰ καὶ τηλικαῦτα ἐντεῦθεν τὰ χρέη, τὰ ὁποῖα ἔχομεν νὰ ἐκπληρώσωμεν».

Ὅθεν πρὶν δώσω τέλος, δὲν δύναμαι νὰ μὴ σὲ ὑπομνήσω πόσον σπουδαῖον πρᾶγμα εἶναι διὰ τὸν ὅλον βίον αἱ πρῶται ἐντυπώσεις τοῦ παιδίου· ὡς συνεῖδον τοῦτο τῶν τε ἀρχαίων καὶ τῶν νεωτέρων πάντες οἱ περὶ τῶν τῆς ἀνατροφῆς σπουδαίως σκεφθέντες καὶ συγγράψαντες. Καί, ἵνα σοὶ ἀναφέρω ἐν πρώτοις περὶ τούτου ἡμέτερον πρόγονον, ἰδοὺ τί λέγει ὁ θεῖος Πλάτων ἐν τοῖς Νόμοις. «Μήτε αὐτὸς ἕκαστος πρέπει νὰ ἦνε προπετὴς ἐν γένει εἰς τὰς ἡδονάς, πιστεύων ὅτι οὐδ' ἐκτὸς λοιπῶν θὰ ἦνε, μήτε ἄλλον νὰ συγχωρήσῃ, γέροντα ἢ νέον, νὰ πάσχη τὸ αὐτὸ μὲ ἡμᾶς, ἄρρενα ἢ θήλυν, ἀπάντων δὲ ἥκιστα κατὰ δύναμιν τὸν ἀρτίως νεογεννῆ· διότι κυριώτατον ἐμφύεται εἰς πάντας τότε τὸ πᾶν ἦθος, διὰ ἔθος». Καὶ ταῦτα μὲν ὁ Πλάτων τῶν δὲ νεωτέρων ἐδινάμην μὲν πλείστους ὅσους ν' ἀναφέρω, ἀλλ' ἀρκοῦσι τὰ ἐξῆς: «Ἐν τῇ παιδικῇ ἡλικίᾳ, λέγει ὁ κύρ Théry, ἐνυπάρχουσι πάντα τὰ σπέρματα τῶν τε ἀγαθῶν καὶ τῶν κακῶν κλίσεων καὶ διαθέσεων καὶ τῶν πνευματικῶν δυνάμεων πάσης ἐπομένης ἡλικίας, καὶ ὁ ἔπειτα ἄνθρωπος ὁ τετελεσμένος δυνάμει προϋπάρχει ἐν τῷ μειδιῶντι ἢ κλαυθμηρίζοντι νηπίῳ, ἢ δὲ πορεία τῆς τοῦ ἀνθρώπου ἀναπτύξεως καθ' ὅλου δὲν διακόπτεται, ὥστε ἡ ἀμέλεια καὶ ἀδιαφορία ἐκ μέρους τῶν γονέων κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη βλάπτει καὶ καιρίως τὴν ὅλην ἀνατροφήν».

Ἀλλὰ τί φρονοῦσι παρ' ἡμῖν πολλὰι μητέρες ἀμέριμνοι περὶ τῆς εὐδαιμονίας τῶν τέκνων των; Νομίζουσιν αἱ τοιαῦται, ὅτι μάλισ ἀπὸ τοῦ τρίτου ἢ καὶ τετάρτου ἔτους τῆς ἡλικίας των δυνατὸν ν' ἀρχίσῃ κάποια προσοχὴ καὶ παιδαγωγία. Διατί; διότι τί νοεῖ, λέγουσι, τὸ νήπιον τὸ πρωτοετὲς

καὶ διαιτῆς καὶ τριαιτῆς ἀκόμη ἀπὸ παιδαγωγίαν ; Ἄλλ' ἀπα-
 τῶνται τρομερὰν ἀπάτην αἱ δυστυχεῖς αὐταὶ μητέρες· τὰς
 καλῶ δὲ δυστυχεῖς, διότι εἶνε δυστυχεῖς, κατασταίνουσαι δυ-
 στυχῇ τὰ φίλτατά των διὰ τῆς ἀμελείας καὶ ἀδιαφορίας των.
 Ἄγνοοῦσιν ὅμως αἱ δυστυχεῖς αὐταὶ, ὅτι τὸ νήπιον αἰσθάν-
 νεται; ἀντιλαμβάνεται ἐντυπώσεις καὶ νοεῖ, ἄρα δὲν παρατη-
 ροῦσι τοῦλάχιστον πῶς ἐν μικρῷ χρόνῳ μανθάνει τὴν γλῶσ-
 σαν, τὸ χαλεπώτατον πάντων, πῶς μετ' ὀλίγους μόνον μῆνας
 ἀναγνωρίζει τοὺς ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ τὰλλα τὰ τοιαῦτα; Καθὼς
 λοιπὸν εὐκόλως ἐξ αὐτομάτου ἀντιλαμβάνεται καὶ διακρίνει
 καὶ τὰ ἐλάχιστα τῶν λέξεων στοιχεῖα μετ' ἐκκληκτικῆς ταχύ-
 τητος καὶ σταθερότητος, ἐνῶ εἰς ἔτι μᾶλλον προχωρημένην
 ἡλικίαν ἐν τῷ σχολείῳ οὐδὲ τὸ ἑκατοστὸν ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ
 δύναται νὰ μάθῃ, οὕτως, ὡς εἰκός, κάλλιστα εἰσδέχεται καὶ
 τὰ τοῦ ἡθους καὶ δαιμονίως δύναται ν' ἀντιληφθῇ τοὺς τῆς
 ἀγωγῆς κανόνας ἀπλοῦς καὶ ζῶντας προβαλλομένους, ὡς ἄλ-
 λοτε θὰ σοὶ ἐκθέσω ἐν καιρῷ τῷ δέοντι.

Ὁ ἐκ τῶν ἀσκληπιαδῶν Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Docteurs de la littérature française.

Monsieur Martin

Monsieur Eutympoulos

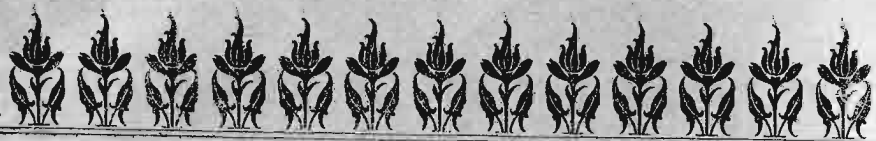
ΝΕΟΤΗΣ — ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ — ΟΝΕΙΡΑ

Νεότης! . . . Ἀφελῆς καὶ χαρίεσσα ὄπτασία τῶν ὄνειρων καὶ
 τοῦ Ἑρωτος χαϊδευμένη παιδίσκη, ἐπὶ τῶν γονάτων των καθεζο-
 μένη παίζεις πρὸς τὸν σάπφειρον τοῦ οὐρανοῦ ἄειποτε ἐνατενίζουσα,
 ἄφροντις καὶ μειδίῳσα! Πλὴν οἴμοι! . . . Ὅταν τῆς Μεγαίρας Πεί-
 ρας ἢ τοῦ Πόνου ἢ ψάλις τὰς χρυσᾶς σου ἀκρωτηριάση πτέρυγας,
 ἀνίκανος ν' ἀνυψωθῆς καὶ πάλιν εἰς τοὺς αἰθερίους κόσμους τῶν
 ὄνειρων σου, πίπτεις ἐπὶ τοῦ σκληροῦ τῆς πραγματικότητος ἐδά-
 φους, καιρίως τραυματισθεῖσα, ἄνευ πτερύγων, λευκάς τινας τρίχας
 μόνον ἐπὶ τῆς ὡραίας κεφαλῆς σου φέρουσα, ὡς προμηνύματα τῆς
 χιόνος, ἣτις θὰ τὴν συγκαλύψῃ ἐξ ὀλοκλήρου! Καὶ ἡδὴ σύ, ἣτις ἔχεις
 ἐν συμπαθῆς βλέμμα διὰ τὸ θρηνοῦν παιδίον, μίαν παρήγορον λέξιν
 διὰ τὸν πενθοῦντα, ἐν ἡδὺ μειδίᾳ διὰ τὴν ἀλγοῦσαν καρδίαν,
 ἀφειδῶς τῆδε κάκεισε διασπείρουσα αὐτά, διὰ τὴν ἰδικὴν σου ὀδυ-
 νην τώρα, οὐδέν, οὐδέν φάρμακον εὗρισκεις!!!

Ἀναμνήσεις! . . . Πολυποίκιλοι τοῦ παρελθόντος βίου μας εἰκό-
 νες, πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μας ἐναλλάξ παρίστασθε, ἄλλοτε μὲν φαι-
 δραὶ καὶ φαειναί, ὡς μαγευτικὰ καταπράσινα τοπεῖα, ἄλλοτε δὲ ἄ-
 χροες καὶ μονότονοι, ὡς ἀμμόδεις αἰχμηραὶ ἔρημοι, ἔνθα μάτην τὸ
 ὄμμα ζητεῖ ὄασιν, ὅπως ἀναπαυθῆ. Ζωηραὶ καὶ χαρίεσσαί, ὡς ἀνθο-
 δέσμαι καλλιχρόων καὶ μυροέντων ῥόδων, ἢ θλιβεραὶ καὶ μελάγχω-
 λοι, ὡς στέφανοι μεμαραμμένων χρυσανθέμων ἐπὶ ἐγκαταλελειμέ-
 νων τάφων! . . . Ποσάκις τὴν ὁδὸν τοῦ παρελθόντος ἢ μνήμη μας,
 διατρέχουσα φαιδρὸν μειδίαμα δὲν μᾶς φέρει εἰς τὰ χεῖλη, ἀλλὰ
 ποσάκις πάλιν φεῦ! τὸ δάκρυ δὲν ἔβρεξε τοὺς ὀφθαλμούς μας! . . .

Ὀνειρα! . . . Ἀῦλα καὶ εὐπετῆ τῆς φαντασίας μας πτηνᾶ, ἀσπύ-
 ληπτα ἰδεώδη, ἰδανικὰ φευγαλέα, χρυσοὶ κόσμοι τοῦ νοῦς μας. Μά-
 την ὁ τάλας θνητὸς τὰς χεῖρας ἀνατείνει ὅπως σᾶς συλλάβῃ, τὴν
 κοῦφον πτησίν σας διὰ τῶν βλεμμάτων του ἀκολουθῶν, μέχρις ὅτου
 πέση ἐν τῷ βαράθρῳ τοῦ πεπρωμένου, πρὸς σᾶς πάντοτε καὶ ἐκεί-
 θεν ἐνατενίζων! . . .

ΠΕΡΙ ΠΑΤΡΙΔΟΣ

Ὅλοι λέγομεν ὅτι ἔχομεν πατρίδα, ὀλίγοι ὅμως κατὰ δυστυχίαν καταλαμβάνουσι τί ἐστὶ πατρίς. Τί εἶναι ἡ πατρίς; Καὶ πῶς νὰ τὴν ὀρίσωμεν κατ' ἀξίαν; Πατρίς εἶναι τὸ ἀντίτυπον τοῦ γηίνου παραδείσου, εἰς τὸν ὁποῖον ἔβαλεν ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον κατ' ἀρχὰς νὰ τὸν ἐργάζεται καὶ νὰ τὸν φυλάττῃ. «Καὶ ἔθετο ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον ἐν τῷ παραδείσῳ ἐργάζεσθαι αὐτὸν καὶ φυλάττειν». Πατρίς εἶναι τὸ ἐξαίρετον στάδιον, εἰς τὸ ὁποῖον ἐτάχθη ὁ ἄνθρωπος παρὰ τοῦ Δημιουργοῦ νὰ ἀγωνισθῇ τοὺς ἀγῶνας τῆς ἀρετῆς. Πατρίς εἶναι τὸ ἀσφαλέστατον ἄσυλον ἀπὸ τῶν δυστυχιῶν, καὶ τὸ σταθερώτατον κέντρον τῆς εὐτυχίας του. Πατρίς εἶναι ναὸς ἱερός, εἰς τὸν ὁποῖον βλέπει κατὰ πρῶτον ὁ ἄνθρωπος τὰ μέγала δημιουργήματα τοῦ τῆς φύσεως πλαστοουργοῦ. Αὐτοῦ πρῶτα θεωρεῖ τὸν ἥλιον λάμποντα αὐτοῦ τὸν μέγαν οὐρανὸν καὶ τὰ νυκτερινὰ του φέγγη αὐτοῦ τῆς γῆς καὶ θαλάσσης καὶ ὕλου τοῦ κόσμου τὰ μέγιστα καὶ κάλλιστα φαινόμενα αὐτοῦ ἀναπνέει τὸ πρῶτον τῶν ζωογόνων ἀστέρων τὰς αὔρας αὐτοῦ κατὰ πρῶτον γνωρίζει τὰ πρόσωπα τῶν ἰδίων γονέων, καὶ ἀκούει τὴν γλυκεῖαν αὐτῶν φωνήν· αὐτοῦ μανθάνει τὴν πάτριον γλῶσσαν καὶ τοὺς νόμους τοὺς πατρώους· αὐτοῦ παραλαμβάνει παρὰ τῶν προγόνων καὶ μεταδίδει εἰς τοὺς ἀπογόνους τὴν λαμπάδα τῆς ζωῆς, διὰ τῆς ὁποίας συνέχεται ἄσβεστος ἡ τοῦ γένους σειρά· αὐτοῦ συλλαμβάνει τὰς πρῶτας καὶ ὑψηλὰς περὶ Θεοῦ καὶ θρησκείας ἐννοίας· αὐτοῦ ἀναγεννᾶται διὰ τῶν ὑπερφρεσάτων τῆς πίστεως μυστηρίων, καὶ γίνεται μέλος τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, αὐτοῦ ἐν ἐνὶ λόγῳ διαπλάττεται καὶ μορφώνεται φυσικῶς καὶ ἡθι-

κῶς, καὶ διδάσκεται ὅτι ἐγεννήθη τοῦ μεγάλου κόσμου πολίτης, ὅπως δουλεύῃ καὶ λατρεύῃ δοξάζων τὸν Θεὸν πρόπιστα καὶ μάλιστα εἰς τὴν ὁποίαν ἐγεννήθη γῆν. Ἐν ᾧ λοιπὸν ὑπάρχει τόσον μέγα δῶρον τοῦ οὐρανοῦ εἰς τὸν ἄνθρωπον, ἡ πατρίς, συμπεραίνεται, ὅτι ὑπάρχουσι καὶ μέγала τὰ χρέη τοῦ ἀνθρώπου τὰ πρὸς τὴν Πατρίδα· ὁ ἄνθρωπος, ὁ χριστιανὸς μάλιστα, χρεωτεῖ νὰ ἀγαπᾷ καὶ νὰ τιμᾷ καὶ νὰ εὐεργετῇ τῆς ἑαυτοῦ γεννήσεως τὴν χώραν. Τοῦτο εἶναι χρέος ἀπαραίτητον καὶ θρησκευτικὸν, καὶ φυσικὸν, καὶ πολιτικόν.

Λέγω πρῶτον, ὅτι χρεωστεῖς, χριστιανέ, καθὸ χριστιανός, νὰ ἀγαπᾷς καὶ νὰ εὐεργετῆς τὴν πατρίδα. Σὲ προστάζει ὁ θεῖος νόμος «ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτὸν». Πλησίον σου εἶναι βέβαια πᾶς ἄνθρωπος, ἀλλὰ ποῖος δύναται νὰ εἶναι πλησιέστερός σου παρὰ τοὺς συγγενεῖς καὶ ὁμοπίστους καὶ συμπολίτας σου; Οὗτοι εἶναι ἀδελφοί σου, οἵτινες συγκατοικοῦσι μετὰ σοῦ εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν χώραν, ὡσὰν εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν οἰκίαν· οὗτοι ἔχουσι τὸν αὐτὸν καὶ σὺ πατέρα, τὸν Θεὸν, τὴν αὐτὴν καὶ σὺ μητέρα, τὴν πολιτείαν, τὸ αὐτὸ γενέθλιον ἔδαφος, καὶ τὰς αὐτὰς τροφάς, τοὺς αὐτοὺς νόμους, τοὺς αὐτοὺς ἄρχοντας καὶ ποιμένας καὶ διδασκάλους, τὰς αὐτὰς πρὸς σὲ κοινὰς καὶ πανηγύρεις καὶ ἀπολαύσεις καὶ λύπας καὶ χαρὰς· ὅσον λοιπὸν εἰλικρινέστερον ἀγαπᾷς τοὺς συμπατριώτας καὶ τὴν Πατρίδα, τόσον βεβαιότερον ἐκπληρώνεις τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ· καὶ πάλιν ἐξ ἐναντίας, ὅσον ἀμελεῖς καὶ προδίδεις πολλάκις τῆς πατρίδος τὰ συμφέροντα, τόσον ἐξελέγγεσσι παραβάτης τοῦ θεῖου νόμου, καὶ τοῦ πλησίον σου ἐχθρὸς χειρότερος ἀπίστου· εἴτις τῶν ἰδίων καὶ μάλιστα τῶν οἰκείων οὐ προνοεῖ, τὴν πίστιν ἤρνηται, καὶ ἔστιν ἀπίστου χεῖρων».

Ὅτε ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ καὶ Θεὸς ἔκλινε τοὺς οὐρανοὺς, καὶ ἐσαρκώθη, καὶ συνανεστράφη τοῖς ἀνθρώποις ἐπὶ τῆς γῆς, μεταξὺ τῶν ἄλλων παραδειγμάτων τῆς ἀρετῆς, τὰ ὁποῖα μᾶς ἀφῆκεν εἰς τὴν κατὰ σάρκα παναγίαν αὐτοῦ πολιτείαν, ἐν εἶναι καὶ ἡ πρὸς τὴν Πατρίδα του ἐξαίρετος ἀγάπη. Ὁ Ἰη-

σοῦς Χριστὸς γεννηθεὶς εἰς τὴν Βηθλεὲμ ἠῤῥησε καὶ ἀνε-
 τράφη σωματικῶς εἰς τὴν Ναζαρέτ· ἔχαιρε λοιπὸν ὁ Θεὸς
 τοῦ παντός νὰ ὀνομάζεται Ναζωραῖος ἢ Ναζαρηνός. Οὕτω
 προεκήρυξεν αὐτὸν ὁ Θεὸς διὰ τῶν προφητῶν ὅτι «Ναζω-
 ραῖος κληθήσεται»· οὕτω τὸν ὀνόμαζον οἱ Ἄγγελοι «Ἰη-
 σοῦν ζητεῖτε τὸν Ναζαρηνὸν τὸν ἐσταυρωμένον»· οὕτως
 ὀνόμασεν αὐτὸς ἑαυτὸν, ὅτε τὸ πρῶτον ἐφάνη εἰς τὸν Ἀπό-
 στολον Παῦλον «ἐγὼ εἰμι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος, ὃν σὺ διώ-
 κεις». Διὰ τὴν πρὸς τὴν Πατρίδα καὶ τοὺς ὁμογενεῖς ἐξαίρε-
 τον ἀγάπην ἐκήρυξεν ὁ Θεάνθρωπος τὸ Θεῖον Εὐαγγέλιον
 πρῶτον εἰς τοὺς ἀδελφούς ὁμογενεῖς αὐτοῦ κατὰ σάρκα, τὸν
 λαὸν τοῦ Ἰσραὴλ, «οὐκ ἀπεστάλην εἰμὴ εἰς τὰ πρόβατα τὰ
 ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραὴλ»· εἰς αὐτοὺς ἀπέστειλε κατ' ἀρ-
 χὰς καὶ τοὺς Ἀποστόλους· «πορεύεσθε δὲ μᾶλλον πρὸς τὰ
 πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραὴλ»· διὰ τὴν αὐτὴν ἐξαί-
 ρητον ἀγάπην ἠγάπα καὶ τὴν Ἱερουσαλήμ, ἣτις ἐθεωρεῖτο
 ὡς κοινὴ τῶν Ἰουδαίων πατρίς, καὶ ἔδειξεν εἰς αὐτὴν ἀνέκ-
 φραστον πατρικῆς εὐμενείας συμπάθειαν· «Ἱερουσαλήμ, Ἱε-
 ρουσαλήμ, ποσάκις ἠθέλησα ἐπισυναγαγεῖν τὰ τέκνα σου,
 ὃν τρόπον ἐπισυνάγει ὄρνις τὰ νεοσσία ἑαυτῆς ὑπὸ τὴν πτέ-
 ρυγα, καὶ οὐκ ἠθελήσατε»· διὰ τὴν αὐτὴν ἐξαίρετον ἀγάπην
 ἐκλαυσεν ὁ φιλανθρωπότατος Ἰησοῦς βλέπων ἀπὸ μακρόθεν
 τὴν ἀχάριστον αὐτοῦ πατρίδα μέλλουσαν μετ' ὀλίγον νὰ
 πέσῃ εἰς τὸ φρικτὸν τῆς χριστοκτονίας ἀμάρτημα· «καὶ ἰδὼν
 τὴν πόλιν ἐκλαυσεν ἐπ' αὐτῇ». Τοιοῦτοτρόπως ὁ φιλανθρω-
 πότατος Ἰησοῦς, ὁ παντὸς τοῦ κόσμου ποιητὴς καὶ σωτὴρ,
 ἔδειξεν ἰδιαιτέραν στοργὴν καὶ ἀγάπην πρὸς τὴν ἰδίαν αὐ-
 τοῦ πατρίδα. Τί ἄλλο χρεωστεῖ ὁ χριστιανὸς παρὰ νὰ μιμῆ-
 ται ὅσον τὸ δυνατόν καὶ εἰς τοῦτο, καθὼς καὶ εἰς τὰς ἄλλας
 ἐναρέτους πράξεις, τὴν ἀγιωτάτην τοῦ Σωτῆρος ζωὴν, τὴν
 ὁποίαν μᾶς ἐπρόβαλεν ὡς παράδειγμα; «Ὑπόδειγμα δέδωκα
 ὑμῖν, ἵνα καθὼς ἐγὼ ἐποίησα ὑμῖν, καὶ ὑμεῖς ποιῆτε».

Τόσον ἱερὸν καὶ θαῖον δῶρον εἶναι ἡ πατρίς, ὥστε ἐν τῶν
 μεγίστων σημείων τῆς κατὰ τῶν ἀνθρώπων δικαίας ὁργῆς

τοῦ Θεοῦ γίνεται πολλάκις ἡ στέρησις τῆς πατρίδος. Εἶδω-
 λολάτρουν οἱ Ἰουδαῖοι ποίαν ποινὴν τοῦ ἐστιλίου ὁ Θεός;
 Τὴν στέρησιν τῆς πατρίδος. Μετενόουν διὰ τὰ ἀμαρτήματά
 των τί τοὺς ἀντήμειβεν ὁ Θεός; Τὴν ἀπόλυσιν τῆς πατρί-
 δος. Ἐσταύρωσαν τῆς δόξης τὸν Κύριον· πῶς τοὺς ἐπιμώρη-
 σεν ὁ Θεός; Διὰ τῆς ἐσχάτης καὶ ἀνεπιστρέπτου αἰχμαλω-
 σίας τῆς πατρίδος. Νὰ εἴπω τὸ μεγαλύτερον; Ζωὴν αἰώνιον,
 εὐφροσύνην ἀνεκλάλητον, παράδεισον, βασιλείαν οὐράνιον
 μᾶς ὑπόσχεται ὁ Θεός εἰς τὸν μέλλοντα βίον· πῶς τὴν ἐπο-
 νομάζει; Πόλιν, πατρίδα! Οὔτε φυσικώτερον, οὔτε γλυκύ-
 τερον ἄλλο παρὰ τοῦτο τ' ὄνομα ἠθέλεν εὐρεθῆ νὰ εἰκονίσῃ
 τὴν αἰώνιον μακαριότητα, τῆς ὁποίας ἀτελεστάτην μὲν καὶ
 πρόσκαιρον καὶ ἐφήμερον, ἀλλ' ἱκανῶς ὁμοιάζουσιν σκια-
 γραφίαν βλέπομεν ἐπὶ τῆς γῆς μίαν καλῶς κυβερνωμένην
 πατρίδα· «ἦτοίμασε γὰρ αὐτοῖς πόλιν, κρεῖττονα πατρίδα!»

Καὶ ἂν λοιπὸν ἡ πατρίς εἶναι τόσον σεβάσιμον, τόσον
 πολύτιμον, τόσον ἀγαπητὸν εἰς τὸν Θεόν, φανερὸν ὅτι χρι-
 στιανός, ὅστις ἀγαπᾷ μάλιστα τὸν Θεόν, καὶ τὸν πλησίον,
 χρεωστεῖ νὰ ἀγαπᾷ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ πατρίδα· τοῦτο μᾶς δι-
 δάσκει ὁ θεῖος νόμος· τοῦτο τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ τὸ πα-
 ράδειγμα· τοῦτο τῆς ἀγίας Γραφῆς αἱ μαρτυρίαι.

Εἶπα, ὅτι ἡ τῆς πατρίδος ἀγάπη εἶναι χρεὶς τοῦ ἀνθρώ-
 που φυσικόν. Ὅχι μόνον ὁ θεῖος νόμος· ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ
 φύσις μᾶς προστάζει νὰ τιμῶμεν τοὺς γονεῖς καὶ ἀντιεργ-
 γετῶμεν τοὺς εὐεργέτας ἀπὸ βάθους τῆς καρδίας· πᾶς λο-
 γικὸς ἀκούει φωνὴν ἰσχυράν, ἣτις τὸ λέγει ἀδιακόπως «τίμα
 τοὺς γονεῖς σου, οἵτινες σοὶ ἐχάρισαν τὸ εἶναι, ἀγαθοποιεῖ
 τοὺς εὐεργέτας, ὅσοι σ' ἔκαμαν ὅ,τι δήποτε καλόν, ἢ μεγά-
 λον ἢ μικρόν!» Ἄλλὰ ποῖος πατὴρ ἢ εὐεργέτης ἠμπορεῖ νὰ
 γίνῃ εἰς τὴν γῆν ἢ φιλοστοργότερος, ἢ εὐεργετικώτερος παρὰ
 τὴν πατρίδα; Ἡ πατρίς ἐχάρισε τὸ εἶναι εἰς τοὺς γονεῖς ἐνός
 ἐκάστου πολίτου· διὰ τοῦτο μάλιστα τῆς ἡμῶν γεννήσεως ἡ
 χώρα ὀνομάσθη πατρίς, καὶ παρ' ἄλλοις παλαιότερον Μη-
 τρίς, καθὸ καὶ μήτηρ καὶ πατήρ καὶ τοῦ πατρὸς καὶ τῆς

μητρός μας. Ἡ πατρίς μᾶς εὐεργετῆ καθ' ἑκάστην τὰς μεγίστας εὐεργεσίας. Ἄν εἶναι ναοί, εἰς τοὺς ὁποίους ἀναγεννώμεθα γινόμενοι μέτοχοι τῶν μυστηρίων τῆς πίστεως, ἂν εἶναι σχολεῖα, ἐκ τῶν ὁποίων πηγάζει καθενὸς καὶ τοῦ γένους ὁ φωτισμός, ἂν εἶναι νοσοκομεῖα, εἰς τὰ ὁποῖα εὐρίσκει τὴν θεραπείαν ἢ πάσχουσα ἀνθρωπότης, ἂν εἶνε ἱερεῖς, ποιμένες, προεστῶτες, ἄρχοντες, διοικουῦντες φρονίμως τὴν πολιτείαν, ἂν εἶνε νόμοι τιμωροῦντες τὴν κακίαν καὶ βραβεύοντες τὴν ἀρετὴν, ἂν εἶνε τιμὴ καὶ κλέος εἰς τοὺς ἀπογόνους ἐξ αἰτίας προγόνων μεγάλων γενομένων καὶ θαυμαστῶν εἰς ὅλον τὸν κόσμον, ἂν εἶνε τέχνη συμβάλλουσα καὶ πρὸς τροφήν καὶ πρὸς τρυφήν καὶ πολιτισμοῦ ἐπίδειξιν, ἂν εἶναι ἐμπόρια, διὰ τῶν ὁποίων κυκλοφοροῦσιν εἰς τὸ σῶμα τῆς πολιτείας, ὡς χυμοὶ ζωτικοί, αἱ τῶν τεχνικῶν καὶ φυσικῶν προϊόντων ἐπικερδεῖς μεταβολαί, ἂν εἶναι δημόσιαι πανηγύρεις καὶ χαρὰ καὶ παντοῖα τῆς κοινωνίας καλά, οἷον ἀγοραί, καὶ στοαί, καὶ πλατεῖαι, καὶ ρύμαι, καὶ κῆποι, καὶ δάση, καὶ κτίρια, καὶ πηγαί, καὶ λιμένες, καὶ πᾶν ὅτι συμβάλλει καὶ πρὸς σύστασιν καὶ πρὸς καλλωπισμὸν μιᾶς τινος χώρας ἀνθούσης διὰ τῶν κατοίκων τὴν εὐζωίαν, παρὰ τίνος ἔχομεν ταῦτα; Παρὰ τῆς πατρίδος. Εἰς τίνα θαρροῦμεν διὰ βίου νὰ τ' ἀπολαύσωμεν; Εἰς τὴν πατρίδα. Τίς μέλλει νὰ τὰ μεταφέρῃ καὶ εἰς τὰ τέκνα μας; Ἡ πατρίς. Ἡ πατρίς εἶναι τὸ ἱερόν θησαυροφυλάκιον ὅλων τῶν πραγματικῶν ἡμῶν καλῶν, καὶ τῶν ἐλπίδων. Δὲν ἀρνοῦμαι, ὅτι ἐνίοτε ἢ πατρίς ἐξ ἀγνοίας ἀναγκάζει τινὰ νὰ παραπονῶνται, πλὴν οὔτε τῶν γονέων, οὔτε τῆς πατρίδος τὴν ἀγάπην, ὅσον μᾶς ἀδικήσωσι, δυνάμεθα νὰ τὴν ἐξορίσωμεν ἀπὸ τῆς καρδίας, ἔξω μόνον ὅταν ἢ καρδιά μας ἀπολιθωθῇ.

Ἡ ἀγάπη τῆς πατρίδος εἶναι πάθος τῶν λογικῶν ψυχῶν εὐγενέστατον καὶ γλυκύτατον, φυτευθὲν εἰς αὐτὰς ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Δημιουργοῦ, αὐτὸς ὁ Θεός, ὁ πλάσας τοὺς ἀνθρώπους κοινωνικούς, ἐνέπνευσεν εἰς τὴν ψυχὴν ἑκάστου, γλυκεῖάν τι νὰ κλίσιν, ἥτις τὸν κρατεῖ προσηλωμένον εἰς τὴν χώραν τῆς

γεννήσεως αὐτοῦ. Ταύτην δὲ τὴν κλίσιν, ἐντελῶς μὲν καὶ κυρίως αἰσθάνεται μόνος ὁ λογικὸς ἄνθρωπος, πλὴν καὶ εἰς τ' ἄλλα δημιουργήματα, ὅσα αἰσθάνονται ζωὴν, ἐνεφύτευσεν ἢ πανάγαθος Πρόνοια τῆς τοιαύτης κλίσεως ἀμυδρὰν εἰκόνα. Καὶ αὐτὰ τὰ θηρία, καὶ τὰ πτηνά, καὶ τὰ ἔρπετά, καὶ τὰ νηκτά, καὶ αὐτὰ τὰ φυτὰ φαίνονται ὅτι κατὰ τινα φυσικὴν ὁρμὴν ἀγαπῶσι τοὺς τόπους ὅπου γεννηθῶσιν. Ὁ σοβαρὸς λέων χαίρει μάλιστα εἰς τὰς ἐρήμους τῆς Νουμιδίας. Ὁ μεγαλοπρεπὴς ἐλέφας, ἀφ' οὗ πέση αἰχμάλωτος, πολλάκις (καθὼς λέγουσι) δὲν γεννᾷ τέκνα εἰς ξένην γῆν, αἰσχυρόμενος τρόπον τινὰ καὶ νὰ ἀφήσῃ τέκνα δοῦλα! Ὁ μέγας ἀετὸς χαίρει κτίζων φωλεὰν καὶ τεκνογονῶν εἰς βράχους. Ἡ Ἴβις, τὸ πτηνὸν τῆς Αἰγύπτου, ἐμφιλοχωρεῖ μάλιστα εἰς Αἴγυπτον. Ἰχθύων εἶδη πάμπολλα γνωρίζουσι σταθερῶς τὰς ἐνύδρους αὐτῶν κατοικίας. Αἱ ὑψηλαὶ κέδροι αὐξάνουσι μέχρι τῶν νεφῶν εἰς τὰ ὑψηλὰ τῶν ὀρέων. Ὅλα σχεδὸν τὰ ἔμψυχα ὄντια καὶ πολλὰ τῶν ἀψύχων ἔχουσιν ὡς ἂν τινὰς ἰδίαις αὐτῶν πατρίδας τὰ κλίματα ἐκεῖνα, εἰς τὰ ὁποῖα φύσει ἀσμενίζονται νὰ διατρίβωσι. Καὶ αὐτοὶ οἱ ἀπλανεῖς ἀστέρες φαίνονται ὅτι φυλάττουσιν ὡς πατρίδας τὰς ἰδίαις αὐτῶν θέσεις, ὅπου τούτους ἔστησεν ἐξ ἀρχῆς ἢ πρωτοπάροχος χεῖρ τοῦ Δημιουργοῦ.

Καὶ ἂν τὰ ἄλογα ὄντια ἔχωσιν ἐκ φύσεως τοιαύτην κλίσιν πρὸς τὴν καταχρηστικώτερον λεγομένην αὐτῶν πατρίδα, ποῖα ἔπειτα νὰ εἶναι ἢ τῆς λογικῆς τοῦ ἀνθρώπου ψυχῆς πρὸς τὴν γεννησαμένην καὶ θρέψασαν αὐτὸν γῆν; Θέλετε νὰ πληροφορηθῆτε τὸ πρᾶγμα ἐντελέστερον; Σκεφθῆτε τοιουτοτρόπως. Πολλοὶ ἀπὸ σᾶς ἐξεντεύθητε αὐτοί, ἴδετε καὶ ἄλλους φρονίμους ξενιτευμένους· τί ἐκάμνετε σεῖς; τί κάμνουσιν οἱ τοιοῦτοι; Ἄν ἀποκτῶσι πλοῦτον, ἂν συνάγωσι γνώσεις, ἂν φιλοτιμῶνται νὰ ἀποκτήσωσι φήμην εἰς τὴν ξενιτείαν, ὅλα ταῦτα τὰ συναθροίζουσιν οὐ μόνον νὰ ἐπιδειχθῶσιν, ἀλλὰ μάλιστα καὶ νὰ ὠφελήσωσι τὴν πατρίδα· καὶ μεγίστην ὕβριν ἕκαστος αὐτῶν νομίζει, ἂν ὀνομασθῇ παρὰ τῶν ἐντοπίων ἐκεῖ-

νων ξένος και πάροικος! Όταν δὲ κανεὶς ἐξ αὐτῶν ἀρρωστή-
σῃ, ἢ δυστυχίῃ εἰς τὴν ξενιτείαν, ἢ πατρίς εἶναι τὸ πρῶ-
τιοτον ἀντικείμενον τῆς ἐπιθυμίας του· τὴν πατρίδα ποθεῖ·
τῆς πατρίδος τ' ὄνομα συχνάκις ἀνακαλεῖ πρὸς ταύτην στρέ-
φει καὶ μακρόθεν τὰ βλέμματα δακρυσιμένα φρίσσει, μὴ μετὰ
θάνατον ἀκούῃ ξένος, κείμενος νεκρὸς εἰς ξένην γῆν· τοὺς
πατρώους τάφους φαντάζεται φλογιζόμενος εἰς τὴν ἀρρω-
στίαν του, ἢ σκυθρωπάζων εἰς ἄλλην τινὰ δυστυχίαν. Κἂν
δὲν ἀρρωστήσῃ ἄλλην ἀρρωστίαν, ἀρρωστεῖ πολλάκις τὴν
νοσταλγίαν αὐτὴν δηλονότι τὴν ἀκράτητον ἐπιθυμίαν τῆς εἰς
τὴν πατρίδα ἐπιστροφῆς (τόσον φρίσσει τὴν ξενιτείαν ἢ φύσις
ἢ ἀνθρώπινος, ὥστε καὶ νόσον ἰδίαν ἐκ ταύτης νοσεῖ). Τώρα
διηρᾶ νὰ πῆ ἀπὸ τοῦ δροσεροῦ καὶ κρυσταλλώδους τῆς πατρί-
δος νεροῦ, καὶ τώρα εὐχεται νὰ ἦτον ὑποκάτω εἰς τῶν δέν-
δρων αὐτῆς τὴν σκιάν, ἢ νὰ διέτριβεν εἰς τοῦτο ἢ ἐκεῖνο τὸ
χωρίον. Ὅσον ξηρὰ καὶ τραχεῖα καὶ ἄδοξος ἂν εἶναι ἢ τατρίς,
ταύτην προτιμᾷ παρὰ πολλὰς πόλεις εὐδαιμόνας καὶ μεγάλας
καὶ μόνης τῆς οἰκίας, καὶ αὐτῆς αὐτοῦ τῆς καλύβης ὁ καπνὸς
τῷ φαίνεται τερπνότερος παρ' ὅλα τὰ κάλλη τῆς ξενιτείας.
Ὡς καὶ τὰ βουνὰ τῶν χιόνων τῆς Ἰσλανδίας, καὶ αὐτὸ τὸ
καυστικὸν πέλαγος τῶν ἄμμων τῆς Ἀφρικῆς ἔχουσι καὶ
ταῦτα τοὺς ἰδίους αὐτῶν κατοίκους ἐπίσης φιλοχωροῦντας.

Ὁ ὑπερβόρειος παρῳκεανίτης προκρίνει τοὺς αἰωνίους πά-
γους τῆς Πατρίδος του παρὰ τοὺς ἀνθηφόρους κήπους τῶν
εὐκρασιῶτων κλιμάτων, καὶ προτιμᾷ τὸ γλυπτόν αὐτοῦ μο-
νόξυλον παρὰ πάντα τὰ μεγαλοπρεπέστατα παλάτια τῆς οἰ-
κουμένης. Ὁ ὄρεινός μοι ποιμὴν βλέπει τὰ χουσαῖ τῶν πεδιάδων
λήϊα μακρόθεν ἀδιάφορος, ἀγαπᾷ δὲ τῶν αἰγῶν αὐτοῦ τὸ
γάλα, καὶ τὸν κρίθινον ἄρτον, περισσότερο παρὰ πάσας
τὰς συβαριτικὰς τοῦ κόσμου τραπέζας· καὶ ὅταν ἀντηχῶ-
σιν αἱ φάραγγες ὑπὸ τὸν αὐλὸν του, νομίζει ὅτι βασιλεύει εἰς
ὅλην τὴν φύσιν. Κἂν ποτε καταβῆ εἰς τὰς πόλεις, βλέπει
ταύτας ὡς φυλακὰς· αἱ ὑψηλαὶ καὶ χρυσόροφαι στέγαι τὸν
στενοχωροῦσιν εἰς ἄκρον· αἶθριον ζητεῖ τὸν οὐρανόν· ὁμοιά-

ζει φυτόν, τὸ ὁποῖον, γεννημένον ἵνα ἔχῃ τὰς ρίζας εἰς τοὺς
βράχους, ἀρρωστεῖ, ὅταν δὲν δέρηται ὑπὸ τῶν βροχῶν καὶ
τῶν ἀνέμων. Τόσον βαθέως ἐνεφύτευσε τὸ αἶσθημα τῆς πα-
τρίδος εἰς τὸν ἄνθρωπον ὁ Δημιουργός, καὶ τόσον θλίβεται
ὅταν ἐξ ἀνάγκης διαμένη μακρὰν ἀπ' αὐτῆς εἰς τὴν ξενι-
τείαν». Ὡ πατρίς, φωνάζει μετὰ τοῦ Δαβίδ, γλυκυτάτη πα-
τρίς μου! «Ἐὰν ἐπιλάθωμαί σου, ἐπιλησθείη ἡ δεξιὰ μου!
Κολληθείη ἡ γλῶσσά μου τῷ λάρυγγί μου, ἐὰν μὴ σου μνη-
σθῶ!» Ὅσοι δὲ πάλιν κατοικήσαντες ἐξ ἀνάγκης καταστα-
θῶσιν εἰς ξένην γῆν, κἂν ἔνδοξοι, κἂν πλούσιοι καὶ ἄλλως
εὐδαιμόνες ἀποβῶσι, μέγα ὄνειδος ἔχουσι τ' ὄνομα τῆς ξενι-
τείας. Κἂν ἐκεῖ πολιτογραφηθῶσι, τοῦτο νομίζουσι ἄκραν
εὐδαιμονίαν τοῦτο μεγίστην τιμὴν· διότι ἡ νέα αὕτη πα-
τρίς παριστάνει τὴν εἰκόνα τῆς πρώτης, τῆς ἀρχαίας, τῆς
γενεῆς αὐτῶν πατρίδος, τὴν ὁποίαν, κἂν εἰς τὰς ἐσχάτας
κεῖται τῆς οἰκουμένης, οὐδέποτε λησμονοῦσιν, ἐφ' ὅσον αἰ-
σθάνονται τὴν ἰδίαν αὐτῶν ὑπαρξιν· ὡς οὐδὲ τὴν φυσικὴν
αὐτῶν μητέρα λησμονοῦσιν ὅσοι ἀντ' ἐκείνης ἀποκτήσωσι
μητριάν. Καὶ εἰς τὰς τερπνοτάτας αὐτῶν συναναστροφὰς
ἄρτυμα γλυκύτατον ἔχουσι τὰς ἱστορικὰς ἀναμνήσεις καὶ
παραδόσεις τῆς φίλης πατρίδος. Περὶ τούτων μάλιστα δια-
λέγεται πρὸς τοὺς ξένους ὁ ἀγαθὸς πατριώτης διότι ἡ μνήμη
τῆς πατρίδος καὶ ἄκοντα τὸν κρατεῖ πάντοτε προσκολλημέ-
νον εἰς αὐτήν. Συχνάκις ἐνθουσιᾷ μεμνημένος τὰς εὐτυχίας
τῆς, δακροῦει γλυκερὰ κατανύξεως δάκρυα ὅταν ἐνθυμῆται
καὶ αὐτὰς αὐτῆς τὰς δυστυχίας. Καὶ ὅσον ἐπισημότεραι
εἶναι κάκειναι καὶ αὐταὶ τόσον βαθυτέραν ἐμποιοῦσιν εἰς
αὐτὸν τὴν ἐκ τῆς ἀναμνήσεως κατάνυξιν καὶ γλυκυθυμίαν.
Καθόλου δὲ οἱ γνήσιοι πατριῶται, οἱ κατοικοῦντες εὐτυχεῖς
εἰς τὴν ξενιτείαν, κεφάλαιον τῆς εὐδαιμονίας νομίζουσι τὴν
τῆς πατρίδος ἀπόλαυσιν. Ὡ! ποσάκις οἱ τοιοῦτοι ἐπιθυμοῦ-
σιν, ἂν ἦτο τρόπος νὰ μετεφυτεύοντο μετ' αὐτῆς αὐτῶν τῆς
εὐτυχίας εἰς τὴν πατρίδα καὶ νὰ ἴδωσι τὴν ἐσχάτην τῆς ζωῆς
αὐτῶν ἡμέραν δύουσαν αὐτοῦ, ὅπου πρῶτον εἶδον τὸν ἥλιον

ἀνατέλλοντα. Τοσαύτη εἶνε ἡ τῆς πατρίδος ἀγάπη, πρὸς τὴν ὁποῖαν ἐκ φύσεως ὁ ἄνθρωπος συνελπίεται· ὥστε μόνος ὁ ἀναίσθητος καὶ ἀπάνθρωπος δύναται νὰ λησμονήσῃ τὴν πρὸς τὴν πατρίδα στοργήν. Ὅταν τις παύσῃ ἀγαπῶν τοὺς γονεῖς, τότε παύει ἀγαπῶν καὶ τὴν πατρίδα· καὶ τοιοῦτοι γίνονται μόνον ὅσοι ὑπὸ τῆς κακοηθείας καὶ τῆς τρυφῆς διεφθαρμένοι τὰς ψυχὰς ἀποβαίνουν ὅλοι σάρκες, νοῦ καὶ φρενῶν κεναί. Οἱ τοιοῦτοι μόνον λέγουσι καὶ φρονοῦσι τὸ περιφιλαντον καὶ βάρβαρον ἐκεῖνο γνωμικόν: « Τῷ γὰρ καλῶς πράσσουντι πᾶσα γῆ πατρίς! »

Εἶπα τελευταῖον, ὅτι ἡ τῆς πατρίδος ἀγάπη εἶναι καὶ πολιτικὸν χρέος τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ ἄνθρωπος ἐπλάσθη ὑπὸ τοῦ Θεοῦ φύσει κοινωνικός, καὶ ὡς τοιοῦτος ἀγαπᾷ νὰ συγκατοικῇ μετὰ τῶν ὁμοίων του, βοηθῶν καὶ βοηθούμενος ἀμοιβαίως ὑπ' αὐτῶν· διὰ τοῦτο ἔκτισαν οἱ ἄνθρωποι οἰκίας γειτονικάς, διὰ τοῦτο συνήκτισαν χώρας καὶ πόλεις κοινῶς, τὰς ὁποίας συγκατοικοῦμεν ὡς ἀδελφοί. Ἐπειδὴ τί εἶναι μία πόλις ἢ μεγάλη ἢ μικρά; Εἶναι μία εὐρυχωροτάτη οἰκία, εἰς τὴν ὁποῖαν οἱ πολῖται, ὡς μία καὶ ἡ αὐτὴ οἰκογένεια ὑπηρετοῦσι καὶ συμβοηθοῦσιν ἀλλήλους, καὶ συναντιλαμβάνονται ἀμοιβαίως ὁ εἰς τοῦ ἄλλου τὴν εὐτυχίαν. Καθὼς λοιπὸν συμφέρει εἰς καθένα νὰ ἔχῃ οἰκίαν σταθεράν, καὶ νὰ συγκατοικῇ μετὰ τῶν ἰδίων συγγενῶν καὶ φίλων μᾶλλον, παρὰ μετὰ ξένων ἀγνωρίστων, τοιοῦτοτρόπως εἰς ἕκαστον συμφέρει καὶ νὰ συζῆ, καὶ νὰ συμπολιτεύηται μᾶλλον μετὰ τῶν ἰδίων συμπολιτῶν, παρὰ μετὰ ξένων ἄλλοφύλων. Οἱ συμπατριῶταί του εἶνε μιᾷ καὶ τῆς αὐτῆς μητρὸς τέκνα, τὰ αὐτὰ ἔχοντες ἔθιμα καὶ ἥθη, τὰ αὐτὰ κοινὰ συμφέροντα, τὴν αὐτὴν εἰς τὰ πλεῖστα ἀγωγὴν, τὰ αὐτὰ ἰδιώματα, τὰ αὐτὰ πολλάκις χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα τῆς μορφῆς· μετὰ τούτων λοιπὸν συζῶν, δύναται εὐκολώτερα καὶ τὴν εὐτυχίαν του νὰ μεγαλύνῃ καὶ τὴν δυστυχίαν νὰ σμικρύνῃ, καὶ τὰ τέκνα νὰ ἐκταιδεύσῃ καὶ τὴν σωτηρίαν τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς του νὰ ἀπολαύσῃ. Ἄλλ' ἐὰν μέλλῃ νὰ συγ-

κατοικῇ μετὰ τούτων ἀσφαλῶς, πρέπει καὶ νὰ φρονιύξῃ προθύμως διὰ τὰ κοινὰ τῆς πατρίδος συμφέροντα. Τὸ Κοινὸν τῆς πόλεως ὁμοιάζει τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος τὴν καρδίαν, ἐκ τῆς ὁποίας διαχέεται καὶ κυκλοφορεῖ τὸ αἷμα εἰς ὅλα τὰ τοῦ σώματος μέλη· καθὼς λοιπὸν συμφέρει εἰς καθένα νὰ ὑγιαίνῃ ἡ καρδία του, ἐὰν μέλλωσι νὰ ὑγιαίνωσι καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ σώματος μέλη, παρομοίως συμφέρει νὰ εὐρωστῇ καὶ τῆς πόλεως ἢ κοινότης, ὅπως εὐτυχῶσιν οἱ κατὰ μέρος πολῖται. Τῆς πόλεως τὰ κοινὰ συμφέροντα πρέπει νὰ φρονιύξῃ καὶ νὰ διανηρῇ ἕκαστος πολίτης, ὅστις θέλει νὰ συζῆ μετὰ τῶν συμπολιτῶν εὐτυχῶς· καθὼς καὶ ὅταν θῆλῃ νὰ συγκατοικῇ μετὰ τῶν συγγενῶν εὐτυχῶς εἰς τὴν πατρικὴν του οἰκίαν, τὴν οἰκίαν πρέπει πάντοτε νὰ ἐπισκευάζῃ καὶ νὰ διαφυλάττῃ σταθεράν καὶ ἄπτωτον καὶ ἀνθηραν, ἔχων πάντοτε τὰ κέρδη τὰ αὐτὰ, καὶ τὰς αὐτὰς, ἂν τίχῃ ζημίας κοινὰ μετὰ τῶν συγγενῶν, εἰ δ' ἄλλα μὲν κέρδη, συνάγῃ δι' ἑαυτὸν ὁ οἰκοδεσπότης, ἄλλα δὲ δι' ἑαυτὴν ἢ γυνὴ χωριστά, ἄλλα δὲ πάλιν τὰ τέκνα καὶ ὁ ἀδελφός, τὸ δὲ κοινὸν τῆς οἰκογενείας συμφέρον παντάπασιν ἀμελῶσι, τότε ἡ οἰκία ἐκεῖνη πίπτει καὶ ἀπόλλυται!

Πῶς ηὔξησαν τόσαι πόλεις, καὶ νεώτεραι καὶ παλαιαί; Πῶς ηὔτύχησαν οἱ κάτοικοί των; Πῶς ἄλλως, εἰ μὴ διότι ἠγάπων τὸ κοινὸν τῆς πατρίδος εἰλικρινῶς, συνεργοῦντες προθύμως καὶ συμφώνως εἰς τὴν εὐτυχίαν τῆς; Διότι τὰ κράτιστα καὶ συνεκτικώτατα πάσης πόλεως καὶ χώρας θεμέλια ὑπάρχουσιν, ἡ εἰρήνη καὶ εὐνομία καὶ ἁρμονία τῶν πολιτῶν, οἵτινες κοινὰς ἔχοντες καὶ τὰς ἀπολαύσεις καὶ τὰς ἀνάγκας, συνδέονται πρὸς ἀλλήλους διὰ τῆς ὁμοιοῦσας, καὶ συμπροάγοντες ἕκαστος τὸ ἴδιον ἑαυτοῦ συμφέρον διὰ τῆς εἰλικρινοῦς καὶ μετὰ ζήλου σώφρονος ἐνεργουμένης διοικήσεως τοῦ κοινού. Οὕτως ἀκμάζουσι καὶ εὐτυχοῦσι καὶ τιμῶνται παρὰ πᾶσιν αἱ κοινωνίαι τῶν ἀνθρώπων. Εἰς ὅλους τοὺς πολιτισμένους λαοὺς καὶ παλαιοὺς καὶ νεωτέρους, καὶ Ἕλληνας καὶ μὴ Ἕλληνας, ἡ ἀγάπη τῆς πατρίδος ὑπάρχει καὶ ὑπῆρξε

τῆς κοινῆς εὐδαιμονίας ἢ βάσις. Ὁ ἕρως τῆς πατρίδος εἰς μὲν τὴν εἰρήνην ἀξάνει τὰς μυριάδρους πόλεις, εἰς δὲ τοὺς πολέμους γεννᾷ τοὺς ἥρωας καὶ τὰς ἀνδραγαθίας, εἰς δὲ τὰς τέχνας ἐνεργεῖ θαύματα, καὶ εἰς αὐτὴν τέλος τὴν παιδείαν ἀναδείκνυσι Δημοσθένεις καὶ Ὅμηρους. Ταῦτα δὲ καὶ τὰ τοιαῦτα πάντα τὰ δημόσια καλὰ δὲν ἀνῆκουσιν ὀλιγώτερον καὶ εἰς ἕκαστον κατὰ μέρος πολίτην· διότι καθεὶς τῶν πολιτῶν ἀπολαύει καὶ ἰδίᾳ τὸ ἀνῆκον μέρος ἐξ αὐτῶν· ὥστε τὸ ἴδιον συμφέρον σου καὶ τὴν ἰδίαν σωτηρίαν, ἀδελφέ μου, προνοεῖς καὶ ἐνεργεῖς, ὅταν ἀγαπῶν τὴν πατρίδα συνεργεῖς εἰς τὴν σωτηρίαν καὶ εὐτυχίαν τοῦ κοινοῦ· καὶ ὅσον ἀσφαλέςτερον ταύτην κατασκευάζεις, τόσο βεβαιότερον ἔχεις τὴν αὐτομικὴν ἀσφάλειαν καὶ εὐτυχίαν σου· «ἀδελφός ὑπ' ἀδελφοῦ βοηθούμενος, ὡς πόλις ὀχυρά», καὶ πόλις ὑπὸ πολιτῶν βοηθούμενη ἀποβαίνει τούτων σωτηρία ἀρραγῆς.

Καὶ ἂν λοιπὸν καθεὶς ἐξ ἡμῶν χρεωστεῖ νὰ ἀγαπᾷ τὴν πατρίδα καὶ καθὸ χριστιανὸς καὶ καθὸ ἄνθρωπος καὶ καθὸ πολίτης, ποῖός τις ἔλπεται νὰ εἶνε, ὅστις κατατρέχει τὴν ἰδίαν αὐτοῦ πατρίδα; Ὅστις ἀνάπτει εἰς αὐτὴν στάσεις καὶ ταραχάς; Ὅστις διὰ τὰ τυφλά του πάθη προδίδει τὰ συμφέροντα τῶν συμπολιτῶν; Πῶς πρέπει νὰ ὀνομασθῆ ἄνθρωπος, ὅστις σηκώνει χεῖρα καὶ δέρει τὸν ἴδιον αὐτοῦ πατέρα; Πατραλοίας! Πῶς πρέπει νὰ ὀνομασθῆ ἄνθρωπος, ὅστις ἐμπήγει τὴν μάχαιραν εἰς τὰ σπλάγχνα τῆς ἰδίας αὐτοῦ μητρὸς; Μητροκτόνος; Καὶ τί ἄλλο παρὰ μητροκτόνος καὶ πατραλοίας πρέπει νὰ ὀνομασθῆ, ὅστις διὰ στάσεων καὶ ταραχῶν κατασχίζει τὰ σπλάγχνα τῆς ἰδίας αὐτοῦ πατρίδος; Ἀνθρώπε στασιαστά, ὅστις καὶ ἂν εἶσαι, ποῖος δαίμων σὲ ἐσκότισεν; Ἡ ποῖος δράκων σὲ ἐγέννησε; Ποῖα τίγρις σὲ ἐγαλακτοφόρησε; Ποῖος ἄκμων σοῦ ἐχάλκευσε τὴν μαύρην καὶ σιδηρὰν καρδίαν; Τολμᾶς ποτὲ, τοιοῦτος ὦν νὰ ὀνομάζῃσαι ἄνθρωπος, πολίτης; Ἀπιστε νιὲ τῆς πατρίδος, ἐν ποίᾳ φωνῇ, ποίᾳ ψυχῇ, ποίας χεῖρας αἶρεις καὶ προσεύχεσαι ἐνώπιον τοῦ ὑψίστου Θεοῦ καὶ πατρὸς σου, ὅποτε γίνε-

σαι αἷτιος τῆς ἀπολείας τῶν ἰδίων συμπατριωτῶν; Ποῖα στρέφων ὄμματα βλέπεις τὴν γῆν τῆς γεννήσεώς σου, ἣτις στενάζει ὑποκάτω εἰς τῶν ἀχαρίστων ποδῶν σου τὸ ἀνόσιον βάρος; Κακὴ κεφαλή.

ΓΝΟΜΙΚΑ

Διὰ νὰ εὐδοκιμήσωμεν ἐν τῷ κόσμῳ οἱ λεπτοὶ τρόποι εἶνε ἀναγκαῖοι καὶ εὐφύιας.

Ἡ εὐπροσηγορία, λέγει ἡ Λαίδη Montagne, δὲν στοιχίζει τίποτε καὶ ἀγοράζει τὸ πᾶν, ἐνίοτε μάλιστα καὶ ὅ,τι θὰ ἦν ἀδύνατον ν' ἀγορασθῆ ἀντὶ ἀργυρίου.

Εἰκοπώτερον εἶνε νὰ ἐξουσιάζετε διὰ τῆς πειθοῦς παρὰ διὰ τῆς βίας καὶ ὅτι προτιμώτερον εἶνε νὰ σαγηνεύητε τὰς καρδίας; παρὰ νὰ ὑποτάσσητε αὐτὰς διὰ τοῦ τρόμου.

Ἐ' ἀποκτῆσης, λέγει ὁ Σαίξπηρ, ὅ,τι ἐπιθυμεῖς εὐκολώτερον δι' ἐνὸς μειδιάματος ἢ διὰ τῆς αἰχμῆς τοῦ ξίφους.

Οἱ καλοὶ τρόποι διαρρυθμίζουν πολλὰς τὰς ὑποθέσεις καλλίτερον τοῦ ἀργυρίου.

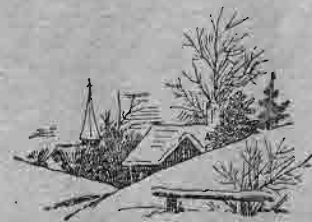
Μὴ δίδετε πίστιν εἰς τὰς ὑπερβολικὰς ἐκδηλώσεις ἐνδιαφέροντος.

Ἔστε αἰετοὶ ψυχραῖμοι καὶ συνετοὶ—δέον ἢ κεφαλή νὰ ἦνε ψυχρὰ ὅσον ἢ καρδία θερμῇ.

Ἡ συνομιλία εἶνε τέχνη. Δὲν εὐδοκιμοῦσι δ' ἐν αὐτῇ ὅσα πνεύματα εἶνε καὶ τὰ μᾶλλον καλλιεργημένα.

Μὴ ἀποκρίνου ἀφρονι πρὸς τὴν ἐκείνου ἀφροσύνην, ἵνα μὴ ὁμοῖος γένη αὐτῷ.

Ἡ πρᾶξις ἀπόκρισις καταπραῖνει τὴν ὀργὴν, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἢ ἀπότομος ἀπόκρισις εἶναι προτιμωτέρα τῆς εἰρωνείας. Τὸ γελοῖον οὐδέποτε λησμονεῖται.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΗΘΙΚΩΝ ΔΙΑΘΕΣΕΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

Ὁ ἄνθρωπος φύσει ἀγαπᾷ καὶ ὀρέγεται τὸ κακόν. Εἶναι φύσει χαιρέκακος καὶ φθονερός. Ἐν τῷ μέσῳ τῶν δύο τούτων κακῶν διαθέσεων ἔχει τὴν φιλομάθειαν καὶ τὴν φιλοδοξίαν τῆς ὑπεροχῆς καὶ ἀμφοτέραι αἱ διαθέσεις αὗται συντελοῦσιν ἐνίοτε πρὸς τροποποίησιν τῆς χαιρεκακίας καὶ τοῦ φθόνου.

Εἶναι χαιρέκακος φύσει. Διότι ἕκαστος, ὅταν θεωρῇ καταπεσόντα τινὰ καθ' ὁδόν, ἐν πρώτοις γελᾷ ἀκουσίως πρὶν συμπαθήσῃ. Τὰ μικρὰ παιδιά εὐχαριστοῦνται κτυπῶντα ἢ κακοποιοῦντα ἢ φονεύοντα ζῶα, μυίας, κύνας κτλ., φύσει δὲ δὲν συγκινοῦνται θεωροῦντα σφαδάζοντα καὶ σπαρασσόμενα ζῶα. Ὁ ἄνθρωπος ἐνθυμεῖται μᾶλλον τὰς κακὰς πράξεις παρὰ τὰς καλὰς.

Εἶναι φθονερός, διότι ἕκαστος δὲν ἀνέχεται τὴν ὑπεροχὴν ἄλλου κατὰ σῶμα, ἀνδρείαν, δόξαν, παιδείαν, πλοῦτον κτλ.

Εἶναι φιλόδοξος, διότι ποθεῖ τὴν ὑπεροχὴν ὑπὲρ τοὺς ἄλλους, καὶ πρὸς ταύτην μεταχειρίζεται πᾶν τὸ συντελοῦν εἰς τὸ κακόν εἴτε καλὸν εἶναι, μετὰ τὴν ψυχικὴν διάθεσίν του.

Εἶναι φιλομαθής, ἕνεκα τοῦ πόθου τῆς ὑπεροχῆς, διότι ποθεῖ τὴν ὑπεροχὴν οὐ μόνον σωματικῶς, ἀλλὰ καὶ πνευματικῶς. Διὰ τοῦτο φθονοῦνται μᾶλλον ἢ τιμῶνται οἱ κατὰ τὸ πνεῦμα ἐξέχοντες.

Ἀναγνωρίζει καὶ ἐκτιμᾷ τὴν ὑπεροχὴν τοῦ ἄλλου, ἀλλ' ὁ φθόνος πιέζει τὸ εὐγενὲς τοῦτο αἴσθημα τῆς ἀναγνωρίσεως τῆς ἀρετῆς καὶ ἱκανότητος, διότι ποθεῖ οὗτος νὰ ὑπερέχη διὰ τοῦτο, ὅταν λείψῃ ὁ φθονούμενος, τότε εὐκρινέστερον ἐκτιμᾶται ἢ ἱκανότης καὶ ἀρετὴ αὐτοῦ, διότι δὲν ὑπάρχει τὸ τῆς ὑπεροχῆς πρόσωπον καὶ μένει εἰς τὸν φθονοῦντα ἢ ἐπίτευξις τῆς ὑπεροχῆς.

Ἡ καλῶς ἐννοουμένη ἠθικὴ ἀνατροφή δύναται εἰς τινὰς νὰ τροποποιήσῃ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον τὰς φυσικὰς διαθέσεις τοῦ ἀνθρώπου· διὰ τοῦτο ἕκαστος ὅσας δήποτε ἀρετὰς ἀποκτήσῃ διὰ τῆς ἀνατροφῆς, ἔχει καὶ τινὰς κακίας κατὰ τὰς φυσικὰς διαθέσεις αὐτοῦ. Διότι τῆς κακίας ὡς καὶ τῆς ἀρετῆς εἰσὶ πολλὰ εἶδη καὶ ἕκαστος φύσει ὀρεῖ εἰς ἓν ἢ εἰς πολλὰ εἶδη κακίας.

Οἱ γονεῖς, οἱ παιδαγωγοὶ καὶ διδάσκαλοι ὀφείλουσιν εὐκρινῶς νὰ

διαγιγνώσκωσι τὰς φυσικὰς διαθέσεις τῶν παιδῶν, καὶ τὰς μὲν καλὰς νὰ καλλιεργῶσι τὰς δὲ κακὰς νὰ καταπολεμῶσιν ὅπως μὴ βλαστάνωσιν.

Οἱ γονεῖς ὀφείλουσι πάντοτε νὰ ἐπαινῶσι τοὺς ἐναρέτους καὶ ἱκανοὺς, νὰ θαυμάζωσι τὰς πράξεις των καὶ νὰ περιφρονῶσι τοὺς κακοὺς.

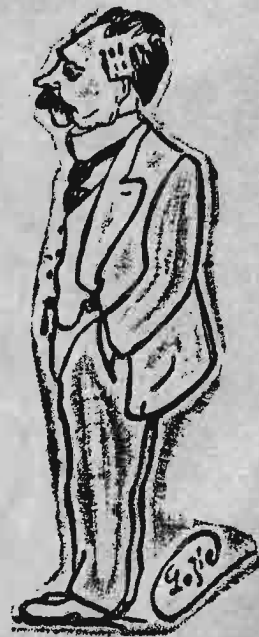
Κ. ΓΙΑΔΙΚΙΑΡΟΓΛΟΥΣ

Ἡ μητέρα ἔλεγεν εἰς τὸν υἱὸν της·

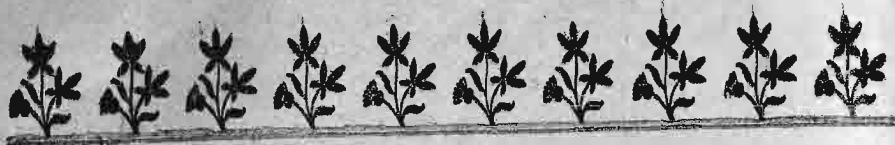
—Δὲν πρέπει, Περικλῆ μου, νὰ ἀναβάλῃς διὰ τὴν αὔριον, ὅ,τι δύνασαι νὰ κάμῃς σήμερον.

—Ἀφοῦ εἶνε ἔτσι, μαμᾶ, ἀπαντᾷ ὁ Περικλῆς, δὲν εἶνε καλλίτερα νὰ φᾶμε σήμερον τὴν τούρτα ποῦ ἐφυλάξαμεν δι' αὔριον;

Ὁ Κύριος ΜΠΑΡΚΑΣ

Διδάκτωρ τῆς Φιλολογίας.

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ

Ἄσπασμους πρὸς σὲ εὐθύνω,
ὦ πατρίς ἀγαπητή,
καὶ πληθὺν δακρύων χύνω
καὶ ὀδύνη μὲ κρατεῖ.

Στέγη ὑπὸ τὴν ὁποίαν
ἔτυχον νὰ γεννηθῶ,
πότε πάλιν μὲ ἐλπίδα
εὐτυχῆς θὰ σ' ἀσπασθῶ.

Γῆ τῶν χρόνων μου τῶν πρώτων
πεδιάδες καὶ δρυμοί,
δὲν σὰς βλέπουνσιν ὡς πρῶτον
νοσταλγοῦντες ὀφθαλοί.

Μάτην στρέφω πρὸς τὰ ἄνω
βλέμμα πόθου καὶ εὐχῆς
εἰς γῆν ξένην θ' ἀποθάνω
σκυθρωπὸς καὶ δυστυχῆς.

Ἔστε πάντοτε ἐχέμυθοι καὶ νὰ γνωρίζητε νὰ σιωπᾶτε, διότι κατὰ τὸν σοφὸν Σολομώντα «Στόμα σοφοῦ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, τοῦ δὲ ἄφρονος ἡ καρδία ἐν τοῖς χεῖλεσιν αὐτοῦ.»

Κρείσσον ἐστὶ σιγᾶν ἢ κρείσσονα τῆς σιγῆς λέγειν, ἔλεγον οἱ ἄρχαῖοι.

Μὴ δοκιμάζετε νὰ δεικνύητε τὴν ὑπεροχὴν ὑμῶν. Ὅλιγα πράγματα ἔξι ριζίζουν τόσον τοὺς ἀνθρώπους ὅσον τὸ νὰ αἰσθάνωνται ἑαυτοὺς ὑποδεεστέρους.

Ὅστις δὲν θέλει ὅταν εἰμπορῆ, δὲν θὰ εἰμπορῆ ὅταν θέλη, λέγει ἀγγλικὸν λόγιον.

Ἔστε ἐφεκτικοί, ἀλλ' οὐχὶ καὶ καχύποπτοι. Μὴ φοβῆσθε μὴ τυχὸν ἀπατηθῆτε, ὃ μὴ θέλων ν' ἀπατηθῆ ποτε, οὐδέποτε θὰ δυνηθῆ καὶ νὰ τολμήσῃ τι.

Ἡ νεότης καὶ ὁ Ἑρμῆς, ὃ θεὸς τῆς εὐγλωττίας, δὲν ἔχουσιν ἰκαρότητα καμμίαν ἄνευ τῆς συνδρομῆς τῶν χαρίτων.

Τὰ βιβλία εἶναι διὰ τὴν ἀνθρωπότητα, ὅτι τὸ μνημονικὸν εἶνε διὰ τὸ ἕτομον.

Ἡ μελέτη, λέγει ὁ Ascham, μανθάνει ἐντὸς ἑνὸς ἔτους πολὺ περισσότερα, παρ' ὅσα ἡ πείρα δύναται νὰ μάθῃ ἐντὸς εἴκοσιν, διότι ἐκείνη μὲν διδάσκει ἡμᾶς ἀκινδύνως, ἐνῶ ἡ πείρα παρέχει ἡμῖν πλείονας ἀληθόνας ἢ γνώσεις.

Ἐνίοτε μὲν χίλια ἔτη δὲν ἀρκοῦσιν ὅπως δημιουργηθῆ ἐν κράτος, πολλάκις δὲ μία ὥρα ἀρκεῖ νὰ τὸ ρίψῃ εἰς τὴν σποδὸν (Βύρων).

Ὅσον ταπεινὸν καὶ ἄν ᾔηνε τὸ ἔργον ὑμῶν, πάλιν ὀφείλετε νὰ τὸ ἐκτελήτε ἐξ ὅλης καρδίας.

Ἐν τῇ ἐπιστήμῃ ὑπάρχει πράγματι περισσότερα θρησκεία παρ' ὅση ἐπιστήμη ἐν τῇ θρησκείᾳ.

Ἐπάρχει περισσότερα πίστις ἐν τῇ ἐντίμῳ ἀμφιβολίᾳ ἢ ἐν ἅσιν τοῖς πιστευοταῖς.

Ἦς μέγας Ἄγγλος, ὁ Ριχάρδος de Druy, ἐγκωμιάζων τὰ βιβλία ἔλεγε πρὸ 500 ἐτῶν: «Ἴδου οἱ διδάσκαλοι ἡμῶν, οἱ διδάσκοντες ἡμᾶς ἄνευ μαστιγώσεων ἢ ραβδισμῶν, ἄνευ ἐπιπλήξεων ἢ ὀργῆς, χωρὶς ν' ἀπαιτῶσι δῶρα ἢ χρήματα Ἐὰν τὰ πλησιάσητε δὲν κοιμῶνται, ἐὰν τὰ ἐρωτήσητε οὐδὲν θὰ σὰς ἀποκρούσωσιν, ἐὰν τὰ περιφρονήσητε οὐδέποτε παραπονοῦνται καὶ ἐὰν ᾔσητε ἀμαθεῖς καὶ ἀπαίδευτοι δὲν δύνανται νὰ μυκτηρίσωσιν ὑμᾶς».

Ἐξ ὅλων τῶν ἡμερῶν, λέγει ὁ Σαμφώρ, ἢ μᾶλλον χαμένη εἶνε ἐκείνη, καθ' ἣν δὲν ἔχομεν γελάσει.

Ἡ φαιδρὰ καρδία περιπατεῖ ὅλην τὴν ἡμέραν χωρὶς νὰ κουρασθῆ, ἐν ᾧ ἡ λυπημένη μετὰ ἐν τέταρτον τῆς ὥρας ἀποκάμνει (Ξαίξπηρ).

ΑΠΟ ΤΑ ΩΧΡΑ ΑΝΘΗ ΤΗΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ

Ὅπισθεν τοῦ ὄνειροῦφάντου παραπεισμάτος τῆς νεότητος κρύπτονται πολλάκις ἐν εἴδει ὠχρᾶς ἀνθοδέσμης τὰ τρυφερὰ καὶ πολυζήλευτα αὐτῆς ἔτη. Τὰ ὀλίγα ῥοδόφυλλα τῆς παιδικῆς ἡλικίας ἀποτελοῦντα τὸν πυρῆνα αὐτῆς, σκεπάζονται βαθμηδὸν ἀπὸ ἄλλα μαραμένα τῆς ἐφηβικῆς ἡλικίας ἐπὶ τῶν ὁποίων ἔχει ἐπιρρίψει τὸν κιτρινόχρουν μανδύαν τῆς ἢ φθινοπωρινῆς πρωΐας τῆς ἡλικίας ἐκείνης, καθ' ἣν ἢ σκληρὰ πραγματικότης ὡς λυσσώδης ἄνεμος ἀπογυμνώνει ἐκ τοῦ καλλιφύλλου κορμοῦ τῆς νεότητος, πᾶν ἄνθος σκέψεως τὸ ὁποῖον συλλαμβάνεται ἐν τῇ νεαρᾷ καὶ σφριγώσῃ ἡλικίᾳ τρεφόμενον διὰ τῆς φαντασίας, ὅπως ἐν καιρῷ καρποφορήσῃ καὶ ἀποδώσῃ καρπὸν ἐκπληροῦντα τὸν σκοπὸν τῆς σκέψεως, ἣτις ἦνθιζεν ὑπὸ τὴν πνοὴν καὶ τὸν βαυκαλισμὸν τῶν γλυκυτάτων ὀνειρῶν.

Ἄλλὰ φεῦ! Τὸ ὄνειρῶδες τοῦτο ἄνθος, ἢ ἀγαθὴ σκέψις, ζῆ καὶ γονιμοποιεῖται ἐφ' ὅσον τὸ μητρικὸν στέλεχος, τὸν ἄνθρωπον, δὲν προσβάλλουσιν αἱ καταιγίδες τῆς βιωτικῆς μερίμνης καὶ δὲν λυγίζουσιν αἱ θύελλαι τῆς Εἰμαρμένης, αἵτινες ὡς καυστικὸς λίβας ἐπιδρῶσιν ἐπὶ τῶν ἐτῶν τῆς νεανικῆς ἡλικίας, ὥστε ἐν αὐτῷ τῷ ἔαρι τοῦ ἀνθρώπου κατακαίουσι καὶ ξηραίνουσι πάντα πόθον αὐτοῦ, πᾶσαν ἰδέαν, πᾶν ὄνειρον, ἐμποδίζουσιν οὕτω τὰ ἀγνά του αὐτὰ ἄνθη νὰ ἀνθῆξωσι καὶ ἀνοίξωσι τοὺς κάλυκας εἰς τὴν ἀνατολὴν μιᾶς καὶ εὐτυχοῦς ἡμέρας.

Πόσον ἀδυσωπήτως, πόσον σκληρῶς, ἐπέρχεται ἐνίοτε αὐτὸς ὁ λαΐλαψ τῆς τύχης, ὥστε καὶ αὐτὴν τὴν ρίζαν τοῦ

δενδρουλλίου, τὴν ἐλπίδα, ξηραίνει καὶ τότε ὁ ἀτυχῆς κορμὸς τοῦ ἀποφυλλιζόμενος διαρκῶς χάνει πᾶσαν ἰκαμάδα ζωῆς καὶ πᾶν θέλητρον, τὰς εὐφραντάστους ἰδέας, καὶ ἵσταται μόνον ἵνα φέρῃ τοὺς ὄρφανοὺς κλώνους του, τὰς ἀναμνήσεις καὶ διατηρῇ ἐνεργῆ τὰ ἴχνη τῶν ἐπ' αὐτῶν συλληφθέντων ἀνθέων, ἅτινα ἤδη χλωμὰ καὶ κατάξηρα καλύπτουσι τὰς ῥίζας του, δίκην τέκνων θρηγνούντων ἐπὶ τοῦ τάφου τῆς μητρὸς.

Εὐτυχῆς καὶ τρισμάκαρ, ὁ διατηρῶν ἐν τῷ ἔαρι τῆς ζωῆς του τὰ ἄνθη τῆς φαντασίας του θαλασρά, ζωογονούμενα ὑπὸ τῆς αὐρας τῆς ἀποπνεύσεως ἐξ εὐγενῶν καὶ ὑψηλῶν αἰσθημάτων, μακρὰν τοῦ κοινωνικοῦ βορβόρου, μακρὰν τῆς ἀνθρωποφθοροῦ λίμνης τοῦ ψευδοπολιτισμοῦ, τῆς ἀναδιδούσης κατὰ μυριάδας τὰ μικρόβια τῆς ἀτωλείας, ἅτινα κατακλύζονται τὴν ἀτμόσφαιραν, ἐν ἣ οὗτος ζῆ, ἐμβολιάζουσιν αὐτόν, ὥστε ἐκβλαστάνει τὰ δηλητηριώδη ἐκεῖνα ἄνθη τῆς ἀκολασίας, παρὰ λυσίας, ἀλοξονείας, κουφότητος, χαμερπείας κτλ., ἅτινα ἐκμυζῶντα τὸν δραστικὸν χυμὸν τῆς νεότητος ἐπιταχύνουσι τὸν μαρασμὸν αὐτῆς.

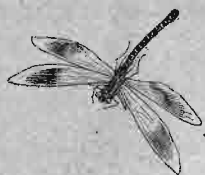
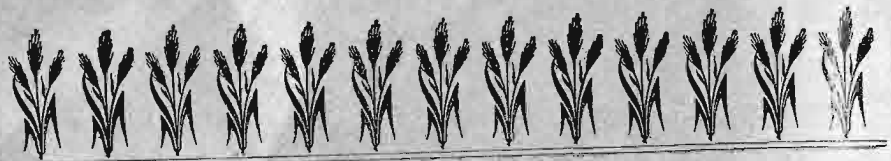
Εὐτυχῆς καὶ τρισόλβιος, ὁ βλέπων ἐν τῷ νεανικῷ του ὀρίζοντι ἐν αἰθρία καὶ νηνεμίᾳ νὰ πραγματοποιῶνται αἱ σκέψεις του σὺν τῷ χρόνῳ, ὡς ῥόδον αὐξανόμενον ἀπὸ πρωΐας εἰς πρωΐαν καὶ τέλος εἰς μίαν ἐξ αὐτῶν ἀνοίγων τοὺς κάλυκας του, ἐπιδεικνύει εἰς τὸν ἀνατέλλοντα Ἡλίον τὰ πέταλά του δροσοσταγῆ καὶ πολυθέλητρα.

Πόσον ὄμω; μικρὰν τῆς εὐτυχίας ταύτης εἶνε ὁ δυστυχῆς ἐκεῖνος ἄνθρωπος, ὁ ὑπὸ τῆς τύχης δεδικασμένος νὰ ὑφίσταται τὰ πλήγματα αὐτῆς ἐν αὐτῇ τῇ ἀνοίξει τοῦ βίου, ἔνθα τὸ ἄνθος ἔτοιμον νὰ μεταβληθῇ εἰς καρπὸν μαραινεται καὶ οὕτω διὰ τοῦ μαρασμοῦ τῶν διαφόρων ἀνθέων τῆς νεότητος, ἀποτελεῖται ἢ ὠχρὰ ἀνθοδέσμη τῶν ἐτῶν αὐτῆς.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΡΑΖΑΣ

(Ἄπόφοιτος Θεολογικῆς Σχολῆς)

ΤΟ ΤΑΜΜΑ

Γλυκειά παρθένα Παναγιά
ποῦ σὲ δοξάζουν ὅλοι
πῶχεις ἅγια εὐωδεῖα
σὰν τῆς Ἐδέμ τὸ περιβόλι.

Ποῦ κι' ἀπὸ κρίνους θεϊκοὺς
φορᾶ; ἀμάραντα στεφάνια
καὶ τῶν ἀγγέλων συχνακοῦς
τὴν ψαλμωδίαν τὴν οὐράνια

Ἐλέησόν με Παναγιά
καὶ μὲ τὸν ἁμαρτωλὸ συγχώρει
ποῦ μῶχει πάρει τὴν καρδιά
μία Παρθένα κόρη.

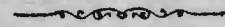

Κάμε θάυμα Παναγιά
κι' αἰτῆ νὰ μ' ἀγαπήσῃ
καὶ τὴν ὀδική της τὴν καρδιά
σὲ μένα νὰ χαρίσῃ.

Καὶ ἂν τὸ θαῦμα σου γενῆ
ἐγὼ ποῦ τόσο σὲ δοξάζω
αὐτὴ τὴν ἄγνή της τὴν καρδιά
μαλαματένια σου τὴν τάζω.

Ν: ΞΑΝΘΗΣ

ΓΝΩΜΙΚΑ

Ἡ ἰλαρότης, ἔλεγεν ἀγγλικανὸς τις ἐπίσκοπος ἀποτελεῖ τὰ $\frac{9}{10}$
τοῦ χριστιανικοῦ πνεύματος.

Ἄφες τὴν ἐπιθυμίαν, λέγει ὁ Θωμᾶς ὅπως εὐρησ τὴν εἰρήνην.

Ἐναρετώτατος ἄνθρωπος εἶνε ὁ προπαθὼν νὰ καταστήσῃ ἑαυ-
τὸν τελειότερον, εὐτυχέστατος δὲ ὁ συναισθανόμενος ὅτι τελειο-
ποιεῖται (Σωκράτης).

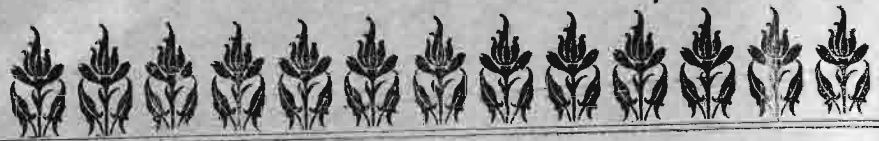
Ὅ,τι αὐτοδιδασκόμεθα εἶνε πολὺ ὠφελιμώτερον ἡμῖν παρ' ὅ,τι
διδάσκουσιν ἡμᾶς οἱ ἄλλοι.

Οὐδεὶς, λέγει ὁ Λόκιος, ἔγεινεν ἀληθῶς σοφὸς καὶ οὐδεὶς ἀπέ-
κτησε κῦρος ἐν οἰαδήποτε ἐπιστήμῃ, ἐὰν ἠρκέσθῃ μόνον εἰς τὸ νὰ
ὑπακούῃ εἰς τὸν διδάσκαλον καὶ νὰ χειραγωγῆται ὑπ' αὐτοῦ.

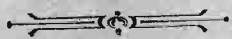
Ὅσοι δὲν διεκρίθησαν ἐν τοῖς θρανίοις τοῦ σχολείου δὲν πρέπει
ν' ἀπελπίζωνται. Τὰ ἐνωρὶς ὀριμάζοντα δὲν εἶνε καὶ τὰ μεγαλείτερα
πνεύματα. Πολυάριθμοι εἶνε οἱ μὴ διακριθέντες ὡς μαθηταί, ἀλλ'
ἀνελθόντες μολαταῦτα ἐν τῷ βίῳ εἰς ἐξέχουσαν περιωπὴν.

Ἡ μεγαλοφυΐα ἐστὶν ἡ ἀτελεύτητος δύναμις τοῦ ἐργάζεσθαι.
— Ἡ πείρα, λέγει ὁ Φραγκλῖνος, εἶναι σχολεῖον δαπανηρὸν, ἀλλ' οἱ
ἠλίθιοι καὶ οἱ ἀνόητοι μόνον ἐν τῷ σχολείῳ τούτῳ διδάσκονται.
Δὲν πρέπει νὰ αἰσχύνεσθε, ἐὰν ἦσθε ἀμαθέστερος τοῦ φίλου ὑμῶν,
ἀλλὰ πρέπει νὰ αἰσχύνεσθε, ὅταν δὲν μανθάνητε ὅ,τι εὐχερῶς δύνα-
σθε νὰ μάθητε. — Ὁ ἄνθρωπος εἶναι τὸ μέτρον παντὸς πράγματος.
— Χρημάτων πάντων μέτρον ἄνθρωπος. (Πλάτων)

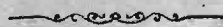
ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΕΚ ΤΗΣ ΕΝ ΤΗ ΑΤΤΙΚΗ ΔΙΑΜΟΧΗΣ ΜΟΥ

Πολλάκις καθήμενος ἐπὶ τῆς κορυφῆς τινος τῶν λόφων τῆς Ἀττικῆς, βλέπων ὑπὸ τοὺς πόδας μου ἀνεγειρομένην τὴν νέαν ταύτην πόλιν, τῆς ὁποίας καὶ αὐτῆς, καθὼς καὶ τῆς ἀρχαίας, ἐπίκειται ὁ Παρθενῶν, ἠρώτων κατ' ἑμαυτόν, τί θὰ ἐγίνετο ἡ πόλις αὕτη κατὰ τὰς ἐπερχομένας γενεάς. Πέριξ μου ὄρθιοι ἴσταντο ὁ Ὑμηττὸς μὲ τοὺς βράχους τοὺς ὑπὸ τοῦ δύνοντος ἡλίου ἰσχυρῶς χρωματισμένου, ὁ Αἰγάλεω, καὶ ὁ Κορυδαλός, οἵτινες ἐπίκεινται τῆς ἱερᾶς ὁδοῦ, ὁ Πάρνης καὶ ἡ Πενδέλη μὲ τὰς εὐγενεῖς καὶ σεμνὰς κεφαλὰς των. Τὸ φῶς ἐσχημάτιζεν ὡς ἂν κύματα χρυσᾶ, ἅτινα κατέβαινον ἀπὸ τὴν Ἀκρόπολιν διὰ νὰ ἐμπιεύσωσιν εἰς τὴν ἀπαστρέπτουσαν θάλασσαν τοῦ Φυλῆρου καὶ τοῦ Πειραιῶς. Ἦκουσα τὸν συγκεχυμένον θροῦν τῶν ἀνθρώπων, τοὺς μυρίους θορύβους ἀνατολικῆς πόλεως ἐν τῇ δροσερᾷ ὥρᾳ τῆς ἑσπέρας. Πρὸ τῆς τερπνῆς ταύτης εἰκόνας, πρὸ τῶν περιω- νύμων τούτων ὁρέων, πρὸ τῶν ἐρειπίων τούτων, πρὸ ταύτης τῆς λαμπηδόνας, διανοούμην: Ἄχ! ἂν ποτε ἠδύνατο νὰ ἐρμηνεύσῃ τὰς εὐχὰς μου τὰς φιλτάτας, τὰς ἐλπίδας μου τὰς καλλίστας, θὰ ἔλεγον πρὸς τοὺς Ἕλληνας διὰ νὰ τοὺς ἐνθαρρύνω, ὅτι εἶναι ἀδύνατον ὁ οὐρανὸς οὗτος ὁ τόσον καθαρός, ἡ θάλασσα αὕτη ἡ μειδιῶσα, ὁ χαρίεις οὗτος ὁρίζων, ἡ χώρα αὕτη νὰ μὴ εἶναι αἰωνίως προωρισμένη διὰ τὴν ἠτορείαν καὶ τὴν ποιήσιν, διὰ τὴν λατρείαν τοῦ ἰδανικοῦ, διὰ τὸ μεγαλεῖον τοῦ πνεύματος. Δὲν εἶναι αὐτοῦ ἡ πατρὶς τῆς δαφιλείας καὶ τῆς μαλθακότητος, δὲν εἶναι αὐτοῦ ἡ πλεονάζουσα βλάστησις καί, οὕτως εἰπεῖν, ἡ ἀνάγκη ὑλικῆς δη-

μιουργίας γονιμωτέρων καὶ πλουσιωτέρων χωρῶν· ἀλλ' εἶ- ναί τις, ὡσπερ ὅσας πνευματικῆ, τὸ καταφύγιον τοῦ σκεπτο- μένου καὶ τοῦ πιστεύοντος. Εἶνε γωνία γῆς, τὴν ὁποίαν ἀ- χάριστοι μὲν πέτραι διαρρυγνύουσιν, ἀλλὰ τὸ φῶς διαυγέ- στερον τὴν φωτίζει, τὰ ὄρη τῆς κορυφώτερα σχήματα φέ- ρουσιν, ἢ αὐρα ἠδυτέρα τὴν περιπνέει, ἢ θάλασσα ἀλλοῦ πουθενὰ δὲν ἔχει τὰ ἐξαισία ταῦτα κύματα, τὰ ἀργυρίζοντα καὶ χρυσιζόντα, τὰ ὁποῖα παφλάζουσι παρὰ τὰς ἐρασμίας ἀκτῆς. Ἡ ἁρμονία τῶν στοιχείων τούτων τῶν τόσων ἀπλῶν καὶ δὴ καὶ πενιχρῶν, ἀποτελεῖ ἕλον τι τόσον λεπτὸν καὶ γλαφυρόν, τόσον ποικίλον, τόσον ὑψηλόν, ὥστε ὁ ποιητὴς δὲν δύναται ν' ἀπαλλαχθῇ τῆς ἐκστάσεώς του, ἢ ἔμπνευσις τῷ φαίνεται, ὅτι καταβαίνει ἀπὸ τὸν ἀπειρον τοῦτον παρά- γοντα, ἀπὸ τὸν στρατὸν ἐκείνον τῶν ἀναριθμῆτων ἀστέρων, οἵτινες ἐπιτέλλουσι νὰ διαδεχθῶσι τὴν ἀμφιλύκην καὶ νὰ περιβάλλωσι τὰ ὄντα μυστηριώδη τινὰ μαρμαρυγὴν. Ἡ γενέθλιος γῆ σας, ὦ Ἕλληνες, τὴν ὁποίαν ὑμνήσατε, τὴν ὁ- ποίαν τόσον ἠγαπήσατε... ἢ γῆ αὕτη, ἀπαιτεῖ παρ' ὑμῶν τώρα τὴν γλυκυτάτην τῶν θυσιῶν, τὴν λατρείαν τῆς ἀρ- χαίας θεότητός σας, τὸν εἰς τὴν μεγαλοφυΐαν θαυμασμόν. Τὸ ἀπαύγασμα ἐκεῖνο τὸ ἀπομένον ἐπὶ τοῦ Κορυδαλοῦ, ἀφ' οὗ ὁ ἥλιος καταδύσῃ εἰς τὸν κόλπον τῆς Σαλαμίνας, τὸ ἀ- παύγασμα τοῦτο πρόπει ν' ἀνταυγάσῃ ἐφ' ὅλην τὴν γῆν, διὰ νὰ μάθῃ ὁ κόσμος, ὅτι εἰσθε ἄξιοι τοῦ ἀρχαίου κληρο- νομήματός σας.

ὑπὸ O. B.

ΟΙ ΚΑΛΟΙ

Οἱ ἐνοχλητικώτατοι κάλοι θεραπεύονται ἐπίσης μὲ ἓν μέσον ἀπλούστατον καὶ ἐντελῶς ἀνώδυνον. Πάρετε ἓν φύλλον κισσοῦ κα βρέξατέ το εἰς ὄξος δριμύ, ἔπειτα ἐπιθέσατέ το ἐπάνω εἰς τὸν κάλον, ὅστις μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἐντελῶς ἐξαφανίζεται.

ΤΙ ΣΗΜΑΙΝΕΙ

Τι σημαίνει ἂν αἰώνια σ' ἐνθυμοῦμαι
 τί σημαίνει ἂν μὲ πόνο σ' ἀγαπῶ
 κι' ἂν σὲ βλέπω, στ' ὄνειρό μου σὰν κοιμοῦμαι
 καὶ προφέρω τ' ὄνομά σου σὰν ξυπνῶ

Ἄν ἀγάπη μαγευμένη
 μᾶς κρατεῖ μέσ' τὰ χέρια της σφιχτὰ
 πρέπει αἰώνια νὰ ζοῦμεν ἑνωμένοι
 καὶ καρδιά μου στὴν καρδιά σου νὰ χτυπᾷ

Φῶς τοῦ ἡλίου ἤθελα νὰ εἶχα τὴν ματιά σου
 κι' ἀπ' τὰ χεῖλη σου νὰ πέρνω τὴ ζωὴ
 καὶ νὰ γέρνω στὴν ὀλόθερμη ἀγκαλιά σου
 σὰν θ' ἀφήσω τὴν στερνὴ μου τὴν πνοὴ
 Τί σημαίνει!

Ν: ΞΑΝΘΗΣ

Δύο ψευδολόγοι ἐφιλονείκουν τίνος ἢ πατρὸς ἔχει περισσοτέρως
 καλλονάς. — Εἰς τὴν πατρίδα μου, λέγει ὁ εἷς, εἶνε μία λίμνη, ποῦ
 ἔχει τόσα ψάρια ὅσο καὶ νερό.

— Αὐτὸ δὲν εἶνε τίποτε, ἀπαντᾷ ὁ ἄλλος. σὴ δική μου τὴν πα-
 τρίδα εἶνε μία λίμνη ποῦ δὲν ἔχει καθόλου νερό. Μόνον ψάρια ἔχει.

Μεταξὺ δύο ψευδολόγων. Ὁ εἷς ἐρωτᾷ τὸν ἄλλον. — Βλέπεις ἐκεί-
 νην τὴν βρυϊαν ποῦ περιπατεῖ ἐπάνω εἰς τὸ καμπαναρειό; — Δὲν τὴν
 βλέπω, ἀπαντᾷ ὁ ἄλλος, ἀκούω ὅμως τὸ περπάτημά της.

Ὁ Ἰωάννης ἐρωτᾷ τὴν μητέρα του. — Διατί, μητέρα, πηγαίνομεν
 εἰς τὴν Ἐκκλησίαν; Ἡ μικρὰ ἀδελφή του παρεμβαίνουσα λέγει.
 — Καὶ δὲν τὸ ἐννοεῖς; . . Διὰ νὰ φοροῦμεν τὰ καλά μας ἐνδύματα.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

Ἐν Κων)πόλει

Ἡ Α. Θ. Π. ὁ Οἰκον. Πατριάρχης Γερμανὸς ὁ Ε', ὁ Νικαίας
 Βασίλειος, ὁ Χαλκηδόνος Γρηγόριος, ὁ Δέρκων Καλλίνικος, ὁ Ναιο-
 καισαρείας Πολύκαρπος, ὁ Σμύρνης Χρυσόστομος, ὁ Αἴνου Ἰωα-
 κείμ, ὁ Σωζοαγαθουπόλεως Δωρόθεος, ὁ Ἰμβρου Πανάρετος, ὁ
 Προικοννήσου Νικόδημος, ὁ Καλλιπόλεως Κωνσταντῖνος, ὁ Κρήνης
 Θεόκλητος, ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος Καλλίνικος, ὁ Τριτεύων κ. Γερ-
 μανὸς, ὁ Δευτερεύων κ. Νεόφυτος, ἡ Α. Π. ἀντιπρόσωπος τοῦ Πα-
 ναγίου Τάφου ἀρχιμ. κ. Βασίλειος Σκαντόπουλος, ὁ ἐπίτροπος τοῦ
 Ἁγ. ὄρους Σινᾶ κ. Νικόδημος Τσέχας, Δημήτριος Φύτος (διευθ.
 τοῦ τουρκικοῦ πατριαρχικοῦ γραφ.), | Θεόδωρος Φαρμακόπουλος, Ἰ.
 Σταυρίδης (διευθ. Πρωτοκόλλου), Α. Ζαχαριάδης, Χρηστάκης Πα-
 παϊωάννου (διευθ. τοῦ α' πατρ. γραφείου), Σταμ. Χατζόπουλος (γραμ.
 τῆς Π. Κ. Ε. ἐπιτροπῆς), Γ. Σπυρίδης, γραμ. τῶν Πατριαρχείων.
 Ἡ Α. Σ. Μ. Σάρδεων κ. Μιχαὴλ Κλεόβουλος (Σχολάρχης τῆς
 Μ. Γ. Σχολῆς), ἡ Α. Π. ὁ Μητροπ. Φιλίππουπόλεως κ. Βενιαμίν,
 ἡ Α. Π. ὁ Μητροπ. Βάρνης κ. Νικόδημος, ἡ Α. Π. ὁ Μητροπ. Με-
 σημβρίας κ. Νικηφόρος; ἡ Θ. ὁ Μητροπ. Ἀπολλωνιάδος κ. Ἰωακείμ,
 Λεοντουπόλεως κ. Νεόφυτος, ἡ Θ. Σεβαστείας κ. Γερβάσιος, ἡ Θ. ὁ
 Σταυρουπόλεως κ. Χριστοφόρος Κνήδης, ἡ Θ. ὁ Μητρ. Γαγγρῶν
 κ. Τιμόθεος, ὁ πρῶην Μετρῶν κ. Ἰωακείμ, ὁ πρῶην Αἴνου κ. Λεόν-
 τιος, ὁ Προύσης κ. Δωρόθεος, ὁ Ἀγχιάλου κ. Κωνσταντῖνος.

Ἄλ. Ζαμαρίας (γυμνασιάρχης Λυκείου Ἐθνικοῦ), Δημάκης
 (γραμματεὺς Ἐ. Λυκείου), Π. Μελιτόπουλος (καθηγητὴς τῶν τουρκ.),
 Μ. Αὐθεντόπουλος (δ. φ.), Μ. Σάγγας (γυμνασιάρχης πρωτύπου Λυ-
 κείου), Ἀθ. Ἰωάννου (γυμνασιάρχης Ζωγραφείου), Ἀ. Ἀποστολί-
 δης (γυμνασιάρχης Ὁθωμ. Λυκείου Πέραν), Ἰωάν. Β. Παπαδόπου-
 λος (διευθυντὴς τοῦ γαλλικοῦ τμήματος τοῦ Ἐ. Λυκείου), Ν. Στρογ-
 γύλης (καθηγητὴς τῶν Μαθηματικῶν), Στ. Σταματιάδης (καθηγητὴς
 τῶν Φυσικομ.), κ. Κύρκος (δ. φ.), κ. Πιμάρκας (δ. φ.), Χρ. Πανταζί-
 δης (δ. φ.), Β. Μυστακίδης (διευθυντὴς τῆς Μ. τοῦ Γένους Σχολῆς),
 κ. Βούρος (καθηγητὴς τῶν μαθηματικῶν τῆς Μ. τοῦ Γένους Σχο-
 λῆς), κ. Εὐθυμόπουλος (καθηγητὴς τῶν Γαλλικῶν), κ. Πράσιнос
 (καθηγητὴς τῶν Γαλλικῶν), Π. Ἰωαννίδης (διδάσκαλος), Ἀ. Ἄκος

(διδάσκαλος) κ. Γούδας (διδάσκαλος), κ. Πετρίδης (διδάσκαλος), κ. Βαλσομάκης (διδάσκαλος), κ. Πετσόπουλος (διδάσκαλος), κ. Ασπρόπουλος (διδάσκαλος).

Τῇ εὐγενῇ φροντίδι τοῦ μουσοτραφοῦς Κυρίου

Κ. Ἀ. Γιαδικιάρου

Κ. Ἀ. Γιαδικιάρου, Ἑλένη, Μαλοπούλου, Ἄλβερτ Μουλιὰς, Ρηοτιάδης (διευθυντὴς τῆς οὐγγρικῆς Τραπέζης), Ἀλ. Εὐκλείδης, Θεόδωρος Τιτόπουλος, Νικόλαος Ψάθης, Κ. Ἡλιάσκος.

Τῇ εὐγενῇ φροντίδι τῆς ἐλλογιμοῦ Δεσποινίδος

Ἀννης Γιαννοπούλου

Ζάππειον

Ρέα Ἀναστασιάδου, Εὐθαλία Χριστοδουλίδου, Καλιόπη Πλακοτάρη, Σοφία Ψάνθη, Αἰκατερίνη Μουριάδου, Κλ. Τσορμπατζόγλου, Ἀλθαία Ἀσπρίστου, Αἰκ. Ταχιντζή, Ἑλ. Χαλκούση, Εὐτέρπη Σαραφοπούλου, Ἀλ. Κουροσβανάκη, Οὐρ Τσομπάνογλου, Δαναή Μασχαλίδου, Κλειον. Νικολαΐδου, Μ. Νικολαΐδου, Θεανῶ Σαββίδου, Ναυρικῆ Ἰβράκη, Δόμνα Παπάζογλου, Μαρία Χαραλαμπίδου, Μαρία Σαρρίδου, Εὐτέρπη Δούνια, Ἄννα Πέκιου, Φωφῶ Μεριῶ, Π. Γεωργιάδου, Δόμνα Καστανάκη, Λουκία Πεσκειτζή, Ἑλ. Παντερομαλῆ, Βασ. Ναούμ, Ὀλγα Λογοθετίδου, Ἀλεξάνδρα Σαρρή, Φωφῶ Ζώτου, Μαρία Μακρίδου, Αἰκ. Πατσινάκη, Εὐγενία Βέλη.

Ἐν Ἁγίῳ Στεφάνῳ

Τῇ εὐγενῇ φροντίδι τῆς φιλομούσου Δεσποινίδος

Κρυσταλλίας Καπακτοῦ (διδασκαλίσης)

Κ. Βρατσᾶνος (φαρμακοποιός), Ἀθηνᾶ Θ. Φιστουρῆ, Ζωὴ Δ. Διαμαντοπούλου, Σουλτάνα Μ. Προδρόμου (διδασκάλισσα), Στέφανος Κ. Τριανταφυλλίδης, Βασιλικὴ Ν. Δανιήλογλου, Ἡρακλῆς Σ. Κασάπογλου, Ἀνδρέας Ἀνδρεάδης

Τῇ εὐγενῇ φροντίδι τοῦ φιλομούσου Κυρίου

Φωτίου Λογοθέτου

Ἑλένη Φωτιάδου, Ἀλέξανδρος Ζερμπούλης, Θεόδωρος Σωτηράκης, Θεοφάνης Μητακίδης, Ἄγγελος Ζάννου, Θρασύβουλος Θωμᾶς.

Robert College

Τῇ εὐγενῇ φροντίδι τοῦ Κυρίου

Χαρισίου Ἰ. Χαρισιάδου

Χαρίσιος Χαρισιάδης, Ἡλίας Σιδερίδης, Ἀ. Ἰ. Γκαρῆς, Σ. Σταυρόπουλος, Ἀναστ. Κρισόεγλου, Πολ. Σ. Σεϊλόγλου, Δ. Στυλιανόπουλος, Ὀρέστης Σωτηριάδης, Χ. Πατταρας, Κ. Βλαστάρης.

Τῇ εὐγενῇ φροντίδι τῆς φιλομούσου Δεσποινίδος

Σεβαστῆς Μελαγχροινῶ (διδασκαλίσης)

Ἑλένη Σωτηριάδου, Εὐθαλία Δημητρίου, Οὐρανία Βιοκλείου, Εὐφημία Χατζοπούλου, Ἑλένη Νάντια, Ἀνώνυμος Δ-νις, Ὀλγα Ἀτέσογλου, Ἰωάννα Συρίγου, Μαρία Μανωλίδου, Μαρία Πουτάκογλου, Ἀφροδίτη Βασβοπούλου, Ἰουλία Βάκουλα, Φωτεινὴ Καβουνίδου, Κυριακὴ Δαφνοπούλου, Κωνστ. Χαρατσιδης, Φάυλος Χρηστίδης, Κωνστ. Ἰ. Στρατηγάκη

Τῇ εὐγενῇ φροντίδι τοῦ φιλομούσου Κυρίου

Βασιλείου Τάσκου

Δ. Κάραλης, Θ. Χ. Καλλοῦδης, Γ. Ἀ. Παπαδόπουλος, Τ. Ν. Ρεσσόπουλος, Ἀ. Μπουζούρας, Β. Ξαμπέρης, Ν. Ζαπονόπουλος, Ἰ. Ν. Χρηστίδης, Π. Σ. Μωυσιάδης, Ν. Ἀ. Τζαμπεδζής, Κ. Κωνσταντινίδης, Ἰ. Στρατηγόπουλος, Γεώργιος Τζαμπεδζής, Ἀ. Εὐαγγελίδης.

Τῇ εὐγενῇ φροντίδι τοῦ Κυρίου

Παναγιώτου Φ. Ἀλιτίδη

Παναγιώτης Φ. Ἀλιτίδης, Στυλιανὸς Ἰωάννου Μόμιτσα, Λάμπρος Φ. Ἀλιτίδης, Κωνστ. Νικολάου, Ἀριστόβουλος Νικολάου, Κῶτσος Ἰατρόπουλος, Ἰωάννης Σοφοκλέου, Γεώργιος Βασιλείου, Γεώργιος Φλωρέντη.

Τῇ εὐγενῇ φροντίδι τοῦ φιλομούσου Κυρίου

Ἀριστοτέλους Καρακώστα

Ἀριστοτέλης Καρακώστας, Μ. Ν. Ἀγόρογλου (διδάσκαλος)

Θεοδόσιος Ἀναστασίου (ἠλεκτρολόγος), Βασίλειος Τάσκος, Ἐ. Γοργίας, Ἀθανάσιος Μέξης, Κωνστ. Μέξης, Ν. Χρηστίδης, Δημοσθένης Ἀστέρης.

**Τῇ εὐγενῇ φροντίδι τῆς φιλομούσου Δεσποινίδος
Σύρρης Ζαφειροπούλου**

Δημήτριος Κεραμόπουλος, Κωνσταντ. Δασκαλόπουλος, Νικόλαος Καλογερόπουλος, Ζωνσταντ Ἰακωβίδης, Στέφανος Κουμπούρας, Πέτρος Δ. Πρόκος, Ἀριστείδης Παπαγεωργίου (Deutsche Orient Ban) Ἡλίας Κυριακίδης Deutsche Ban), Γεώργιος Καψάλης, (φαρμακοποιός), Φιλομένη Κωνσταντίνου.

Ἐν Τσενκὲλ-Κιοῖ

Τῇ εὐγενῇ φροντίδι τοῦ ἐλλογίμου Κυρίου

Α. Βασιλείου (διδασκάλου) τῶν σχολῶν

Μάρκος Βιτάλης (διευθυντῆς τῶν γλωσσῶν), Σοφία Σεργιάδου (διδασκάλισσα), Ἐλένη Δελίδου, Ἐ. Ἀργυριάδης, Ἰ. Ἐ. Μετριτίκας, Σ. Δ. Βουτυράς, Δομνίκη Σαμάρια, Νικόλαος Ἀναστασιάδης, Θεόδωρος Ἰωαννίδης, Παυλάκης Ποταμιανός, Δάμων Ἰωαννίδης.

Θεολογικὴ Σχολὴ Χάλκης

Μάξιμος Βαπορδζής, Ἴπποκράτης Πολυζωΐδης, Χαράλ. Χαραλαμπάκης, Βασίλειος Ἰωαννίδης.

Ἐν Θεραπείοις

Τῇ εὐγενῇ φροντίδι τῆς ἐλλογίμου Κυρίας

Εὐρυδίκης Ἀ. Ζωγράφου

Εὐρυδίκη Ζωγράφου, Ἀγγελικὴ Μαδυτινοῦ, Αἰκατ. Κοκκίνου, Μαρίκα Ἰωακείμ, Μαρίκα Δαβίδοβιτς. Αἰκατ. Γ. Στάτη, Βικτωρία Σταύρου, Βιργινία Καζάκου, Ἐλευθέριος Γρ. Ταπεινός (δικηγόρος), Γεώργ. Δημητριάδης (διευθυντῆς), Αὐξέντιος Καλαγκός (ὑπάλληλος Δημ. Χρέους), Βασίλειος Φιλώτης (διδάσκαλος).

Πέραν Κεντρικὸν Παρθεναγωγεῖον

Κ. Ζαζαριάδου, Α. Ξανθοπούλου, Κ. Θεοχαρίδου, Α. Καλαφάτη, Δ. Καρδαρίδου, Χ. Μιχαηλίδου, Ε. Χατζοπούλου, Εἰρήνη Μαρίνου Ἐλένη Καστανάκη.

Τῇ εὐγενῇ φροντίδι τοῦ ἐριτίμου Κυρίου

Π. Γιαδικιάρου (δικηγόρου)

Μ. Ἐνωμοτάρχης, Ἰ. Χαραλαμπίδης, Χρ. Θωμαΐδης, Σ. Βαλιᾶς, Π. Σκαρπαθιώτης, Γ. Εὐθυμιανίδης, Μ. Νικολαΐδης, Ἀ. Γιαδικιάρου, Ν. Ἐμνιέτογλου, Ἰ. Ἰωσηφίδης, Γρ. Πετρίδης, Βλ. Μιρμιρογλου, Π. Τσιβόγλου, Χ. Μαζάριστογλου, Σ. Ἀναστασιάδης, Π. Μαγίδης, Ἰ. Προδρομίδης, Θ. Πιρλόγλου, Π. Γιαδικιάρου (δικηγόρου), Ιορ. Ἰσραηλίδης, Δ. Παλαντζόγλου (ἔμποροι).

Τῇ εὐγενῇ φροντίδι τοῦ Κυρίου

Νεοκλέους Μολφέση

Παντελῆς Γεωργιάδης, Παντελῆς Χρηστίδης, Λέανδρος Ἀδαμπασιδης.

Τῇ εὐγενῇ φροντίδι τῆς μουσοτραφοῦς Δεσποινίδος

Ἀναστασίας Δανιήλογου

Ἰωάννα Κοβαλακίδου, Σοφία Ταπεινοῦ, Μελισσηνὴ Σαουντζάκη, Θάλεια Τσαμπάζογλου, Αἰκατ. Σ. Βαφειάδου, Ὀλγα Χατζάρα, Εἰρήνη Πολυχρονιάδου, Μ. Βαλαβάνη, Τριαντ. Μπαλίδου, Ἀριάδνη Λιβαδά.

Τῇ εὐγενῇ φροντίδι τοῦ Κυρίου

Ἰωάννου Γιαννοπούλου

Γλυκερία Εὐκλείδου, Μαρίκα Καζη, Δημ. Βορίδης, Ἀγλαΐα Βορίδου, Ἀνρστασία Σοκίδου, Ἰωάννης Τέμενος, Φωτίκα Κομποθέκρας, Ο. Δημητριάδης, Ι. Παπαγεωργίου, Ν. Βεργιάδης, Ἡλίας Ἡλιάδης, Θεοδόσιος Παπαδύπουλος, Ἐλένη Τσαροτούλου, Σοφία Νικολαΐδου, Ν. Φραμπασχάλης, Φώτιος Ἀναστασιάδης (παντοπώλης), Ε. Λεοντίδου Κ. Μιχαηλίδης.

Ἐν Ταταούλοις

Στ. Πασᾶ Συμεῶν σώματα 11.

© SIGMA NOGUCHI
MILANO

ΤΙΜΑΤΑΙ ΓΡ. 5.

